

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

TANQUEM UN CURS PLE DE FORMACIÓ, ACTIVITATS I DINAMISME.
ARA, MÉS: EPJ, MÀSTERS, POSTGRAUS, ALIAT, ESCOLA D'ORATÒRIA...

Núm. 353 · JUNY/JULIOL 2024
WWW.ICAB.CAT

axesor

An Experian company

investiga® pro

El sistema de **investigación mercantil** y **Prevención de Blanqueo de Capitales** más avanzado del mercado

Identificación del cliente

Conoce con todo detalle la identidad de tus clientes con acceso a todas las **Bases de Datos de Titularidad Real**

Nivel de Riesgo

Accede *online* a las principales **Listas de Sanciones y PEPs** para establecer las medidas de **Diligencia Debida**

Seguimiento y Cumplimiento

Monitoriza los cambios producidos en todos tus clientes para **mantener siempre actualizado su perfil de riesgo**

Prevención de Fraude y Conflictos de Interés

Gracias a **easylink®** descubre relaciones ocultas entre distintas entidades para **Prevenir el Fraude y los Conflictos de Interés**

www.experian.es
915 30 03 70

www.axesor.es
958 01 14 80

EDITORIAL

L'ICAB, IMPARABLE AMB ELS NOUS PROJECTES DE L'ESCOLA D'ORATÒRIA I L'ALIAT

Susana Ferrer,
Vicedegana de la Junta de Govern
i directora de la Revista Món Jurídic

Si l'activitat professional es mesura com l'escolar podríem dir que acabem el curs després d'una frenètica activitat a l'ICAB. Aquest primer semestre de l'any ha estat marcat per la realització de congressos impulsats des de les diferents Seccions i Comissions del Col·legi fins a culminar aquest passat mes de juny amb la celebració de Sant Raimon. La festivitat del patró de l'advocacia ha estat de nou una ocasió excel·lent per promoure la formació i el networking entre companys i, a més, s'ha homenatjat a més de 250 advocats i advocades que han complert 25 i 50 anys d'exercici de la professió aquest 2024. En total s'han celebrat més d'una quarantena d'actes, entre formatius i activitats culturals, esportives i lliurament de premis i de medalles de la Corporació, amb les quals, en aquesta ocasió, s'ha volgut reconèixer a Francisco Aranda Vargas, Immaculada Barral, Carlos Castresana Fernández, Esther Giménez Salinas i Miquel Puiggalí.

Però, a més, al juliol s'han ofert més d'una vintena de conferències gratuïtes per abordar com afecta l'aplicació de la Intel·ligència Artificial als diferents àmbits del Dret en el marc del IX Congrés de l'Advocacia de Barcelona.

Conscients des de l'ICAB de la importància de comptar amb una advocacia formada tant en intel·ligència artificial com en l'essencial ús de la paraula per a l'exercici de la professió, el nostre degà, Jesús M. Sánchez, ha anunciat la posada en marxa de dues iniciatives pioneres i complementàries. D'una banda, la primera Escola d'Oratòria, que naixerà sota el lema "El poder de la paraula" per tal d'ajudar a desenvolupar l'habilitat de l'oratòria i la comunicació efectiva en l'àmbit jurídic i empresarial, així com fomentar la formació continuada dels advocats i advocades en tècniques avançades de comunicació. De l'altra, el projecte ALIAT, que neix sota l'impuls de la Biblioteca i l'Observatori per a la Transició a la Ciberjustícia de l'ICAB per facilitar a les persones col·legiades les noves aplicacions jurídiques de Big Data i aprenentatge automàtic que sistematitzen i faciliten les tasques d'assessorament legal.

Sens dubte es tracta de dos importants projectes que contribuiran a què l'advocacia de Barcelona afronti els reptes de futur que tenim per endavant.

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Nº 353 | Juny/Juliol 2024 | Continguts

ACTUALITAT	
06 Novetats legislatives	
10 Ampliació de la legislació	
SECCIÓ MÓN FISCAL 16	SECCIONS
LA PREVISIÓN TESTAMENTARIA DE LA CONMUTACIÓN DEL USUFRUCTO UNIVERSAL 18	FORMACIÓ ICAB 46
CÓDIGO PENAL Y PERSONAL VOLUNTARIO DE PROTECCIÓN CIVIL: AL SERVICIO, BIENESTAR Y SEGURIDAD DE LA CIUDADANÍA 20	ENTREVISTA A... Miguel Ángel Aguilar, Fiscal de Sala de la Unidad de la Fiscalía General del Estado contra Delitos de Odio y Discriminación 50
LA SENTENCIA 51/2024 DE 15 DE ENERO DE LA SECCIÓN 5ª DE LA SALA DE LO CONTENCIOSO ADMINISTRATIVO DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE CATALUNYA Y LA OFICINA ANTIFRAU 22	CARA A CARA 56
FUNDACIÓ 24	ENTREVISTA A... Entrevista a Thubten Wangchen, presidente de la Fundación Casa del Tíbet en Barcelona 60
DISCURS SRP'24 DEL DEGÀ, JESÚS M. SÁNCHEZ 26	UN COP D'ULL 82
SANT RAIMON 2024 32	BIBLIOTECA 78
EL COL·LEGI ES MOU 42	
CRAJ 64	
ADR 66	
GAJ 76	

MÓN JURÍDIC

MónJurídic és una publicació editada per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona amb la finalitat de ser l'òrgan informatiu i d'expressió dels seus col·legiats/des.

Edita

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca 283, 08037 Barcelona
www.icab.cat / icab@icab.cat

Consell Assessor

Rafael Audivert, *Dret Administratiu*
Ma Dolores Azcárraga, *Dret Tributari*
Lluís Batlló, *Dret Penal*
Silvia Solé López, *Dret Laboral*
Paola Tamborero Font, *Dret de Família*
Christian Herrera, *Dret Mercantil i Internacional*
Alexander Salvador, *IP/IT/Protecció de Dades*.

Directora de Món Jurídic

Susana Ferrer, *vicedegana. Dret contenciós-administratiu, Dret civil i Dret mercantil*.

Director de Comunicació i Publicacions

Xavi Salvatella i Mestres

Coordinadora Món Jurídic

Gema Mayol

Gabinet de Premsa

Roser Ripoll Alcon

Composició

Mònica Gil

Món Jurídic

Telèfon: 934 961 880
e-mail: monjuridic@icab.cat
anuncis: monjuridicanuncis@icab.cat

Han col·laborat en aquest número:

Susana Ferrer, María Jesús Pesqueira, Carla Ballarín, Ramon Felipó, Lluís Batlló, Francisco Comabella, Ivan Rodríguez Florido, Christian Duran, José María Tovillas Morán, Alex Ebrat, Fernando Pradells Rodríguez, Óscar Zayas Sadaba; Sandra Martí; Miguel Ángel Aguilar; Carles Grima Camps, Javier Béjar García, Germán Loewe, Andrea Accuosto Suárez, Elena Vallejo, Jesús Becerra, Chantal Moll de Alba Lacuve, Eva Cordovés Millán, Mireia Sanromà i Aguilar, Marisol Vicedo; Marta Carbó, Juanjo Climent; Patricia Sanpera; Esteve Lamoglia, Roser Ripoll, Departament Internacional; Centre ADR Arbitratge i Mediació; Departament de Formació, CRAJ.

Fotografia

Albert Muñoz

Disseny

Laia Guarro i Nomad Studio

Impressió

Rotimpres

Publicitat

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca, 283, 08037 Barcelona
Telèfon: 934 961 880
e-mail: marqueting@icab.cat

Dipòsit legal

B-16.273-83

ISSN

1135-9196

Les opinions recollides en els textos publicats a Món Jurídic pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Junta com a òrgan de govern de la institució.

Biblioteca On-line

Biblioteca con los mejores contenidos digitales para que puedas acceder cuando lo necesites

Revistas Digitales

Actualidad, Análisis y Opinión

La información más relevante por materias agrupada en publicaciones periódicas

ICAB
ADVOCACIA
BARCELONA

CódigoLegal 180°

Máxima interpretación

JURISPRUDENCIA

FORMULARIOS

DOCTRINA

CONSULTAS

Formularios jurídicos

Modelos y formularios digitales

Todos los formularios **sepin** permanentemente revisados y adaptados a las continuas reformas legislativas

MÁS DE 4.500
FORMULARIOS Y MODELOS OFICIALES
AGRUPADOS POR MATERIAS

Escanea este QR o acude a icab.cat y accede a la Sede Virtual

NOVETATS LEGISLATIVES

SELECCIÓ DE NORMATIVA DIVERSA (DES DEL 12 DE JUNY DE 2024 FINS AL 24 DE JULIOL DE 2024) – ORDRE CRONOLÒGIC:

 Ley Orgánica 1/2024, de 10 de junio, de **amnistía** para la normalización institucional, política y social en Cataluña. BOE núm. 141 11/06/2024

 Real Decreto 659/2024, de 9 de julio, por el que se regula la **concesión directa de determinadas subvenciones en el ámbito del empleo y de la formación en el trabajo para el ejercicio presupuestario 2024**. BOE núm. 166 10/07/2024

 Real Decreto 663/2024, de 9 de julio, por el que se regula la **concesión directa de subvenciones a los proyectos españoles por su participación en el Proyecto Importante de Interés Común Europeo de la industria del hidrógeno dentro del Componente 9 del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia** -Financiado por la Unión Europea- Next Generation EU. BOE núm. 166 10/07/2024

 Real Decreto 664/2024, de 9 de julio, por el que se **regulan las ayudas económicas a víctimas de violencias**

sexuales, y por el que se modifica el Real Decreto 1452/2005, de 2 de diciembre, por el que se regula la ayuda económica establecida en el artículo 27 de la Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de medidas de protección integral contra la violencia de género. BOE núm. 166 10/07/2024

 Real Decreto 665/2024, de 9 de julio, por el que se **modifica el Reglamento General sobre Cotización y Liquidación de otros Derechos de la Seguridad Social**, aprobado por el Real Decreto 2064/1995, de 22 de diciembre. BOE núm. 166 10/07/2024

 DECRET 100/2024, de 4 de juny, sobre **normes reguladores de les eleccions de persones representants del cos de Mossos d'Esquadra al Consell de la Policia – Mossos d'Esquadra i determinació d'organitzacions sindicals representatives**. DOGC núm. 9178 06/06/2024

 Real Decreto 534/2024, de 11 de junio, por el que se **regulan los requisitos de acceso a las enseñanzas universitarias oficiales de Grado**, las características básicas de la prueba de acceso y la normativa básica de los procedimientos de admisión. BOE núm. 142 12/06/2024

 DECRET 125/2024, de 16 de juliol, de la Comissió Nacional per a una **Intervenció Coordinada contra les Violències Masclistes**. DOGC núm. 9207 18/07/2024

 Real Decreto 708/2024, de 23 de julio, por el que se **aprueba el Estatuto de las personas cooperantes**. BOE núm. 178 24/07/2024

 Real Decreto 709/2024, de 23 de julio, por el que se **crean y regulan los órganos de coordinación, seguimiento y participación del II Plan Nacional de Derechos Humanos (2023-2027)**. BOE núm. 178 24/07/2024

 Real Decreto 710/2024, de 23 de julio, por el que se **aprueba el Reglamento de desarrollo del Régimen fiscal especial de las Illes Balears**. BOE núm. 178 24/07/2024

 Real Decreto 712/2024, de 23 de julio, por el que se **desarrollan las bonificaciones de cuotas aplicables a las actividades relacionadas con la organización y celebración de la XXXVII edición de la Copa América en la ciudad de Barcelona**. BOE núm. 178 24/07/2024

 Real Decreto 713/2024, de 23 de julio, por el que se aprueba el Reglamento que regula el Sistema Arbitral de Consumo. BOE núm. 178 24/07/2024

 Real Decreto 715/2024, de 23 de julio, por el que se regula la concesión directa de una subvención a la Federación Española de Municipios y Provincias para la prestación del Servicio de teleasistencia móvil a víctimas de violencia contra las mujeres (servicio ATENPRO). BOE núm. 178 24/07/2024

 DECRET 106/2024, d'11 de juny, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis jurídics de

L'Administració de la Generalitat de Catalunya. BOE núm. 9183 13/06/2024

 Real Decreto 563/2024, de 18 de junio, por el que se modifican los Estatutos del Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, aprobados por el Real Decreto 1271/2003, de 10 de octubre. BOE núm. 148 19/06/2024

 Real Decreto 568/2024, de 18 de junio, por el que se crea la Red Estatal de Vigilancia en Salud Pública. BOE núm. 148 19/06/2024

 Real Decreto-ley 4/2024, de 26 de junio, por el que se pror-

rogan determinadas medidas para afrontar las consecuencias económicas y sociales derivadas de los conflictos en Ucrania y Oriente Próximo y se adoptan medidas urgentes en materia fiscal, energética y social. BOE núm. 155 27/06/2024

 DECRET 118/2024, de 25 de juny, del Consell Interacadèmic de Catalunya. DOGC núm. 9192 27/06/2024

 Real Decreto 613/2024, de 2 de julio, por el que se modifica el Real Decreto 1211/1990, de 28 de septiembre, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley de Ordenación de los Transportes Terrestres. BOE núm. 160 03/07/2024

activitats socials

CURS DE BALLS DE SALÓ
DEL 30 DE SETEMBRE
AL 18 DE NOVEMBRE

MÉS INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS A WWW.ICAB.CAT

 ICAB
ADVOCATS
BARCELONA

**APRELEM.
COMPARTIM.**

**MÉS ENLLÀ
DEL DRET**

NOVETATS LEGISLATIVES

RESOLUCIÓ

JUS/1963/2024, de 3 de juny, per la qual s'inscriuen al Registre de col·legis professionals de la Generalitat de Catalunya els Estatuts del Consell dels Il·lustres Col·legis de l'Advocacia de Catalunya. DOGC núm. 9181 11/06/2024

RESOLUCIÓ

INT/2119/2024, d'11 de juny, per la qual es declara l'amnistia dels actes determinants de responsabilitat administrativa d'acord amb la normativa de protecció de la seguretat ciutadana, previstos en algun dels supòsits de l'article 1 de la Llei orgànica 1/2024, de 10 de juny, d'amnistia, i es procedeix a retornar, si escau, els imports abonats derivats de les sancions imposades per la comissió dels actes que es declaren amnistiats. DOGC núm. 9182 12/06/2024

Resolución de 13 de junio de 2024, del Congreso de los Diputados, por la que se ordena la publicación del Acuerdo de convalidación del Real Decretoley 1/2024, de 14 de mayo, por el que se prorrojan las medidas de suspensión de lanzamientos sobre la vivienda habitual para la protección de los colectivos vulnerables. BOE núm. 148 19/06/2024

RESOLUCIÓ

TER/2408/2024, d'1 de juliol, per la qual es declara una nova zona de mercat residencial tensionat formada per 131 municipis de Catalunya, d'acord amb la Llei estatal 12/2023, de 24 de maig, pel dret a l'habitatge. DOGC núm. 9196 03/07/2024

Resolución de 20 de junio de 2024, del Congreso de los Diputados, por la que se ordena la publicación del Acuerdo de convalidación del Real Decretoley 2/2024, de 21 de mayo, por el que se adoptan medidas urgentes para la simplificación y mejora del nivel asistencial de la protección por desempleo, y para completar la transposición de la Directiva (UE) 2019/1158 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 20 de junio de 2019, relativa a la conciliación de la vida familiar y la vida profesional de los progenitores y los cuidadores, y por la que se deroga la Directiva 2010/18/UE del Consejo. BOE núm. 155 27/06/2024

RESOLUCIÓ

ACC/2311/2024, de 25 de juny, per la qual es declara la sortida de l'estat d'emergència II i l'entrada en l'estat d'emergència I per sequera hidrològica de la unitat d'explotació Embassament DarniusBoadella i la

sortida de l'estat d'excepcionalitat i l'entrada en l'estat d'alerta per sequera hidrològica de les unitats d'explotació Embassaments del Llobregat, Embassaments del Ter i Embassaments del TerLlobregat. DOGC 9193 29/06/2024

Orden HAC/646/2024, de 25 de junio, por la que se modifican la Orden HAC/66/2002 de 15 de enero, por la que se aprueba el modelo 038, para la relación de operaciones realizadas por entidades inscritas en registros públicos; la Orden EHA/3290/2008, de 6 de noviembre, por la que se aprueban el modelo 216 «Impuesto sobre la Renta de No Residentes. Rentas obtenidas sin mediación de establecimiento permanente. Retenciones e ingresos a cuenta. Declaración-documento de ingreso» y el modelo 296 «Impuesto sobre la Renta de No Residentes. No residentes sin establecimiento permanente. Declaración anual de retenciones e ingresos a cuenta» y la Orden HAP/296/2016, de 2 de marzo, por la que se aprueba el modelo 282, «Declaración informativa anual de ayudas recibidas en el marco del Régimen Económico y Fiscal de Canarias y otras ayudas de estado, derivadas de la aplicación del derecho de la Unión Europea» y se establecen las condiciones y el procedimiento para su presentación. BOE núm. 156 28/06/2024

L'ART DE SABER COMUNICAR

A Marca Cardinal treballem amb el rigor, la credibilitat i l'objectivitat necessaris per afrontar cada cas amb les màximes garanties d'èxit.

Perquè comunicar bé, és clau.

AMPLIACIÓ DE LA LEGISLACIÓ

LLUM VERDA DEFINITIVA AL REGLAMENT EUROPEU D'INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

Coordinat per Maria Jesús Pesqueira i Carla Ballarín

Mitjançant acte formal, el passat 21 de maig el Consell de la Unió Europea va donar llum verda definitiva al Reglament d'Intel·ligència Artificial, pel qual s'estableixen normes harmonitzades en matèria d'intel·ligència artificial (d'ara endavant IA) en l'àmbit de la Unió Europea, el que suposa una fita històrica en l'establiment d'un marc normatiu uniforme per a l'ús d'aquesta tecnologia.

La normativa entrarà en vigor transcorreguts vint dies de la seva publicació al Diari Oficial de la Unió Europea (DOUE) i resultarà la seva plena aplicació als dos anys següents, llevat d'algunes excepcions que preveu el text normatiu per a disposicions específiques.

Es tracta doncs de la primera normativa en aquesta matèria, l'objectiu de la qual respon a la necessitat de promoure l'adopció d'una IA fiable, fomentant el desenvolupament de sistemes segurs, transparents i no discriminatoris per part dels agents tant públics com privats, i que garanteixi un

alt nivell de protecció de la salut, la seguretat i els drets fonamentals, així com la democràcia, l'Estat de dret i la protecció del medi ambient contra els possibles efectes nocius d'aquesta tecnologia, apostant alhora per al desenvolupament i la innovació mitjançant l'actuació unificada entre tots els Estats membres de la Unió Europea.

La nova regulació es basa en la diferenciació de nivells de risc, distingint entre pràctiques d'IA prohibides (que atempten contra drets fonamentals de les persones); sistemes d'IA d'alt risc (pels quals es preveu el compliment de requisits i obligacions estrictes per a accedir al mercat de la Unió Europea); sistemes d'IA de risc limitat (subjectes a obligacions de transparència) i sistemes d'IA de risc baix o mínim (respecte dels quals no es preveu una regulació).

No obstant l'anterior, el text també inclou algunes excepcions que permeten certs usos per a garantir la seguretat nacional, com per exemple, l'ús

de les càmeres d'identificació biomètrica per a evitar una amenaça per terrorisme quan es disposi de la corresponent autorització judicial.

Per tal de vetllar pel compliment del Reglament, s'estableix un sistema de governança basat en l'actuació conjunta de diferents òrgans, que inclou l'Oficina de la IA, dins de la Comissió Europea; un grup d'experts científics independents, que donin suport a les activitats d'aplicació de la llei; un comitè d'IA, per assessorar i ajudar en l'aplicació efectiva de la normativa; i un fòrum consultiu, a fi que les parts interessades proporcionin coneixements tècnics.

Finalment, en cas d'incompliment de les disposicions normatives, es preveuen multes que oscil·len entre l'1,5% del volum de negoci anual de l'empresa infractora o de 7,5 milions d'euros, fins al 7% o els 35 milions d'euros; a més, les Pimes i empreses de nova creació queden subjectes a multes administratives proporcionals.

ENTRE NOSALTRES

Seguim amb l'espai ENTRE NOSALTRES que obrim a tots els companys i companyes que vulguin traslladar-nos propostes, i que té per finalitat glossar perfils de persones col·legiades al llarg de la història de l'ICAB, i que iniciant la seva trajectòria laboral de forma anònima, posteriorment van destacar per les seves trajectòries polítiques, històriques o culturals al marge de l'exercici de la professió.

Ramon Felipó
Col·legiat Núm: 14.755

En aquesta ocasió destaquem el perfil d'Antonio Maria Simarro, que ens ha facilitat el company Ramon Felipó.

Antonio Maria Simarro Puig (Barcelona, 1896 — 1969)
Degà del Col·legi d'Advocats, Procurador en Cortes, Alcalde de Barcelona i President de la Diputació.

Va actuar com a passant del catedràtic de Dret Civil de la Facultat de Dret de Barcelona i futur ministre de la Governació franquista Blas Pérez González (des de l'any 1930 consta com a membre del nostre Col·legi).

Va fer la guerra en el cos jurídic militar, període durant el qual es va afiliar a la Falange Española y de las JONS. En acabar el conflicte va ser nomenat tinent d'alcalde de la primera gestora provisional de l'Ajuntament barceloní. Va substituir el Comte de Montseny com a president de la Comissió Gestora de la Diputació de Barcelona entre els anys 1939 i 1943, per decret del ministre de la Governació, Serrano Súñer. Moment en què la Diputació provincial estava composta per destacats dirigents de la Falange i de la Comunió Tradicionalista (Carlins). Els principals objectius d'aquesta institució provincial van ser, bàsicament, la depuració de funcionaris (catalanistes, demòcrates o republicans), la reconstrucció de les vies provincials malmeses per la guerra, i l'organització de tota mena d'actes religiosos o d'homenatge a l'exèrcit i a les nacions que van col·laborar en la guerra civil al costat del general Franco.

Convertit en l'home de confiança de Blas Pérez (aleshores ministre franquista) a Barcelona, va ser degà del Col·legi

IL·LUSTRES COL·LEGIATS: ANTONIO MARIA SIMARRO PUIG

d'Advocats des de l'any 1943 fins al 1951, i en aquest darrer any va substituir com a Alcalde i Procurador en Cortes franquista al baró de Terrades, José María d'Albert Despujol. Una crisi política al govern del dictador Franco, l'any 1957, va fer cessar Blas Pérez de ministre franquista de Governació i Simarro, aleshores, fou obligat a abandonar el consistori barceloní; essent substituït pel notari Josep Maria de Porcioles.

La seva gestió municipal va ser durament criticada pel governador civil de Barcelona Felipe Acedo Colunga, per la seva apatia personal i per la grisor del consistori que dirigia.

En el seu mandat d'alcalde barceloní va tenir dues importants vagues ciutadanes d'usuaris de tramvies: la de l'any 1951, que el va portar a l'Ajuntament, i la del 1957, que el va foragitar del consistori. Durant el seu mandat d'Alcalde es va celebrar a Barcelona el XXXV Congrés Eucarístic Internacional, Simarro va impulsar la urbanització de la part alta de la Diagonal (aleshores avinguda de Francisco Franco), l'obertura de la Ronda del General Mitre i, a més, tots els historiadors remarquen que va ser l'iniciador de les obres de cobriment de les vies del tren del carrer d'Aragó.

Va ser Procurador de les Corts a Madrid en la Secció d'Administració Local (Alcaldes de capitals de província i de Ceuta y Melilla) com a Alcalde de Barcelona dels anys 1942 al 1952 i va tornar a ser Procurador a la legislatura dels anys 1955-1958. Cal destacar que, en tots els càrrecs que va ostentar, sempre va ser nomenat a dit, mai per una elecció democràtica, ja que en temps de dictadura militar tot es feia per aquesta via, tot adherint-se als principis i doctrina del General Franco.

Simarro es va col·legiar com a no exercent l'any 1922 amb domicili al carrer de Ballester de Sant Gervasi; i l'any 1925 ja consta com a col·legiat en exercici amb despatx a la Rambla de Catalunya, adreça que mantindria fins a la seva mort.

Com a degà, l'any 1943, tenia a la seva Junta col·legial: J. Torres, J. M. Anglès, J. Soler, A. Ibáñez, A. Miserachs i G. Julià. A la dels anys 1944-45 s'incorporen F. Sepúlveda i J. Riera com a Bibliotecari; i, a la Junta de l'any 1946, en P. Arderiu, E. Roman i F.A. Gali, i a la dels anys 1947-48 s'incorpora F. Condomines i J. Maluquer com a bibliotecari.

Quan va ser nomenat alcalde de Barcelona l'any 1951, va cessar de degà del nostre Col·legi, i va ser substituït pel nou degà: Francesc d'A. Condomines.

RESSENYES JURISPRUDENCIALS

Coordinat per: Lluís Batlló (Penal),
Francisco Javier Comabella
(Laboral), Ivan Rodriguez Florido
i Christian Duran (Contenciós-
Administratiu).

FE D'ERRATES/ REPRODUCCIÓ INTEGRA

**UN ORGANISME PÚBLIC
NO POT PRESTAR SERVEIS
D'ASSESSORAMENT
A PARTICULARS, ATÈS
QUE AQUESTA TASCA
COL·LIDEIX AMB EL
PRINCIPI D'OBJECTIVITAT
I PRESSUPOSA QUE
ANTEPOSA L'INTERÈS
PARTICULAR DAVANT
DEL GENERAL**

**Sentència Núm. 249/2022
de 31/10/2023 de la Secció
Quarta de la Sala Contenciosa
Administrativa de l'Audiència
Nacional (rec. 16/2022.) Ponent
Carmen Álvarez Theurer**

En data 29 de març de 2021, el Col·legi d'Agents de la Propietat Industrial (d'ara endavant COAPI) va interposar un recurs contenciós administratiu davant el Jutjat Central Contenciós Administratiu Núm. 5 de Madrid contra la resolució de 25 de gener de 2021 de l'Oficina Espanyola de Patents i Marques (d'ara endavant OEPM) per la qual es modificava l'Ordre IET/1186/2015 de 16 de juny, per la qual s'estableixen els preus públics de l'OEPM, corregida posteriorment per la Resolució de 27 de gener de 2021. Aquesta resolució assignava un preu públic al Servei

de Diagnòstic Previ de la Propietat Intel·lectual impartit per l'OEPM.

En aquest recurs, el COAPI va al·legar que l'OEPM havia decidit incloure entre els serveis que presta la implantació del Servei de Diagnòstic de Propietat Industrial i que aquest servei té un clar enfocament estratègic, que escapa a les funcions legalment assignades a l'OEPM. Aquest Servei de Diagnòstic consisteix a analitzar els actius intangibles de les empreses, que comporta una entrevista i una investigació prèvia, l'emissió d'un informe amb recomanacions i comporta l'assessorament d'un funcionari de l'OEPM proposant recomanacions sobre els actius intangibles a protegir a través de drets de Propietat Industrial. A més, va al·legar el COAPI que la decisió de l'OEPM perjudicava col·lectius professionals, com el dels Agents de la Propietat Industrial, que sí que tenen específicament encomanades aquestes funcions, afegint que els serveis oferts per l'OEPM l'oferien a preus públics.

El Jutjat Central Contenciós Administratiu va dictar sentència en data 28 de març del 2022 estimant el recurs, declarant la resolució de l'OEPM no ajustada a Dret i va procedir a anul·lar-la a la part qüestionada en el recurs i va condemnar a costes l'OEPM.

L'OEPM va interposar recurs d'apel·lació contra l'esmentada sentència davant la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, recurs que ha estat desestimat en data 31 d'octubre de 2023, mantenint l'anul·lació de la resolució de l'OEPM i condemnant a costes l'OEPM.

És conegut el debat que se suscita entre l'Administració Pública i els professionals, respecte on es troba el límit entre les activitats d'informació que ha de fer i pot fer l'Administració Pública als ciutadans i les empreses (en particular, en el sector d'aspectes jurídics) i les activitats d'assessorament, que són les pròpies dels professionals que dediquen la seva activitat a la prestació dels serveis d'assessorament esmentats.

Els professionals que es dediquen a la prestació de serveis, en general, estan sotmesos a una regulació específica que està encaminada a salvaguardar l'interès públic.

Per exemple, la majoria d'activitats de prestació de serveis estan supeditades a superar unes proves d'aptitud que garanteixen que aquests prestadors de serveis tenen uns coneixements mínims per prestar-los (llicenciatura en dret, en medicina, grau en arquitectura, enginyeria, etc.).

A més, per a moltes professions hi ha entitats (Col·legis professionals) que tenen codis de conducta que imposen als seus membres el respecte de normes considerades essencials per a l'interès públic, com per exemple no representar interessos contraposats o mantenir el secret professional i responsabilitat, habitualment cobert per una assegurança de responsabilitat civil.

L'Administració Pública no està obligada a respectar els requisits esmentats, per la qual cosa la prestació per part seva de serveis d'assessorament no garanteix l'interès públic. La citada Sentència de l'Audiència Nacional (Sala Contenciosa Administrativa,

Secció Quarta) ha confirmat la sentència del Jutjat Central Contencions Administratiu núm. 5, en què s'anul·lava l'establiment d'un preu públic per al Servei de Diagnòstic de propietat industrial per part de funcionaris públics de l'OEPM.

Els Serveis de Diagnòstic que es proposava fer l'OEPM consistien en l'anàlisi de la informació confidencial facilitada a l'OEPM per empresaris sobre les seves activitats d'innovació i màrqueting per tal que els assessoressin i aconsellesin sobre com protegir els seus actius immaterials a través de drets de Propietat Industrial (patents, dissenys industrials i marques).

Cal ressaltar que perquè una invenció sigui patentable no pot haver-se divulgat amb anterioritat a la sol·licitud de la patent. A més, les invencions solen anar complementades amb secrets empresarials, els quals adquireixen valor en la mesura en què es manté secreta la informació. Aquesta informació confidencial és la que és necessari compartir per elaborar el servei de Diagnòstic i per tant l'administració no està capacitada per rebre aquesta informació i mantenir-la confidencial.

L'esmentada sentència de l'Audiència Nacional reconeix que aquest tipus de serveis no és possible que els presti l'Administració Pública atès que, en prestar-los, l'Administració Pública anteposa l'interès particular (de l'entitat que sol·licita el servei) a l'interès general, que l'Administració Pública té encomanat protegir.

Assenyala, a més, la Sentència, que la prestació de serveis d'assessorament per part de l'Administració Pública a una persona específica col·lideix amb el principi d'objectivitat

que ha de presidir l'actuació de l'Administració Pública.

Aquesta sentència presta un interès professional, més enllà de la qüestió específica tractada sobre la prestació de serveis d'assessorament en matèria de Propietat Industrial per un organisme públic (OEPM). En efecte, la sentència deixa molt clar que l'Administració Pública no pot prestar serveis d'assessorament al públic, ja que, d'una banda, l'Administració no pot anteposar l'interès d'un particular al general i de l'altra, l'assessorament de l'Administració col·lideix amb el principi d'objectivitat pròpia de l'Administració Pública.

PENAL

DIFERÈNCIA ENTRE DILACIONS INDEGÜDES I QUASI PRESCRIPCIÓ

Sentència del Tribunal Suprem de 17 d'abril de 2024

Aquesta sentència desenvolupa un interessant debat sobre la diferència entre dilacions indegüdes, la circumstància atenuant de l'article 21.6 del Codi Penal, i la denominada quasi prescripció del delictes, que estaria recollida en l'article 21.7 del mateix text legal, com a atenuant analògic.

La sentència tracta d'unes diligències incoades el 2005 i arxivades el mateix any, reobertes el 2018, donant lloc finalment a una condemna per agressió sexual.

El penat, recurrent en cassació, sobre la base del temps transcorregut entre l'inicial sobreseïment i la reobertura de la recerca, va al·legar la circumstància de dilacions indegüdes o quasi pres-

cripció, sobre la base de l'article 21.6 del Codi Penal en relació a l'article 21.7 del mateix text legal.

El primer que assenyala el Tribunal, reafirmant el que ja havia dit en el seu moment l'Audiència, és la necessitat de precisar el que se sol·licita, havent de demanar la circumstància de quasi prescripció en base, exclusivament, a l'article 21.7 del Codi Penal i no sobre la base de la conjunció dels dos articles citats, perquè aleshores no queda clara la pretensió. Això, quant a l'aspecte processal de la qüestió.

Pel que fa a l'aspecte material de la circumstància de quasi prescripció, l'Alt Tribunal assenyala que "no existeix un dret a ser descobert i sancionat amb rapidesa i el temps que ha de ser tingut en compte és el de la tramitació del procediment".

La sentència esmentada en recull unes altres del mateix Tribunal, en concret, les SSTS 290/2018, de 14 de juny, i 72/2019, d'11 de febrer, on es precisen les raons perquè pugui estimar-se l'atenuant analògic de quasi prescripció, que són les següents:

- a) que el període de prescripció fos pròxim a culminar-se, de manera que l'oblit social del delictes, que acaba per fonamentar l'extinció de la responsabilitat criminal, es percebi ja de manera marcada i intensa; i
- b) que la part perjudicada hagi recorregut una dosificada estratègia per a servir-se del sistema estatal de depuració de la responsabilitat criminal com a instrument que potenciï la incertesa de l'autor del delictes. És a dir, que la víctima tardi, expressament, a interposar la denúncia, amb alguna finalitat espúria.

Conclou la sentència que l'aplicació d'aquest atenuant ha de ser molt restrictiva i aplicada només a casos molt concrets i específics, no podent ser estimada en tot supòsit i pel mer transcurs de qualsevol període de temps.

En definitiva, a diferència de l'atenuant de dilacions indegudes, en la qual el retard és intrajudicial, en la circumstància de quasi prescripció el retard és extrajudicial, i ha d'estimar-se amb caràcter restrictiu i sempre que concorrin les referides circumstàncies.

LABORAL

LA JUSTIFICACIÓ DE LES HORES SINDICALS NO IMPEDEIX NI COARTA LES FUNCIONS REPRESENTATIVES

STS 3454/2024, d'11 de juny, del Tribunal Suprem (Sala Social)

A la Sentència comentada, el Tribunal Suprem valora la possibilitat de sol·licitud de justificació de les hores sindicals i l'abast d'aquesta justificació.

El supòsit de fet del que parteix la Sentència és una empresa que en un moment donat, mitjançant un comunicat intern, va començar a sol·licitar als delegats de personal que justificuessin de manera genèrica el destí de les hores sindicals, indicant si es tractava d'assemblea, congrés, reunió, curs de formació, etc. Dos d'aquests delegats de personal van procedir a efectuar aquesta justificació, sent-los retribuïdes les hores sindicals, però no la tercera delegada de personal, el que li va

suposar que se li deixessin d'abonar, tot i que no se li denegaven.

Com a conseqüència d'aquesta pràctica, la delegada sindical afectada va posar demanda de tutela de Drets Fonamentals que va ser desestimada per sentència del Jutjat Social nº 3 d'Ourense, la qual va ser revocada en tràmit de duplicació per part del Tribunal Superior de Justícia de Galícia, que no només va declarar nul·la la decisió de no abonar el crèdit horari, condemnant al pagament de les hores sindicals amb el corresponent interès moratori, sinó que va estimar també el pagament d'una indemnització addicional de 6.250 € per danys morals.

L'empresa va recórrer aquesta sentència invocant com a sentència de contrast una altra de la pròpia Sala del Social del Tribunal Superior de Justícia de Galícia de 4 de desembre de 2020 (rec. 3408/2020) que recorda que, com a exigència de l'art. 37.3 e) de l'Estatut dels Treballadors, hi ha la necessitat de preavisar i justificar l'ús de les hores sindicals, sense prèvia autorització empresarial, de manera que la sol·licitud d'una referència genèrica de la tasca sindical realitzada no la considera ni excessiva ni vulneradora del dret a la llibertat sindical.

Doncs bé, el Tribunal Suprem aprecia l'existència de contradicció entre ambdues sentències i estima el recurs de cassació per a la unificació de doctrina considerant que la doctrina adequada és la de la sentència de contrast.

Dins del seu argumentari, la Sala sosté que:

La sentència referencial acierta cuando explica que la justificación pedida por la empresa resulta conciliable con la libertad sindical

porque opera en el plano formal como exigencia de una indicación al empresario de la finalidad genérica a que se afecta el tiempo utilizado a efectos del control del total disponible, sin que sea preciso una prueba plena, a través de medios hábiles al efecto, de las concretas actividades realizadas en las horas utilizadas.

I és que:

Tal exigencia ni le impide, ni le coarta el libre desarrollo de sus funciones representativas, tal y como evidencia el hecho de que la propia recurrente hubiera justificado genéricamente en otras ocasiones el uso de dicho crédito horario. Y responde a la finalidad pretendida por el legislador de evitar el uso ilícito de dicho crédito horario.

CONTENCIÓS ADMINISTRATIU

UN ORGANISME PÚBLIC DEMANA LA NUL·LITAT DE PLE DRET PER L'EXTERNALITZACIÓ DEL SERVEI D'INSPECCIÓ TRIBUTÀRIA

Sentència nº 1357/2024, de 24 d'abril de 2024, de la Secció 1ª de la Sala Contenciós-Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

L'any 2019, una societat mercantil va sol·licitar la revisió d'ofici de diverses liquidacions tributàries i sancions relatives a l'impost d'activitats econòmiques (IAE) sobre finques situades al passeig de la Zona Franca del municipi de Barcelona.

A grans trets, l'acció de nul·litat es fonamentava en la participació

d'una empresa privada (Col·laboració Tributaria SL) en les tasques d'inspecció de l'Institut Municipal d'Hisenda de Barcelona, atesa l'adjudicació a la referida empresa d'un contracte de «serveis per al suport i assistència tècnica». A judici de la recurrent, aquesta circumstància comportava la nul·litat de ple dret pels apartats b) i f) de l'article 217 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

L'Ajuntament de Barcelona va declarar la inadmissió de la petició de revisió d'ofici, decisió que, en primera instància, va confirmar el JCA nº 4 de Barcelona (sentència 231/2023, de 27 de novembre, rec. 31/2021). En canvi, a la resolució ara referenciada, el TSJ de Catalunya estima el recurs d'apel·lació i conclou de forma contundent que s'ha creat «una estructura inspectora paral·lela».

Per arribar a aquesta conclusió, el TSJ de Catalunya aprecia que la inadmissió de l'Ajuntament no es va basar en una manifesta falta de fonamentació, sinó en raons de fons, circumstància que en el seu cas s'hauria d'haver acordat prèvia la tramitació del procediment administratiu. Així mateix, el TSJ rebutja que la signatura de les actes de conformitat privessin a la recurrent d'invocar la nul·litat de les actuacions prèvies d'aquella conformitat.

Resulta rellevant l'anàlisi del plec de prescripcions tècniques del referit contracte de «suport i assistència» en matèria tributària, destacant les tasques atribuïdes a l'empresa contractada (inspeccions, comprovacions, redacció d'informes o esborranys, etc.), la retribució percentual derivada d'actes signades de conformitat on hagin col·laborat o la millora proposada

a la licitació relativa a la «tramitació de l'expedient sancionador».

Constatada aquesta realitat, la sentència dedica una profusa i fonamentada part a analitzar la normativa sobre la col·laboració de subjectes privats en l'exercici de funcions públiques, així com un repàs als pronunciaments administratius i judicials que han encarnat problemàtiques similars (fonaments de dret sisè i setè, als quals ens remetem i recomanem la seva lectura).

Entre altres grans titulars, destaca el TSJ de Catalunya l'evasió del dret administratiu amb aquesta mena de pràctiques que suposen la delegació a subjectes privats de funcions tributàries d'inspecció, els riscos que comporta respecte de la imparcialitat, la impossibilitat d'entregar prerrogatives exorbitants i l'exercici d'autoritat a privats, així com que la «defensa de l'interès general i la lluita contra el frau fiscal són mandats constitucionals dirigits a l'actuació dels poders públics, no susceptible d'entrega a l'activitat privada». Si bé l'externalització o l'entrega de la gestió de determinats serveis públics pot ser positiva, no pot emparar el desistiment de funcions d'inspecció i de control tributari a favor d'empreses privades.

Aplicant la normativa al cas concret, el TSJ de Catalunya conclou que estem davant d'un «exemple de manual d'entrega il·legal de la funció inspectora local a un subjecte de Dret privat». Aquesta circumstància s'aprecia especialment en el plec de prescripcions tècniques i que l'Ajuntament volia expulsar de l'objecte processal. La sentència retreu que es crea un aparell inspector local privat, paral·lel a l'Institut Municipal

d'Hisenda, que no deixa cap rastre fefaent a l'expedient atès que les diligències, propostes i actes són signades per l'inspector municipal. També es destaca que s'acceptés com a millora a la licitació la «tramitació d'expedients sancionadors».

El TSJ de Catalunya constata que la sencera comprovació fàctica inspectora que motiven les liquidacions i sancions descansa únicament sobre la tasca de persones que no són empleats públics. També es retreu que, malgrat les afirmacions del plec sobre l'exclusió de funcions d'autoritat, correspon a l'empresa la completa gestió dels expedients i la confecció material de les seves actuacions, limitant-se «l'inspector actuari» a «salvar amb la seva signatura la intervenció privada». Addicionalment, és un indici clar la retribució pactada d'un percentatge sobre els imports liquidats.

En definitiva, conclou el TSJ de Catalunya «que s'ha creat aquí una estructura inspectora paral·lela, literalment en l'ombra, ho revela la previsió, en el mateix plec, que hi haurà un "Cap d'Equip" (per compte de l'adjudicatària) "encarregat" de coordinar actuacions amb l'Institut Municipal d'Hisenda, teòric titular de la potestat subcontractada, privatitzada, o externalitzada». Per aquestes circumstàncies, s'aprecia la nul·litat de ple dret invocada, que comporta com a mínim un vici d'incompetència manifesta, entre altres vicis de gruixut calibre, com «la voladura generalitzada de garanties del contribuent en el procediment; la sencera gestió del mateix per entitat completament aliena a la funció pública; o el lliurament de dades tributàries confidencials».

¿RESPONSABILIDAD SOLIDARIA O RESPONSABILIDAD SUBSIDIARIA? PRINCIPIO DE ESPECIALIDAD

José María Tovillas Morán
Col·legiat Núm: 20.114

Los artículos 42 y 43 de la Ley 58/2003, de 17 de diciembre, General Tributaria enumeran los supuestos de responsabilidad tributaria de carácter solidario y de carácter subsidiario, respectivamente. La de los responsables es una de las figuras de obligado tributario más desarrolladas por el legislador en las sucesivas reformas de la LGT y uno de los instrumentos que con más frecuencia emplean los órganos de recaudación para reclamar deudas tributarias a alguien que no tiene la condición de sujeto pasivo ni de obligado a efectuar retenciones o ingresos a cuenta.

El elevado número de supuestos de responsabilidad tributaria introducidos por el legislador no significa que se puedan utilizar unos u otros de forma intercambiable. Las Agencias tributarias han de analizar de forma completa el supuesto de hecho de la realidad que se ha producido y subsumir el caso concreto en

aquel de los presupuestos de hecho tipificados por el legislador con el que más se ajuste.

Esta problemática se encuentra a la orden del día cuando, al producirse una sucesión de empresa, se intenta declarar la responsabilidad del adquirente respecto de las deudas tributarias de la organización anteriormente activa. Concretamente, se trata de decidir si procede la aplicación del supuesto de responsabilidad tributaria subsidiaria del art.43.1.h) LGT, o bien el supuesto de responsabilidad tributaria solidaria del art.42.1.c) por sucesión en la titularidad o explotación de actividades económicas.

La medida regulada en el art.43.1.h) LGT está basada en la construcción doctrinal y jurisprudencial del levantamiento del velo. Para que concorra este supuesto de responsabilidad se precisa que se cumplan cada uno de los tres requisitos siguientes:

1º) El obligado tributario posee el control o existe un control o una voluntad rectora común entre deudora principal y el responsable.

2º) Las personas o entidades responsables han sido creadas o utilizadas con ánimo de eludir el cumplimiento o pago de las deudas tributarias.

3º) Existe unicidad de personas o esferas económicas, o bien una confusión o desviación patrimonial.

El control efectivo o la voluntad rectora común entre deudora principal y responsable que exige el art.43.1.h) LGT no se basa exclusivamente en elementos formales sino que puede estar constituido igualmente de elementos reales. Así, los supuestos de vinculación real con los que nos podemos encontrar son múltiples y variados. Se puede tratar de dos o más sociedades controladas, como mínimo, en la mayoría de su accionariado por una sola persona física, bien directa, bien indirectamente (a través de participaciones indirectas). Puede consistir, igualmente, en la presencia de un grupo reducido o compacto de personas unidas por vínculos de carácter personal (familia, matrimonio...). En definitiva, la voluntad rectora única puede materializarse en una serie de supuestos en los cuales, sin pasar por las formalidades establecidas en la legislación mercantil, aunque estemos ante varias personas jurídicas o entidades, las voluntades reales son solo una.

Frente al supuesto anterior, la vigente redacción del art.42.1.c) LGT contempla la sucesión en el ejercicio de la actividad económica incluyendo de esta forma la llamada "sucesión de hecho", es decir, sin acompañamiento de ningún título jurídico. En el FJ 2º de la STS de 19 de septiembre de 2006 se afirma que "la sucesión es en la titularidad o ejercicio, por lo que lo esencial es que el nuevo empresario siga en la misma actividad que el anterior". La explotación se realiza por persona distinta a través de la misma empresa, entendida como organización de medios de toda índole. Se trata de aquellos supuestos en los que un sujeto sucede a otro, deudor a la Hacienda Pública, por cualquier concepto en la titularidad o ejercicio de explotaciones o actividades económicas. Los supuestos descritos más frecuentes en los que se ha aplicado el art.42.1.c) LGT han consistido en que una empresa aparentemente cesa en su actividad pero, en verdad, la continúa bajo una apariencia distinta, utilizando buena parte de los elementos personales y materiales de la anterior y amparándose en la aparente falta de título

jurídico de transmisión para eludir la asunción de responsabilidades tributarias por la desaparecida.

Para determinar la existencia de una sucesión en el desarrollo de la actividad económica, ya sea de naturaleza jurídica o de hecho, se han identificado diferentes elementos. Así, como aspectos típicos que ponen de manifiesto la continuidad de la empresa, se citan circunstancias tales como:

- Sustancial identidad de las actividades desarrolladas.
- Coincidencia en el tiempo del alta de una empresa con la baja de otra.
- Desplazamiento de un titular de la actividad al otro de trabajadores, de clientes, del inmovilizado.
- La existencia de la misma sede efectiva de la actividad o del domicilio social.
- Coincidencia en los proveedores o clientes de la actividad.

No es estrictamente necesario que exista coincidencia en la identidad de los socios o en la identidad de los administradores sociales.

Dada la posibilidad de que surjan dudas sobre el tipo de responsabilidad subsidiaria del art.43.1.h) LGT o solidaria del art. 42.1.c) LGT que puede nacer ante un determinado supuesto de hecho, han aparecido diversas Resoluciones del Tribunal Económico-Administrativo Central que analizan la cuestión planteada (Resoluciones TEAC de 17 de mayo de 2022, de 13 de diciembre de 2022 y de 19 de enero de 2023).

En ellas el TEAC afirma que no debe aceptarse la aplicación del art.43.1.h) LGT como simple alternativa ante supuestos que tienen un encaje más preciso en otras figuras como la de la responsabilidad solidaria por sucesión en el ejercicio de actividades económicas del art.42.1.c) de la Ley General Tributaria.

De forma complementaria, el TEAC considera que el levantamiento del velo en que se fundamenta el supuesto de responsabilidad subsidiaria establecido en el art.43.1.h) de la Ley General Tributaria, como medida antiabuso que es, ha de ser aplicado con cautela y reservada a aquellos casos en que, como consecuencia de conductas defraudatorias por lo general sofisticadas, no queda otra reacción amparada por el ordenamiento jurídico. ^{Nº1}

LA PREVISIÓN TESTAMENTARIA DE LA CONMUTACIÓN DEL USUFRUCTO UNIVERSAL

El autor describe las obligaciones fiscales derivadas del ejercicio del derecho de conmutación y propone la posibilidad de paliarlas mediante la cláusula testamentaria donde el causante autoriza al supérstite la opción de conmutar.

Alex Ebrat
Col·legiat Núm: 45.589

El usufructo universal es una figura que nació hace mucho tiempo con la idea de preservar el uso de la totalidad de los bienes al cónyuge viudo. Con esta figura usufructuaria se pretendía proteger y garantizar al viudo que pudiera seguir usando la vivienda habitual y el resto de las propiedades que venía usando constante matrimonio. Es por eso mismo que el legislador, entendiendo cuáles eran las necesidades de los ciudadanos, y viendo que cada vez era más común verlo en los testamentos, estableció el usufructo universal como un derecho del cónyuge viudo cuando concurría en la sucesión intestada con hijos del difunto. No obstante, con el transcurso del tiempo, se está viendo que este usufructo universal es una figura cuanto menos conflictiva. Nos encontramos en una sociedad donde la esperanza de vida es cada vez mayor y las relaciones paterno filiales son cada vez más sensibles, ocasionando que los herederos no puedan disponer libremente de los bienes durante mucho tiempo.

La poca practicidad del usufructo universal ya se refleja en el preámbulo de la Ley 10/2008, de 10 de julio, del libro cuarto del Código Civil de Cataluña, relativo a las sucesiones, donde el propio legislador se aventura a aconsejar el establecer mecanismos para evitar este tipo de usufructo, con la finalidad de no ocasionar “disfunciones” en la gestión del patrimonio.

Uno de estos mecanismos es el derecho de conmutación que tiene el cónyuge o conviviente de pareja esta-

ble supérstite cuando concurre a la sucesión intestada con descendientes del causante. Este derecho de conmutación, regulado en el artículo 442-5 del Código Civil de Cataluña, permite hacer un intercambio del usufructo universal al que el supérstite tiene derecho, dentro del mismo negocio jurídico de la sucesión, por una cuarta parte alícuota de la herencia y, además, el usufructo de la vivienda habitual. Es decir, el supérstite con derecho al usufructo universal puede optar, en el plazo de un año a contar desde la defunción, por cambiar este usufructo universal por una cuarta parte alícuota de la totalidad de los bienes que componen el caudal hereditario y, también, el usufructo de la vivienda habitual -siempre y cuando ésta perteneciera al difunto-. La facultad de optar por la conmutación pertenece al cónyuge o conviviente de pareja estable supérstite, sin embargo, corresponde a los herederos la elección de los bienes para su pago, pudiendo ser en bienes hereditarios o en dinero.

No obstante, esta opción de conmutación del usufructo que se prevé para la sucesión intestada, dentro del mismo negocio jurídico, no ocurre ni en la sucesión testada ni en la sucesión contractual, donde las reglas del juego están estipuladas en el testamento y/o en el pacto sucesorio. El inconveniente de la falta de regulación de esta opción de conmutación en la sucesión testada y/o contractual es que, si los herederos junto con el supérstite deciden conmutar el usufructo universal, en los mismos o parecidos términos que en la sucesión intestada, nos encontraríamos en tal caso ante un segundo negocio jurídico.

La consecuencia principal del segundo negocio jurídico es la doble tributación. En primer lugar, la transmisión del usufructo universal al cónyuge supérstite y el resto de los bienes y derechos a los herederos, que devengaría el Impuesto sobre Sucesiones. En segundo lugar, la conmutación del supérstite y consolidación de la plena propiedad en los herederos, que devengaría el Impuesto de Transmisiones Patrimoniales Onerosas por la conmutación, y devengaría también el Impuesto de Sucesiones por la consolidación de dominio. Esta doble tributación se da porque la partición efectuada nace de la voluntad de las partes y no de lo establecido en las disposiciones testamentarias (STS núm. 1248/2020 de 1 de octubre de 2020 y STS núm. 1112/2020 de 23 de julio de 2020).

No obstante, en aquellas comunidades autónomas que se rigen por el Derecho Común, y no por el Derecho Civil Catalán, esta doble tributación se verá reducida por la parte de la conmutación del usufructo universal del cónyuge supérstite que sea equivalente a sus derechos legitimarios, ya que esta parte conmutada estaría bajo el paraguas de la previsión legal y no sería consecuencia de la libre y espontánea voluntad de las partes, de conformidad con el artículo 57 del Real Decreto 1629/1991, de 8 de noviembre, por el que se aprueba el Reglamento del Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones.

Cuestión distinta sería que el testador o la testadora, en su título sucesorio, estableciera la facultad del cónyuge supérstite de optar por la conmutación del usufructo universal por una cuarta parte alícuota de la herencia y el usufructo de la vivienda habitual.

Como, por ejemplo:

PRIMERA. - Lega el usufructo universal y vitalicio de todos sus bienes y derechos, presentes y futuros, con relevación de las obligaciones de hacer inventario y prestar fianza, a su esposa Valeria.

El testador establece, como legado alternativo, la facultad de que su esposa Valeria, en el plazo máximo de un año a contar desde la defunción del testador, opte por conmutar el presente usufructo universal por una cuarta parte alícuota de los bienes de la herencia y el usufructo de la vivienda conyugal.

En este ejemplo, el causante está autorizando y previendo la opción de conmutar como legado alternativo. Es decir, el causante está dando la opción, alternativamente, a que su cónyuge supérstite Valeria pueda quedarse con el usufructo universal de todos sus bienes y derechos o con la cuarta parte alícuota de los bienes de la herencia y el usufructo de la vivienda conyugal. De esta

---

EL INCONVENIENTE DE LA FALTA DE REGULACIÓN DE ESTA OPCIÓN DE CONMUTACIÓN EN LA SUCESIÓN TESTADA (...) ES QUE NOS ENCONTRARÍAMOS EN TAL CASO ANTE UN SEGUNDO NEGOCIO JURÍDICO. LA CONSECUENCIA PRINCIPAL DEL SEGUNDO NEGOCIO JURÍDICO ES LA DOBLE TRIBUTACIÓN

---

forma, si se opta por la conmutación, estaríamos dentro del mismo negocio jurídico de la sucesión, pues dicha adjudicación se produce por la voluntad del causante según su título sucesorio y no se efectúa como manifestación de la propia voluntad de las partes. Consecuentemente, estaríamos ante un único negocio jurídico que devengaría únicamente el Impuesto de Sucesiones (CV 0297-21 de 18 de febrero de 2021).

No hay que olvidar tampoco que, en toda transmisión de un determinado derecho real, adicionalmente existe la tributación local (IIVTNU o "plusvalía municipal"), siendo sujetos pasivos en las transmisiones lucrativas (herencias y donaciones)

la persona que adquiere el derecho; mientras que en las transmisiones onerosas lo es quien transmite el derecho real en cuestión.

Por último, hay que tener en cuenta que el derecho al usufructo universal del cónyuge o del conviviente en pareja estable supérstite en la sucesión intestada se extiende también a las legítimas, no viéndose afectado dicho usufructo por las normas de intangibilidad legitimaria (artículo 442-4 del Código Civil de Cataluña). En cambio, el usufructo universal otorgado en la sucesión testada y/o contractual no podrá gravar la cuota de los legitimarios, con lo que se recomienda establecer adicionalmente otros mecanismos de protección como por ejemplo la cautela socini (STS núm. 254/2014 de 3 de septiembre de 2014). ^{N4}

CÓDIGO PENAL Y PERSONAL VOLUNTARIO DE PROTECCIÓN CIVIL: AL SERVICIO, BIENESTAR Y SEGURIDAD DE LA CIUDADANÍA

Seguro que la ciudadanía ha oído hablar de la “Protección Civil (PC)”, pero ¿tenemos consciencia del “Personal Voluntario de Protección Civil-PVPC” que presta sus servicios de forma altruista y voluntaria en beneficio de la seguridad y del bienestar general?

Fernando Pradells Rodriguez
Col·legiat Núm: 46.214

La Ley 2/1985, Protección Civil (hoy, Ley 17/2015, Sistema Nacional de Protección Civil), anticipaba el primer marco normativo de actuación para la PC adaptado al reciente Estado autonómico. Así, por ejemplo, la Ley 4/1997, PC Cataluña, Ley 10/2019, PC Extremadura, Ley 5/2007, Emergencias Galicia, etc.

En tal sentido, aunque la Constitución Española no menciona concretamente la competencia sobre PC, el propio Tribunal Constitucional ha identificado la PC integrada en la “seguridad pública”:

- “...la competencia en materia de protección civil debe englobarse en el concepto de seguridad pública del art.149.1.29 de la Constitución...” (STC 133/1990, 19 de Julio de 1990).

En cualquier caso, no se escapa a la ciudadanía las trascendentes, innumerables e imprescindibles tareas que, en defensa y protección del interés general, atiende el PVPC:

- Erupción, volcán, vertido, petróleo, pandemia Coronavirus (Desinfectar hospitales, equipamientos, llevar comida a la ciudadanía, auxiliar a gente mayor).
- Accidentes de tráfico (auxiliando, limpiando, regulando...)
- Emergencias internacionales (Operación Paso del Estrecho, terremotos...).

Ofreciendo asistencia y seguridad en numerosos actos públicos. Es decir, EN OTRAS NECESIDADES PÚBLICAS:

- Simulacros, cabalgata Reyes, Semana Santa, Carnaval, actividades deportivas, culturales, festivas...

No obstante, en la práctica de esas esenciales funciones, hallándose en el ejercicio de sus cargos o con ocasión de

éstos, al amparo de las directrices de sus respectivos mandos que, a su vez, han recibido las órdenes y autorizaciones de las competentes autoridades públicas (locales, autonómicas o estatales), este PVPC es objeto de:

- Agresiones (con armas, objetos, líquidos...), intimidaciones, violencias...
- Atropellos con vehículos a motor mientras auxilian en accidente de tráfico, o protegen acontecimientos públicos...

¿Qué protección les brinda durante sus servicios el legislador a través del sistema jurídico? ¿El de cualquier ciudadano/a?

El vigente Código Penal (CP), LO 10/1995, regula una posible cobertura y protección penal sobre el citado PVPC en el ejercicio de sus funciones públicas.

Su art. 550 CP, señala: “1. Son reos de atentado los que agredieren o, con intimidación grave o violencia, o pusieren resistencia grave a la autoridad, a sus agentes o FUNCIONARIOS PÚBLICOS, o los acometieren, cuando se hallen en el ejercicio de las funciones de sus cargos o con ocasión de ellas.” (Aplicable a funcionarios docentes o sanitarios...)

Y, además de sus arts. 551 y siguientes, su art. 554 contempla: “...2. Las mismas penas se impondrán a quienes acometan, empleen violencia o intimiden a las personas que acudan en auxilio de la autoridad, sus agentes o FUNCIONARIOS.

3. También se impondrán las penas de los artículos 550 y 551 a quienes acometan, empleen violencia o intimiden gravemente:

---

a) A los bomberos o miembros del personal sanitario o equipos de socorro que estuvieran interviniendo con ocasión de un siniestro, calamidad pública o situación de emergencia con la finalidad de impedirles el ejercicio de sus funciones....”

El art. 24.2 del CP indica: “[A efectos penales...] Se considerará FUNCIONARIO PÚBLICO todo el que por disposición inmediata de la Ley o por elección o por NOMBRAMIENTO de autoridad competente participe en el ejercicio de funciones públicas”

Desde hace años, es conocida y reiterada la jurisprudencia del Tribunal Supremo sobre el concepto de “funcionario público”. Así, la STS 166/2014, “...el concepto de funcionario público se asienta en bases materiales y no en la pura apariencia o el ropaje externo jurídico o administrativo...”; STS 83/2017, “...como señalan tanto la doctrina como la jurisprudencia (SSTS 22.1.2003-19.12.2000) ...concepto ‘nutrido de ideas funcionales de raíz jurídico-política, acorde con un planteamiento político-criminal que exige, por la lógica de la protección de determinados bienes jurídicos, atribuir la condición de funcionario en atención a las funciones y fines propios del derecho penal y que, solo eventualmente, coincide con los criterios del derecho administrativo’”. Así, se trata de proteger el ejercicio de la función pública en su misión de servir a los intereses generales...

Reafirma la STS 354/2019, “...es un concepto marcadamente funcional. Precisa de dos presupuestos (Art. 24.2 CP): el nombramiento por autoridad competente y la participación en el desempeño de funciones públicas. No puede quedar encorsetada esa noción por la reglamentación administrativa. Hay que acudir a la materialidad más que al revestimiento formal del cargo ostentado. Se impone en este punto, más que en otros, un ponderado «levantamiento del velo»: estar a la realidad esencial, y no al ropaje formal. La huida del derecho administrativo, fenómeno bien conocido y teorizado por la doctrina especializada, no puede ir acompañada de una «huida del Derecho Penal», sustrayendo de la tutela penal reforzada bienes jurídicos esenciales, por el expediente de dotar de apariencia o morfología privada a lo que son funciones propias de un organismo público desarrolladas por personas que han accedido a su cargo en virtud de la designación realizada por una autoridad pública, aunque la formalidad jurídica externa... encubra o se superponga de alguna manera a esa realidad material”

Podríamos entender entonces, según nuestra jurisprudencia, que este concepto de “funcionario público”, a efectos penales, debería tener como un requisito esencial servir a los intereses generales con la pretensión de satisfacer objetivos públicos de la Administración orientados, de modo eficaz, al bienestar de la sociedad.

Además, en el ámbito del citado PVPC, también se cumpliría, a los solos efectos penales, el requerido NOMBRAMIENTO que recoge el referido art. 24 CP para ser considerado este personal como FUNCIONARIO PÚBLICO y que, como dijimos, ya aparece de forma tácita en el día a día de sus funciones y, de forma expresa, por ejemplo, en el Decreto 27/2001, Reglamento de las Asociaciones del Voluntariado de Protección Civil de Cataluña (AVPC):

Artículo 14. Miembros

Las AVPC, para ser reconocidas... y tengan la condición de voluntario/aria de protección civil ACREDITADA por el ayuntamiento respectivo. Esta condición se adquirirá exclusivamente por “NOMBRAMIENTO” EXPEDIDO POR EL AYUNTAMIENTO correspondiente.

Es decir, “AUTORIDAD COMPETENTE” reclamada en mencionado art. 24 del CP.

Justamente, el Preámbulo de la Ley 17/2015 considera la importancia y relevancia social y pública de las personas que conforman el Voluntariado de Protección Civil. De igual modo se pronuncia la citada reforma del CP de 2015 donde en su apartado XXIII de la Exposición de Motivos indicaba: “...la consideración de que quien acude en auxilio de una autoridad, agente o funcionario, o asume en determinadas condiciones el desempeño de funciones públicas o de gran relevancia social, debe recibir una protección equivalente a la de aquellos que intervienen con carácter oficial”

Luego, independientemente de que la actuación concreta del “PVPC” se enmarque en un siniestro, calamidad pública, situación de emergencia, ámbito sanitario o equipos de socorro reconocidos en el CP, o cuando su servicio se halla en el terreno de “OTRAS NECESIDADES PÚBLICAS”, su función manifiestamente pública, en la vía pública, en equipamientos públicos, en interés público, por orden y/o bajo las directrices, directas y/o indirectas de la Autoridad Pública (...) es más que evidente que se encuentran integrados en el art. 24 y, por extensión, en la protección penal establecida en el art. 550 y siguientes del vigente CP.

No obstante, sería deseable que esa protección, amparo y seguridad jurídica hacia el personal de las Asociaciones/Agrupaciones de Voluntarios de Protección Civil encontrara un apoyo expreso en la LO del CP, sea en el Título XXII, Delitos contra el orden público o, en su caso, en el Título XVII, de los delitos contra la seguridad colectiva, e incluso, además, si ese fuera finalmente el designio del legislador, en otras normas administrativas. ¹⁴

LA SENTENCIA 51/2024 DE 15 DE ENERO DE LA SECCIÓN 5ª DE LA SALA DE LO CONTENCIOSO ADMINISTRATIVO DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE CATALUNYA Y LA OFICINA ANTIFRAU

Análisis de la STSJC que, por primera vez, obliga a la Oficina Antifrau a someterse a la normativa administrativa y a la jurisdicción contenciosa.

Òscar Zayas Sadaba
Col·legiat Núm: 22313

La lucha contra las inmunidades del poder en el derecho administrativo es el título de un trabajo que tuvo su origen en la conferencia que el profesor García de Enterría impartió en 1962 en la Universidad de Barcelona, en la que reclamaba y recordaba que ninguna institución, ente o administración pública podía quedar fuera de la jurisdicción contenciosa en cuanto al control de la legalidad de sus actos.

La Sentencia 51/2024 de 15 de enero de la Sección 5ª de la Sala de lo contencioso administrativo del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya ha dictado la primera sentencia que, implícitamente, nos recuerda el contenido de dicha conferencia cuando obliga a la Oficina Antifrau de Catalunya (OAC) a someter sus actos a la ley de procedimiento administrativo y, por tanto, a la jurisdicción contencioso administrativa.

No la podemos considerar jurisprudencia *stricto sensu* puesto que, de momento, es la única sentencia, salvo error u omisión, recaída en un Tribunal español al respecto de la naturaleza de los actos de este tipo de organismos de naturaleza estatutaria que reconoce expresamente dicha sumisión. Desde luego es la primera referida a la OAC.

El punto de partida de la cuestión es, aparentemente, sencillo. En marzo de 2019 un Ayuntamiento de la provincia de Barcelona solicita la aplicación del artículo 16 de la Ley 14/2008 de 5 de noviembre de la OAC, que señala que el plazo (de caducidad) máximo para resolver los expedientes por ella tramitados ha de ser de 6 meses.

Dicha solicitud se despacha mediante una “comunicación” en la que, tras recordar la naturaleza de la Oficina como un ente adscrito al Parlament de Catalunya deduce la no sumisión de sus actos a la normativa administrativa. Frente a dicha “comunicación”, que la propia oficina califica como meramente informativa, se interpuso recurso de alzada entendiendo que la misma tenía una naturaleza de acto cualificado al tener contenido administrativo denegatorio.

La OAC, y aquí radica la posterior novedad de la sentencia comentada, inadmitió el recurso reiterando de nuevo que era un organismo de naturaleza Parlamentaria y que sus actos no estaban sometidos ni a la legislación administrativa. Corolario de ese argumento era que frente a la “comunicación” no cabía, por tanto, ni ese ni ningún otro recurso, ordinario o extraordinario, de los previstos en la LPA. Finalmente, objetaba que el artículo 1.3.a) de la ley de la jurisdic-

---

ción contencioso administrativa la excluía, en cuanto no contempla el enjuiciamiento de los actos emanados de los Parlamentos autonómicos.

Frente a dicha inadmisión se interpuso recurso contencioso administrativo.

El recurso, en síntesis, se sustentaba en que:

- Ninguna administración puede auto excluirse de la aplicación de la normativa administrativa. Que la OAC ejerce potestades administrativas y no meras sugerencias o informaciones. Que esa posición sería tanto como crear espacios de impunidad donde ningún tipo de jurisdicción (salvo, claro está, la penal como última ratio) pudiera controlar sus actos.

-Que la OAC es una administración de acuerdo con lo establecido en el artículo 2 de la ley 40/2015 en relación con el artículo 103 de nuestra Constitución y que, por tanto, se le aplica la LPA en cuanto a sus actos de procedimiento.

(...) LA OAC, Y AQUÍ RADICA LA POSTERIOR NOVEDAD DE LA SENTENCIA COMENTADA, INADMITIÓ EL RECURSO REITERANDO DE NUEVO QUE ERA UN ORGANISMO DE NATURALEZA PARLAMENTARIA Y QUE SUS ACTOS NO ESTABAN SOMETIDOS NI A LA LEGISLACIÓN ADMINISTRATIVA

El Juzgado contencioso administrativo 16 desestimó el recurso al acoger acriticamente y mutatis mutandi, los argumentos del letrado de la OAC.

Frente a dicha desestimación, presentamos recurso de apelación que ha sido resuelto por la citada sentencia 51/2014 de 15 de enero de la Sección 5ª de Sala contenciosa del TSJC.

Así pues, de manera muy sintética y casi casacional, la cuestión planteada era: como entidad adscrita al Parlament de Catalunya, la OAC, en sus actos ¿está sometida a la LPA y a la jurisdicción contenciosa?

La respuesta de la Sala es afirmativa y, por ello, estima el recurso.

- La sentencia analiza la naturaleza, jurídicamente peculiar, de la OAC al señalar que no es propiamente administración pública sino una administración independiente, pero que eso no es óbice para que sus actos no puedan ser controlados.

- A continuación, realiza un interesante ejercicio de derecho comparado en relación con figuras afines existentes en otras Comunidades autónomas y además analiza su naturaleza en relación con la ley estatal 2/2023 de 20 de febrero de 2023, reguladora de la protección de las personas que informen sobre infracciones normativas y de lucha contra la corrupción, señalando que, por ejemplo, la ley andaluza afirma expresamente, respecto a esas funciones de protección del informante, la sumisión a lo previsto en la normativa de procedimiento administrativo.

- Señala también que su actividad se desarrolla fuera del Parlament y que sus actos tienen virtualidad mediante actos de imperio donde se ejercen potestades públicas entroncando aquí con la idea que mencionábamos al inicio de este comentario respecto a la idea de que no pueden existir zonas de inmunidad en la actividad administrativa.

-Por todo ello, la OAC queda sometida en sus actos a la normativa administrativa y jurisdiccional.

- Sobre el caso concreto, motivo inicial de la reclamación, y quedando sometida la OAC a la LPA, la Sala entiende que la Oficina inadmitió el recurso "indebidamente" sin que por ese motivo pueda determinar, por no existir un previo pronunciamiento, si existió caducidad o no.

- Finalmente, le obliga a tramitar el recurso de alzada inicialmente inadmitido.

Puede parecer de sentido común la resolución de la Sala, pero como en ocasiones resulta en estos casos, la argumentación jurídica para llegar a dicho convencimiento es ciertamente compleja. Lo cierto es que sienta un criterio que a partir de este momento deberá ser tenido en cuenta por la OAC y, especialmente, por las corporaciones locales y otras administraciones, ofreciendo una mayor garantía y seguridad jurídica y evitando algunas situaciones que, desafortunadamente, se han venido produciendo hasta ahora. ¹⁴

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

CASES AMB COR: EL PAPER DEL COR

"Amb el Cor a la mà"

Tot va començar quan estava acompanyant a un familiar a un hospital de Barcelona. Compartia habitació amb una altra família. Una família que no vivia a la Ciutat Comtal ni tampoc disposava d'allotjament ni recursos suficients per llogar una alternativa habitacional propera al centre sanitari mal dormint per l'hospital. Estaven sols, perduts i amb un infant malalt.

Les cardiopaties congènites són una realitat que afecta moltes famílies arreu del món (8 de cada 1.000 naixements). És un repte mèdic i emocional per als pares i familiars. A Catalunya, la incidència és notablement alta, amb 1 de cada 120 naixements afectats. Aquests petits/es i les seves famílies han de navegar per un mar d'incerteses i dificultats, des del diagnòstic fins a la cirurgia i la recuperació.

Per a les famílies que viuen en països amb menys recursos, els obstacles són encara més grans. La cerca d'atenció mèdica qualificada pot significar viatjar a l'estranger, una tasca descoratjadora que sovint requereix una gran quantitat de recursos financers i emocionals. La solidaritat i el suport de la comunitat, com Cases amb Cor, poden ser claus en aquests moments, ajudant a recaptar fons i oferint consol en temps de necessitat.

És un camí difícil, però no impossible. Viure de forma molt propera aquesta realitat i compartir moments amb les famílies desplaçades va promoure el naixement de l'Associació Cases amb Cor amb la missió de ser

un far enmig de la foscor. Facilitar i acompanyar amb respecte, resiliència i amor en aquest camí empedrat a les famílies amb infants amb cardiopatia desplaçades a Barcelona.

Cases amb Cor gestiona i facilita la cobertura a les necessitats (allotjament, roba, alimentació, transport, acompanyament hospitalari i extra-hospitalari) de les famílies desplaçades a Barcelona per tractament mèdic i/o quirúrgic. Fent que la família desplaçada no es senti sola, sinó tot al contrari, es senti com a casa, en família, recolzada, acompanyada i orientada en uns moments tant durs.

Creiem en la solidaritat i l'apoderament de les famílies, amb projectes com Cor de Paper i L'Atelier del Cor, que promouen l'artesanía sostenible donant una segona vida als materials com paper i tèxtil. La Roba del Cor un armari solidari de roba d'abric per a les famílies cardio desplaçades que ho requereixin. I el Cercle de Dones Cardio, trobades dirigides a dones vinculades amb les cardiopaties (dones afectades, mares...), portat per facilitadores expertes en pràctiques restauratives. Un espai d'apoderament femení i de recolzament entre dones que viuen i conviuen amb les cardiopaties.

També disposem del Fondo Sidhak en memòria del petit àngel Sidhak. Un fons d'emergència social per a famílies cardio en situació de vulnerabilitat, especialment quan es produeix la pèrdua de l'infant. Una situació dolorosa i excepcional a cobrir amb uns costos econòmics i emocionals afegits. Accentuats quan la família és desplaçada i extracomunitària.

Cada pas endavant és esperança de qualitat de vida per a aquesta infància, per això us convidem a que us uniu i pogueu aportar amb el cor a la mà. Fent-vos amic/ga de l'associació, divulgant, difonent i compartint les publicacions a les xarxes socials i/o realitzant donacions de material, econòmiques, temps i/o coneixements com a voluntari/a.

I si necessiteu més informació podeu contactar amb l'associació al correu electrònic casesambcor@gmail.com o al número de WhatsApp 682.78.24.47

"La millor vida no és la que més dura, sinó la que està plena de bones accions." Marie Curie

Sandra Martí, presidenta de l'Associació Cases amb Cor

Aquesta PROposta és per a tu, de PROfessional a PROfessional

A Sabadell Professional treballem en PRO dels PROfessionals de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. Innovem constantment la nostra oferta de productes i serveis per ajudar-te a aconseguir els teus objectius, protegir els teus interessos, propulsar iniciatives i proposar solucions financeres úniques, a les quals només poden accedir PROfessionals com tu. Solucions com aquesta:

Compte Sabadell Negocis Plus PRO

Pensat perquè autònoms, comerços i petites empreses es facin grans

---

Si vols conèixer tots els avantatges que t'ofereix el Compte Sabadell Negocis Plus PRO, contacta amb nosaltres i identifica't com a membre del teu col·lectiu i un gestor especialitzat t'explicarà detalladament els avantatges que tenim per a PROfessionals com tu.

T'esperem.

Seccions

SRP'24

GLOSSA A UNA GRAN FAMÍLIA JURÍDICA: DISCURS SRP'24 DEL DEGÀ, JESÚS M. SÁNCHEZ

Excel·lentíssimes, Il·lustríssimes i Distingides Autoritats

Degans, Deganes, companys, companyes, amigues i amics tots.

És un honor per a mi donar-vos la benvinguda al Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, la vostra casa.

La sala d'actes que ens acull no és només un auditori, és un emblemàtic espai que ha estat testimoni d'innombrables fites en l'àmbit del dret.

Aquí li ha estat imposada la toga a milers d'advocats i advocades, acompanyats per la mirada orgullosa dels seus familiars i amics.

Aquí s'han atorgat premis, reconeixements i medalles a **tota una vida de dedicació a la professió.**

Aquesta casa ha estat testimoni de moments històrics. Fins i tot en èpoques en les quals, en altres llocs, es privava a les persones de la seva veu, en aquest col·legi, la paraula, la veritat i la raó sempre han prevalgut.

El Salón de Actos está presidido simbólicamente por la figura del insigne jurista y estratega Julio César en su faceta de abogado, la más desconocida, pero quizás, la que más satisfacciones le proporcionó. Incluso durante su destierro, pasó por Rodas y aprovechó la oportunidad para recibir clases de retórica y oratoria del maestro Apolonio, quien también lo fue del fascinante Cicerón (tan admirado por nuestra decana emérita Eugenia Gay).

Este legado nos recuerda que **la oratoria es una herramienta esencial** para cualquier abogado o abogada en la defensa de los derechos de la ciudadanía.

L'ocasió que ens brinda la celebració de la Festivitat de **Sant Raimon de Penyafort** serveix per a reafirmar el nostre compromís amb la justícia i la integritat.

Celebrem la festivitat del nostre patró, una de les figures més eminentes en l'àmbit jurídic, qui, sens dubte, hauria estat un orgullós membre del nostre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, d'haver tingut l'oportunitat en la seva època (no oblideu que va néixer a Santa Margarida i els Monjos, població que pertany a la nostra Delegació de Vilafranca). El degà emèrit **Eugeni Gay, destacat estudiós de la vida i obra de Sant Raimon, ha elogiat repetidament la seva contribució al dret, ressaltant el seu llegat amb admiració i respecte.**

Y pasando de nuestra historia a la actualidad, es crucial no caer en el error de considerar a **la inteligencia artificial como una entidad autónoma al margen del sentir humanista.**

La inteligencia artificial, que ya se ha integrado en nuestros colectivos jurídicos como una herramienta indispensable para la eficiencia, nunca podrá reemplazar la

inteligencia humana, la empatía y, lo más importante, la solidaridad de la abogacía.

Esa solidaridad que es parte intrínseca del ADN de esta casa, **la Casa de la Ciencia Jurídica y de la defensa de los Derechos de la Ciudadanía.**

En este sentido, nos llena de orgullo recordar que el Colegio de la Abogacía de Barcelona siempre ha mostrado una inmensa **solidaridad**, colaborando con otros Colegios de la geografía española y, a través de nuestras fundaciones, apoyando a los profesionales de la abogacía en situaciones difíciles.

Des de la Junta de Govern treballem en equip i en estreta col·laboració amb els col·legiats i col·legiades, així com amb diversos col·lectius socials i jurídics (procuradors, graduats socials, professors, notaris, registradors, fiscals, jutges, Lletrats de l'Administració de Justícia, cossos de policia, entre molts altres).

I, per descomptat, valorem profundament la tasca desinteressada que es realitza des de les nostres **delegacions, seccions, comissions i observatoris.**

I si considerem que les Seccions, Comissions i Delegacions són el cor d'aquesta institució, el seu personal és el **motor** que la impulsa, i els Observatoris, de recent creació, són un **nou combustible** que articula i alimenta també aquest motor.

- Así, quisiera destacar como el **Observatorio de la Insolvencia**, ideado por **Martí Batllori**, que ha ayudado, a través de la difusión y formación del mecanismo de segunda oportunidad, a miles de personas, en situación de vulnerabilidad. Y no solo en Barcelona, sino en Cataluña y en toda España. Mi reconocimiento y sentido agradecimiento a todo el Grupo de Segunda Oportunidad del ICAB/CICAC, integrado una parte de él en la Subcomisión de Derecho Concursal de la Abogacía española.
- El **Institut I+Dret**, impulsado por el catedrático Javier Orduña y dirigido por la profesora y decana de la Facultad de Derecho UAO, **Maria Jesus Pesqueira**; ha profundizado en el estudio de temas de máxima actualidad jurídica.
- El **Observatorio de los Derechos de las Personas**, ideado y propuesto por **Erika Torregrossa**, nos ha permitido profundizar más intensamente en la función social de la Abogacía, a la que venimos obligados estatutariamente y debatir sobre los derechos de las personas en temas también de máxima actualidad.
- Y a través del **Observatorio para la transición a la Ciberjusticia**, obra del catedrático de Derecho Procesal, **Vicente Pérez Daudí**, hemos puesto en marcha, desde la Biblioteca de esta casa, con **Patricia Sanpera** al frente, el proyecto **ALIAT**, fijando como objetivo la reducción real de la brecha digital en la abogacía, especialmente en lo que se refiere a la función documental de los denominados ChatGPT, para que los profesionales de la abogacía podamos ser más eficientes.
- Nos sentimos profundamente orgullosos de estas iniciativas y de tantas otras como: el Món Jurídic que cumple 40 años; la Comisión de ODS; el Observatorio para la Plena Igualdad; o el ICABLOG. Sin duda, todas ellas, reflejan nuestra **Pasión por el Derecho.**

Així mateix, la Junta de Govern ha treballat incansablement per **enfortir els llaços de cohesió dins de la nostra comunitat**, fomentant activitats socials que transcendeixen la mera pràctica jurídica, sens que suponi cap cost afegit per al Col·legi.

Ens considerem una família, i en aquest esperit, hem promogut nombroses activitats socials, esportives i culturals.

- **Vull destacar els companys i companyes que tancaran l'acte d'avui:** la nostra **coral**; una coral que sempre ens commou i enriqueix les nostres celebracions. Vagi des d'aquí el nostre agraïment **al seu Director, Oscar Salvador, qui ha compost el primer himne d'un Col·legi de l'Advocacia i que representaran en aquest acte solemne.**

I què dir dels **nostres joves** que, amb les seves trobades jurídiques combinades amb activitats recreatives s'han convertit ja en un referent nacional.

Són iniciatives que no sols enriqueixen la nostra vida professional, sinó que també enforteixen els nostres vincles personals, consolidant el sentiment de pertinença que ens defineix com una veritable família jurídica.

I aquí vull destacar la Justícia Gratuïta i el Torn d'Ofici.

Tots tenim l'esperança que el futur govern de la Generalitat i el Govern central regulin **una nova llei de Justícia Gratuïta**. Des de l'ICAB estem col·laborant amb els grups de treball constituïts tant al CICAC i al CGAE, per poder presentar les oportunes propostes legislatives.

Aquesta llei ha de contemplar les legítimes reivindicacions que l'advocacia institucional ha vingut reclamant amb fermesa, secundades també per les **plataformes del nostre col·lectiu, molt actives en aquesta casa.**

Nos encontramos en los albores de un cambio legislativo de especial trascendencia para nuestra profesión. **Las nuevas leyes de eficiencia, organizativa y de defensa** son fundamentales para sostener el estado de derecho y garantizar una Justicia próxima, ágil, rápida y eficiente, pasando definitivamente de una Justicia del Siglo XIX a una justicia del Siglo XXI. La implementación de estas reformas marcará un auténtico cambio de paradigma en la asistencia y el derecho de defensa de la ciudadanía, fortaleciendo así los pilares de nuestra profesión y asegurando un sistema jurídico más justo y accesible para todos.

Per a concloure,

Vull expressar el meu agraïment a las Junes de Govern per la seva dedicació, tant a la del 2017, com a la del 2021, de les quals, amb orgull, he format part. Permeteu-me un record especial al company Diputat Miquel Queralt, que ens va deixar al principi d'aquest mandat.

I el meu agraïment a una persona que sempre està amb nosaltres, la Montse Rosell.

I el meu agraïment **amb lletres d'or**, als **companys i companyes pel seu compromís amb la justícia.**

Vull expressar també el meu reconeixement a **totes les Junes de Govern** i als degans i deganes que ens han precedit.

Que el **llegat** dels antecessors ens inspiri a reafirmar el nostre compromís amb la defensa de la Justícia, la solidaritat i la integritat que sempre ha caracteritzat a aquesta **Casa dels Juristes**, que és alhora la de tota la societat.

Continuem treballant junts per a enfortir els drets de la ciutadania i el prestigi de la nostra professió.

Y termino de la misma manera que he comenzado, citando a Julio César: **“Un buen abogado no es aquel que sabe todas las leyes, sino aquel que, sabiendo cómo defender la justicia, mantiene siempre la integridad de su corazón y la elocuencia de su palabra.”**

Moltes gràcies!

1/6

Este número es indicativo del riesgo del producto siendo 1/6 indicativo de menor riesgo y 6/6 de mayor riesgo.

Banco Santander está adscrito al Fondo de Garantía de Depósitos de Entidades de Crédito. Para depósitos en dinero el importe máximo garantizado es de 100.000 euros por depositante en cada entidad de crédito.

En el Santander os tenemos en cuenta.

Por ello, tenemos una cuenta que se adapta a ti: la **Cuenta Corriente Colectivos del Santander**, sin comisión de administración ni mantenimiento de la cuenta¹, sin comisión por transferencias en euros, nacionales y y UE realizadas por internet, banca móvil o cajeros.

No aplica a urgentes e inmediatas, y con las tarjetas*:

- **Tarjeta Crédito Santander**
Todo lo que necesitas en una única tarjeta.
- **Tarjeta Débito Santander²**
Sin comisión de emisión ni de mantenimiento.

También tenemos una **oferta preferente de financiación** para ti.

Infórmate en el **915 123 123** o en nuestras oficinas.

1. Cuenta no remunerada. TIN 0% **TAE 0%**. Para un supuesto de que se mantenga de forma constante durante 1 año un saldo diario de 7.000€, aplicando un tipo de interés nominal anual de 0% y una comisión de mantenimiento de 0€. 2. Concesión de la tarjeta sujeta a previa aprobación del Banco. Esta tarjeta permite el pago aplazado. Ten en cuenta que, si eliges una cuota demasiado baja, tu deuda puede alargarse en el tiempo más de lo previsto, ya que la cuota mensual se destinará en primer lugar al pago de intereses y comisiones y en una cantidad menor a la amortización del capital. Recuerda usar tu tarjeta de crédito de forma responsable. El uso abusivo de financiación implica un riesgo de sobreendeudamiento con consecuencias a largo plazo que pueden afectar a tu planificación financiera.

*Consulta resto de condiciones en tu oficina más cercana.

SANT RAIMON 2024

L'ICAB HA ORGANITZAT UNA QUARANTENA D'ACTES PER COMMEMORAR LA FESTIVITAT DE SANT RAIMON 2024

SESSIÓ SOLEMNE, LLIURAMENT DE PREMIS I MEDALLES DE L'ICAB

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va celebrar el passat 14 de juny la Sessió Solemne, un acte on es van concedir les medalles de la Corporació a diferents professionals que han treballat tant vers l'advocacia com en la defensa dels drets de les persones.

Ahora, es van lliurar els premis als guanyadors del Concurs d'Oratòria Memorial Amadeu Maristany per a noves promocions, del Premi Reconciliació 2024 i del Premi Felip Portabella 2024.

El degà de l'advocacia de Barcelona, Jesús M. Sánchez, va presidir la Sessió Solemne juntament amb Manuel Olmedo, secretari d'Estat de Justícia; Gemma Ubasart, consellera de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya; Jaume Collboni, alcalde de Barcelona; Victoria Ortega, presidenta del Consejo General de la Abogacia Española; Marta Martínez Gellida, presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana, i els membres de la Junta de Govern del Col·legi. Podeu llegir el discurs íntegre del degà en aquest Món Jurídic.

L'alcalde de Barcelona va pronunciar un discurs destacant la important tasca social de l'advocacia i el seu compromís en la defensa dels drets de les persones.

Acte de benvinguda a l'ICAB de les noves persones col·legiades

Durant la Sessió Solemne, el secretari de la Junta de Govern, Joaquim de Miquel, va introduir l'acte simbòlic de benvinguda als nous col·legiats i col·legiades. En representació d'aquest grup de persones col·legiades van jurar o prometre les normes deontològiques de la professió Sofia Elizalde Angulo i Marc Gassó Martínez, apadrinats per la presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana, Marta Martínez i Gellida, i aquest últim també per Teresa Martínez Martínez.

Posteriorment, va fer el jurament o promesa Maria Galindo Barral, apadrinada per Immaculada Barral, directora general de Drets, Entitats Jurídiques i Mediació del Departament de Justícia i per la presidenta, en aquelles dates, del Consejo General de la Abogacía Española, Victoria Ortega. Ortega també va apadrinar Gerard Jaén i Baladas.

Medalles del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

A continuació es van lliurar les medalles del Col·legi a:

Francisco Aranda Vargas, en reconeixement institucional a la seva col·laboració com a portaveu de la comissió de justícia del Congrés dels Diputats.

Immaculada Barral, en homenatge a la seva trajectòria personal i acadèmica, com a professora i catedràtica de dret civil, i a la seva contribució a la promoció del dret de consum.

Carlos Castresana Fernández, en homenatge a la seva trajectòria personal i professional com a jurista, fiscal i professor universitari, destacada a l'àmbit del dret penal econòmic i els Drets Humans.

Esther Giménez-Salinas, en homenatge a la seva destacada trajectòria personal i professional i valuosa aportació i dedicació al món del Dret i a la Universitat, com a investigadora i catedràtica de dret penal i criminologia i de justícia social i restaurativa.

Miquel Puiggalí, per distingir la seva trajectòria personal i professional com a advocat, destacada en l'àmbit del dret mercantil, així com en reconeixement a la seva dedicació a l'ICAB i a la promoció de l'assistència jurídica gratuïta.

Lliurament de premis ICAB

En el marc de la Sessió Solemne es van lliurar els premis del Concurs d'Oratòria Memorial Amadeu Maristany per a noves promocions, el Premi Reconciliació, el Premi Felip Portabella 2024.

El Premi Concurs d'Oratòria Memorial Amadeu Maristany per a noves promocions es va lliurar a Borja Cabezas Núñez, segon classificat del concurs, per la seva intervenció: "Com sobreviure a una reunió d'advocats sense morir en l'intent: estratègies de supervivència jurídica en esdeveniments socials" i a la primera classificada, Eva Busquets Bosch, per l'exposició titulada "Oposició a l'execució de Maria Antonieta per raons formals".

El Premi Reconciliació, instaurat l'any 2018 per la Fundació Privada Sant Raimon de Penyafort, es va concedir a la Comunitat de Sant Egidí. Va recollir el guardó Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant Egidí.

El Premi Felip Portabella 2024 es va entregar a Maria Eugènia Alegret Burgués, magistrada i expresidenta del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Cloenda de la Sessió Solemne

Els parlaments de la consellera de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat, Gemma Ubasart, i del secretari d'Estat de Justícia, Manuel Olmedo, van cloure la Sessió Solemne, acte que culmina els actes de commemoració de la Festivitat de Sant Raimon de Penyafort.

Com a colofó de la Sessió Solemne la Coral de l'ICAB va interpretar per primer cop en un acte oficial i solemne l'Himne del Col·legi, compost per Oscar Salvador, director de la Coral ICAB.

La Sessió Solemne va comptar amb l'assistència del president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Jesús Maria Barrientos; del fiscal Superior de Catalunya, Francisco Bañeres; del president de l'Audiència Provincial de Barcelona, Antonio Recio; dels degans emèrits de l'ICAB Josep Maria Antràs, Eugeni Gay, Silvia Giménez-Salinas, Pedro Yúfera, Oriol Rusca, Mª Eugènia Gay; de degans de l'advocacia catalana i espanyola, del president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, Francesc Tusquets, entre d'altres autoritats.

HOMENATGES A L'ADVOCACIA QUE COMPLEIX 25 I 50 ANYS D'EXERCICI PROFESSIONAL

La festivitat de Sant Raimon és sinònim d'homenatges a l'advocacia barcelonina, per això, i com marca la tradició, l'ICAB va distingir els advocats i advocades que aquest 2024 compleixen 25 i 50 anys de col·legiació en reconeixement d'una trajectòria de dedicació a la professió.

Enguany, més de 65 persones col·legiades assoleixen les noces d'or de la professió i el passat 12 de juny van rebre els diplomes commemoratius i les insígnies d'or de l'ICAB de mans del degà, Jesús M. Sánchez; el secretari, Joaquim de Miquel; i la vicedegana, Susana Ferrer.

Els advocats Ramon Tamborero del Pino i Montserrat Pinyol Pina van pronunciar unes emotives paraules d'agraïment en representació dels companys i companyes que celebren els 50 anys de col·legiació.

Durant l'acte, celebrat a la Sala d'actes, es van lliurar el Premi Maria Soterias i Mauri, el Premi Memorial Degà Roda i Ventura, el Premi Luis del Castillo al millor projecte d'investigació sobre Justícia Penal Internacional i Drets Humans i el Premi Memorial Degà Josep Joan Pintó Ruiz.

El Premi Luis del Castillo al millor projecte d'investigació sobre Justícia Penal Internacional i Drets Humans es va atorgar a Laia Tejada i Marta Masip pel projecte "La implementación de la Inteligencia Artificial en la Justicia Penal Internacional y su impacto en los derechos humanos. Reflexiones a la luz de la pionera sentencia del TJUE de fecha 7 de diciembre de 2023 (asunto C-634/21). Análisis del Reglamento Europeo de Inteligencia Artificial".

El Premi Maria Soterias i Mauri sobre igualtat de gènere es va atorgar a Sonia Navarro pel seu treball "Aplicación práctica de la Ley de Igualdad: Metodología para integrar la perspectiva de género en la actuación letrada." La menció especial va ser per a Nyra Barreto.

La menció especial es va atorgar a Norma Pedemonte.

El Premi Memorial Degà Roda i Ventura va ser per l'obra "L'impacte de la Guerra Civil en els Col·legis de l'Advocacia de Catalunya - I", que forma part del projecte de recuperació de la Memòria Històrica impulsat pel CICAC, i del qual és autor Josep Cruanyes i Tor. Van recollir el Premi Marta Martínez i Gellida, presidenta del CICAC; Joan Riera Claret, degà emèrit del Col·legi d'Advocats de Vic i Josep Cruanyes i Tor, advocat.

El Premi Memorial Degà Josep Joan Pintó Ruiz es va entregar a Anton Vives Tous pel projecte "L'avantatge injust i la rescissió del contracte: dissecció de la solució catalana davant l'abús contractual (art. 621-45 CCCat) i comparativa amb altres ordenaments".

Més de 200 persones col·legiades, homenatjades pels 25 anys d'exercici de la professió

Enguany, l'ICAB va retre homenatge a més de 200 advocats i advocades que aquest 2024 compleixen les noces de plata de la professió. Es van realitzar tres sessions commemoratives que van ser presidides per la Junta de Govern de l'ICAB, encapçalada pel degà Jesús M. Sánchez.

Durant les sessions, el secretari de l'ICAB, Joaquim de Miquel, va llegir els noms de les persones homenatjades, que van anar pujat un per un a l'escenari de la Sala d'actes per rebre els diplomes i insígnies de mans del degà, Jesús M. Sánchez, i de la vice-degana de la Corporació, Susana Ferrer.

En nom dels companys i companyes homenatjats el dia 6 de maig van pronunciar unes paraules els advocats Adriana Auset, qui va ser diputada de la Junta de Govern (2007-2011), i Marc Alomà, cap de l'assessoria jurídica de l'ICAB, mentre que en la sessió del 15 de maig van intervenir els advocats Adriana Lacoma i Vidal Masramon i, en l'última sessió, celebrada el 21 de maig, els juristes Raquel del Pozo i Bernardo Riviere.

JORNADES FORMATIVES DE SANT RAIMON DE PENYAFORT, MÉS DE 1.000 INSCRIPCIONS

Conscients que la formació és un pilar essencial de l'exercici pràctic de la professió, els dies 10, 13 i 14 de juny del 2024 es van celebrar en el marc de la festivitat de Sant Raimon de Penyafort diverses conferències magistrals sobre temes de màxima actualitat que van registrar més de 1.000 inscripcions, tant de forma presencial com en línia.

El dia 10 de juny, la Fundació Sant Raimon de Penyafort va reflexionar sobre "L'Europa entre dos segles" amb Eugeni Gay, degà emèrit de l'ICAB i president-fundador de la Fundació. La sessió, celebrada a la Sala de Lectura de la Biblioteca de l'ICAB, va comptar amb la presència dels advocats i membres de la Fundació Cristina Vallejo i Xavier Puigdollers.

Les Jornades Formatives del 13 de juny es van centrar en dues qüestions d'actualitat. En primer lloc, el "Crèdit Responsable. Anàlisi de solvència i les seves conseqüències", amb les intervencions d'Arancha Gutiérrez, cap de la Divisió de Supervisió i Normativa de Conducta del Banc d'Espanya; i els juristes Javier Gutierrez i Luis Rodríguez. Va presentar la taula Àngel José Cervantes, degà de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Toledo; i la va moderar Encarna Orduna, degana emèrita de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Reus.

En segon lloc, es va tractar la problemàtica actual amb els préstecs ICO i la seva possible abusivitat amb Javier Orduña, exmagistrat del Tribunal Suprem. La presentació de la sessió va anar a càrrec d'Yvonne Pavia, tesorera de la Junta de l'ICAB, i va moderar-la Pau Ballvé, president de la Secció de Dret Concursal.

En la segona jornada, del dia 14 de juny, es va analitzar la darrera jurisprudència en Dret de Família amb Maria de los Ángeles Parra, magistrada; Isabel Winkels, vice-degana de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Madrid; i Cristina Díaz-Malnero, presidenta de la Secció de Dret de Família. Va presentar la taula Cristina Vallejo, responsable de Formació de l'ICAB, i va moderar-la Ana Martín, degana de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Zamora.

Una altra de les qüestions abordades va ser la celeritat i la seguretat jurídica a la compravenda, amb anàlisi de la praxi notarial, amb les interessants intervencions de Marta Legarreta, presidenta de la Secció de Dret Civil; i Àngel Serrano, notari. Va presentar la sessió Benigno Villarejo, degà de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Gijón; moderada per Juan Antonio Rodríguez, degà de l'Il·lustre Colegio de Abogados de Santa Cruz de La Palma.

Sobre les noves tendències defraudatòries i la responsabilitat en els casos de phishing van intervenir Javier Hernández, magistrat; i els advocats Oriol Torruella i Andreu Van den Eynde. La presentació va anar a càrrec d'Antón Echevarrieta, degà de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia Alavesa, i va moderar Miguel Hermosa, degà de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Palència.

Per cloure les jornades formatives, el degà de l'ICAB, Jesús M. Sánchez, va presentar la darrera conferència, on es va analitzar la jurisprudència recent del Tribunal Constitucional amb la intervenció de Laura Díez, magistrada d'aquest Tribunal.

EMOTIVA MISSA EN RECORD DELS ADVOCATS I ADVOCADES QUE HAN TRASPASSAT

En record dels advocats i les advocades de l'ICAB que ens van deixar durant el 2023, es va celebrar el 14 de juny a les 10h una cerimònia religiosa a la Parròquia de Sant Raimon de Penyafort, on van assistir diferents membres de la Junta de Govern de l'ICAB.

ACTIVITATS CULTURALS

El concert de la Coral i del grup de Música Clàssica de l'ICAB, la representació teatral, l'espectacle infantil, les visites guiades a la Biblioteca i al Palauet Casades i les sortides culturals a espais singulars de Barcelona són l'ampli ventall d'actes culturals que va organitzar el Col·legi per commemorar el Sant Raimon d'enguany.

Esplèndid concert de Sant Raimon a càrrec de la Coral i del grup de Música Clàssica

El passat 11 de juny, la Coral del Col·legi va oferir un esplèndid concert a partir de fragments de Carmina Burana i el grup de Música Clàssica de l'ICAB va fer una brillant interpretació de peces de Vivaldi i Haydn. Tots els assistents, amb la presència del degà del Col·legi, Jesús M. Sánchez, van poder gaudir del talent d'aquests companys i companyes reunits en un espai singular com l'Església de la Concepció de Barcelona.

El Grup de Teatre de l'ICAB posa en escena l'obra "Diari d'una dama de Nova York"

Dins del programa de Sant Raimon de Penyafor, el passat 5 de juny de 2024, la Sala d'actes del Palauet Casades va acollir l'obra "Diari d'una dama de Nova York", a càrrec del Grup de Teatre de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB).

L'obra, una adaptació dels articles escrits per l'escriptora, dramaturga i guionista americana Dorothy Parker (1893–1967) per a Vanity Fair i The New Yorker, la va dirigir Mireia Clemente i va captivar els assistents. L'enhorabona als nostres actors i actrius, i també al secretari de la Junta de Govern de l'ICAB, Joaquim de Miquel, que van demostrar el seu domini de l'escena!

VISITES GUIADES PER SANT RAIMON DE PENYAFORT

La Biblioteca del Col·legi va realitzar els dies 4, 5 i 6 de juny visites guiades per donar a conèixer els principals espais del Palauet Casades -entre ells la Biblioteca-, a les persones col·legiades de l'ICAB.

A més, el passat 8 de juny un grup de persones col·legiades de l'ICAB van poder realitzar una visita exclusiva i

guiada a la Catedral de Barcelona. La visita, de la mà dels guies experts del temple, va permetre conèixer la tomba del patró de l'advocacia, Sant Raimon de Penyafort.

El Diverticab 2024 omple de llibres i màgia la seu col·legial

El passat 8 de juny van tenir lloc les activitats per a les famílies. Els petits de la casa van visitar la Biblioteca amb l'objectiu de descobrir la màgia dels llibres i, més tard, van agafar la vareta al més pur estil Harry Potter per jugar a transformar els llibres de Dret en contes per a bruixes i bruixots! A continuació, el "Mago KOKO" va fer gaudir a grans i petits del seus trucs i va promoure la participació en l'espectacle a través del joc i la paraula. Per finalitzar la festa tots els assistents van gaudir d'un berenar molt especial al Pati de Columnes amb gelats i llaminadures i els infants que van voler es van poder fer uns "tattoos".

PÀDEL I FUTBOL PER CELEBRAR ESPORTIVAMENT LA FESTIVITAT DE L'ADVOCACIA

Les competicions de pàdel i futbol van completar un ampli programa esportiu per commemorar el patró de l'advocacia. La jornada, celebrada el passat 7 de juny, va començar a Can Mèlich, on les deu parelles que es van enfrontar a les pistes de pàdel van demostrar un gran domini de la pala sota un sol de ple estiu i en un entorn immillorable.

Al migdia va ser el torn dels partits de futbol: el van inaugurar els jugadors "Legends" amb un gran ambient que va animar el cor de l'Eixample, a les instal·lacions de l'Escola Industrial.

En futbol femení, el partit va ser molt disputat entre l'equip Palauet (7) -amb gols d'Adriana Archs (4), Meritxell Cotrina, Ona Planas i Agueda Soler- i l'equip Llúria (6) -amb gols de Laia Tejada (5) i Clara Cornudella-.

En la categoria masculina, la victòria va ser per l'equip de l'ICAB davant de l'equip de jutges.

La jornada va finalitzar al Palauet Casades, on la diputada de la Junta de Govern de l'ICAB Carmen Valenzuela va fer entrega dels premis del Torneig de Futbol en les categories Futbol Legends, Femení i Masculí. Els premis individuals van ser per Iñaki Martínez, reconegut amb el Trofeu millor porter Toni Crespo, i Marcel Vallejo, que va rebre el Trofeu al Millor jugador Pep Corbella.

Les activitats esportives del pàdel i el futbol celebrades enguany han comptat amb el suport de Banco Santander.

SANT RAIMON A IGUALADA

La Delegació de l'ICAB a Igualada va celebrar Sant Raimon de Penyafort 2024 el passat 5 de juliol, amb una xerrada col·loqui sobre "Mesures jurídiques de suport a les persones amb discapacitat" i un sopar de germanor per als membres de la Delegació.

La jornada, celebrada a l'Espai Cívic Centre d'Igualada, va comptar amb la participació d'Alba Conill Tort, fiscal de l'àrea Manresa-Igualada; Jordi Muñoz Iranzo, jurista de l'EAVA del Consell Comarcal de l'Anoia; Andrés Calvo Minguillón, oficial de notaria, llicenciat en Dret i advocat; i Núria Brunet González, gerent de la Fundació Suport de l'Anoia. Posteriorment, va tenir lloc un sopar de germanor.

PALAUET CASADES
Barcelona 1883°

Espais exclusius per a la celebració del vostre esdeveniment en un edifici neoclàssic que és un referent indiscutible de l'arquitectura de l'Eixample.

Consulta els espais disponibles a www.icab.cat/palauetcasades o a marketing@icab.cat

ICAB
ADVOCACIA
BARCELONA

EL COL·LEGI ES MOU

EL COL·LEGI CREA L'ESCOLA D'ORATÒRIA I POSA EN MARXA EL PROJECTE ALIAT

El degà de l'ICAB va presentar, en el tancament del 9è Congrés de l'Advocacia de Barcelona, celebrat els dies 17 i 18 de juliol, dues iniciatives pioneres i complementàries que busquen formar els professionals del Dret tant en l'ús de la paraula com de la intel·ligència artificial. Es tracta de la primera Escola d'Oratòria creada per un col·legi de l'advocacia i del projecte ALIAT, que té per objectiu posar a disposició de les persones col·legiades les noves aplicacions jurídiques de *big data* i aprenentatge automàtic que sistematitzen i faciliten les tasques d'assessorament legal.

L'Escola d'Oratòria ICAB neix sota el lema "El poder de la paraula" i busca promoure i desenvolupar l'habilitat de l'oratòria i la comunicació efectiva en l'àmbit jurídic i empresarial, així com fomentar la formació continuada dels advocats i advocades en tècniques avançades de comunicació. Aquesta escola pionera en el sector organitzarà cursos, tallers, seminaris i conferències sobre oratòria i comunicació comptant amb professorat especialitzat en aquestes matèries.

El projecte ALIAT sorgeix des de la Biblioteca col·legial i l'Observatori per a la Transició a la Ciberjustícia per a projectar l'exercici de l'advocacia en l'entorn digital i *big data*. Aquesta iniciativa facilitarà de manera gratuïta a totes les persones col·legiades l'accés a les diferents eines d'intel·ligència artificial creades per les editorials

jurídiques. A més, orientarà i assessorarà els professionals del Dret en l'ús i l'abast d'aquests sistemes informàtics de computació.

ALIAT
BIBLIOTECA ICAB

El degà de l'ICAB, Jesús M. Sánchez, va explicar que "l'advocacia moderna requereix una doble preparació ineludible. Per una banda, necessitem dominar l'ús de la intel·ligència artificial per tal que ens ajudi a simplificar la nostra feina en àmbits tan importants com el documentalista, l'anàlisi avançada de dades i jurisprudència, la comparació de textos o la redacció d'escrius i documents oficials. Per altra banda, ara més que mai es requereix que en temps d'automatització de processos digitals excel·lim com a juristes en l'ús de la paraula, que és el nostre major valor davant dels òrgans judicials, de les administracions i dels nostres clients".

Sánchez va reblar que "la intel·ligència artificial ja s'ha integrat en els col·lectius jurídics com una eina indispensable per a l'eficiència, però mai podrà reemplaçar el raonament i l'empatia dels éssers humans. Cal, però, que l'advocacia progressi decididament en tot allò que ens diferencia dels sistemes automatitzats i, en aquest sentit, l'oratòria ha estat, és i serà sempre un aspecte principal per a la nostra professió".

L'ICAB REIVINDICA L'ADVOCACIA D'OFICI I ALERTA QUE HA REALITZAT UN 7,86% D'ACTUACIONS MÉS QUE DURANT EL PRIMER SEMESTRE DEL 2023

Amb motiu del 'Dia de la Justícia Gratuïta i del Torn d'Ofici 2024', l'ICAB va reivindicar el paper de l'advocacia d'ofici tot ressaltant l'essencial tasca social que realitza per garantir el dret a una tutela judicial efectiva, que permet l'accés a la justícia, en igualtat de condicions, per a tota la ciutadania i també va alertar de l'augment d'actuacions realitzades durant els primers sis mesos de l'any per l'advocacia d'Ofici de l'ICAB.

En el marc d'un acte institucional, la diputada responsable del TOAD ICAB, Carmen Valenzuela, va lliurar uns diplomes commemoratius per reconèixer la tasca social desenvolupada pels advocats i advocades adscrits a aquest servei durant més de 33 anys.

BALANÇ DE LES ACTUACIONS DEL TORN D'OFICI DE L'ICAB

Un any més, el Torn d'Ofici de l'ICAB va batre un nou rècord d'assistències, ja que va realitzar 71.416 actuacions durant el primer semestre de l'any 2024, el que suposa una mitjana de 397 peticions d'assistència lletrada al dia i més de 5.200 més respecte el mateix període de l'any 2023, el que representa un increment del 7,86%; una xifra que arriba fins a un 18,9% si la comparativa es fa respecte del primer semestre del 2022. Totes aquestes assistències les van realitzar els prop de 3.000 advocats i advocades que exerceixen actualment a la demarcació ICAB.

Del total d'actuacions al Torn de l'ICAB, 42.321 corresponen a l'àmbit Penal, un 3,33% més respecte el primer semestre de l'any passat, però, no és un auge tan elevat com el que es va produir durant els primers sis mesos de l'any 2023 respecte el 2022, que va ser d'un 14,72%.

L'àmbit Civil és el segon en volum d'actuacions del Torn d'Ofici a la demarcació de l'ICAB, on durant els primers sis mesos d'enguany es van dur a terme 5.649 actuacions, un 11,24% més respecte el mateix període del 2023.

Violència de Gènere i Masclista, l'àmbit dins el Torn d'Ofici on hi ha major increment

Malauradament, l'increment més elevat dins el Torn d'Ofici ICAB es va produir en relació amb la Violència de Gènere i Violència Masclista. A llarg del primer semestre del present any es van registrar 5.478 actuacions en aquest àmbit, 1.672 més (43,93%) respecte el mateix període del 2023 i 2.440 més respecte el primer semestre del 2022.

El volum d'actuacions del Dret de Família i Social ocupen el quart i cinquè lloc, respectivament, dins el còmput general del Torn d'Ofici de l'ICAB. En aquest sentit, cal ressaltar que en l'àmbit de Família es van efectuar 3.408 actuacions, un nivell molt semblant al del primer semestre de l'any 2023, quan se'n van realitzar 3.293. El mateix passa en l'àmbit Social, on les actuacions van augmentar, passant de les 2.999 en els primers sis mesos del 2023 a les 3.245 del primer semestre del 2024.

En matèria d'Estrangeria hi haver en els primers sis mesos del 2024, un total de 2.671 actuacions front les 2.964 del 2023, el que representa un descens del 9,88%.

En relació als Menors, es van registrar enguany 2.186 actuacions, fet que comporta un augment del 9,79% respecte el primer semestre del 2023; mentre que les peticions relacionades amb Menors No Acompanyats es van quasi doblar en el període analitzat, passant de les 563 del 2023 a les 1.013 del 2024. També es va observar una alça d'actuacions entre el primer semestre del 2023 respecte el 2024 en els Torns específics relatius a Segona Oportunitat (passant de 532 a 636), Administratiu (de 338 a 437), Penitenciari (297 a 354), Hipotecari (269 a 338) i Mercantil (de 2 a 25).

Finalment, cal destacar que durant tot l'any 2023, i segons dades del Consell de l'Advocacia Catalana (CICAC), es van justificar a Catalunya 347.346 actuacions al Torn d'Ofici, de les quals 167.714 van ser efectuades pel Torn d'Ofici ICAB; el que representa un increment del 5,24% respecte l'any 2022.

L'ICAB, PRESENT A LA PRESA DE POSSESIÓ DEL NOU PRESIDENT DEL CONSEJO GENERAL DE LA ABOGACÍA ESPAÑOLA

El degà, Jesús M. Sánchez, va representar l'ICAB en l'acte de presa de possessió del nou president del Consejo General de la Abogacía Española, Salvador González.

En el marc d'una cerimònia solemne celebrada el passat 19 de juliol al saló de plens del Senat, el degà de l'advocacia de Màlaga va prendre el relleu de Victoria Ortega, qui ha estat vuit anys al capdavant del CGAE, i va reclamar més protagonisme social per a l'advocacia.

L'ADVOCACIA RECLAMA AL CONGRÉS L'ESPECIALITZACIÓ EN FAMÍLIA, INFÀNCIA I CAPACITAT

L'Advocacia madrilenya i la de Barcelona juntament amb la Plataforma Familia y Derecho van presentar el passat 28 de juny prop de vint esmenes per garantir l'especialització dels òrgans judicials i la formació dels professionals.

Va ser en el marc d'una jornada celebrada al Congrés dels Diputats i dedicada a l'especialització jurisdiccional en matèria d'Infància, Família i Capacitació- en la qual van intervenir professionals de la magistratura, l'advoca-

cia, la psicologia i el treball social juntament amb representants dels grups parlamentaris.

En el marc d'aquesta jornada, el secretari de la Junta de Govern de l'ICAB, Joaquim de Miquel, va ressaltar que "en el dret de família el bé jurídic protegit són els menors que han d'escriure el futur de la nostra societat. Tenir-ne cura, amb professionals especialitzats, ens garanteix construir una societat millor. Per això, cal continuar reivindicant l'especialització en Infància, Família i Capacitat, i el camí és la interdisciplinarietat".

Entre les modificacions proposades es va incloure la creació de seccions d'Infància, Família i Capacitat a tots els tribunals, de manera que tots els ciutadans tinguin accés a una justícia especialitzada. També es va proposar potenciar la formació contínua per a jutges, fiscals i equips tècnics judicials, prioritzant aquests coneixements a la provisió de places per a aquestes seccions especialitzades garantint, a més, l'assistència tècnica per part de les administracions competents.

OBERTURA DE LA FISCALIA PRESENCIAL A VILAFRANCA DEL PENEDÈS, UNA REIVINDICACIÓ DE L'ICAB

Les diputades Núria Flaquer i Carmen Valenzuela, en representació de la Junta de Govern, van assistir a l'acte oficial d'obertura de la Fiscalia presencial a Vilafranca del Penedès. "Per fi veiem feta realitat una reivindicació històrica de l'advocacia, que tant la delegació de Vilafranca com la Junta de Govern del Col·legi venen reclamant des de fa anys. Sens dubte, es tracta d'una molt bona

notícia, que dinamitzarà el dia a dia en el partit judicial i hi ajudarà a tenir un servei de Justícia més àgil i eficient, en benefici de la ciutadania”, va declarar Núria Flaquer.

Des de l'ICAB es va felicitar al fiscal superior de Catalunya, Francisco Bañeres, i al tinent fiscal, Pedro Javier Ariche, per aquesta fita i per l'esforç pressupostari, logístic i tècnic per aconseguir-la, juntament amb el Departament de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya.

A l'acte també hi van assistir la delegada i sotsdelegada de l'ICAB a Vilafranca del Penedès, Cristina de la Cruz i Teresa Casanova, i la delegada a Vilanova i la Geltrú, Carmen Sánchez, així com responsables tècnics de la Corporació i Andreu Batlle, delegat emèrit col·legial a l'Alt Penedès i persona clau durant molts anys per vehicular aquesta reivindicació de l'ICAB.

PILAR FERNÁNDEZ BOZAL INGRESSA COM A ACADÈMICA DE NÚMERO A L'ACADÈMIA DE JURISPRUDÈNCIA I LEGISLACIÓ DE CATALUNYA

El passat dia 26 de juny, l'Acadèmia va celebrar la Sessió Pública i Solemne de recepció com a acadèmica de número de Pilar Fernández Bozal.

Aquest acte va ser presidit pel president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, Francesc Tusquets, juntament amb Josep Antoni Bombí Latorre, president de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya; Jesús Maria Barrientos Pacho, president

del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya; Francisco Bañeres Santos, fiscal Superior de la Fiscalia de Catalunya; José Maria Marin Sánchez, degà del Col·legi Notarial de Catalunya i altres membres de l'Acadèmia com la vicepresidenta, Mª Eugènia Alegret; el censor, Joan Egea; el secretari, Joaquín Tornos; el tresorer, Il·lm. Sr. Antonio Cumella; i el vicesecretari, Tomàs Font.

Com marca la tradició, l'acte es va iniciar amb la lectura de les dades de nomenament del recipiendari. A continuació, l'acadèmica recipiendària, Pilar Fernández Bozal, acompanyada del seus dos padrins, Eugènia Alegret i Pablo Salvador, va llegir el discurs d'ingrés amb el títol "L'espai control de proves ('Regulatory Sandbox')". Aproximació a les principals qüestions jurídiques plantejades en el cas d'Espanya".

En aquesta ocasió, l'acadèmic numerari Joaquín Tornos Más va respondre el discurs en nom de l'Acadèmia.

Aquesta sessió solemne va servir com a cloenda del curs acadèmic 2023-2024.

L'acte va comptar amb la presència de representants de les institucions catalanes, de juristes de la societat civil catalana i de l'àmbit judicial i de membres emèrits de la Junta de Govern del Col·legi de l'Advocacia, així com familiars de la nova acadèmica i bona part dels companys acadèmics/ques.

FORMACIÓ ICAB

INICIA'T EN L'ADVOCACIA AMB EL POSTGRAU EN PRÀCTICA JURÍDICA

Ja estan obertes les inscripcions per al Postgrau en Pràctica Jurídica de l'ICAB, la formació que més contribueix a iniciar-se en l'exercici pràctic de l'advocacia. Aquesta formació aporta la destresa i experiència a un Llicenciat/da o Graduat/da en Dret que vulgui exercir.

L'alumnat pot triar especialitzar-se en dues matèries entre Civil, Penal, Laboral, Administratiu, Mercantil i Família en un doble format –de manera presencial o en línia– i compta amb advocats i advocades referents en l'exercici professional que impartiran les classes i que els facilitaran consells per a desenvolupar la carrera professional.

Els horaris són de les 18 a les 20.30 h, de dilluns a dijous, de tal manera que dilluns i dimecres es faria una especialitat i dimarts i dijous, una altra.

Durant el curs es realitzaran pràctiques d'iniciació a la professió, que s'imparteixen des de l'EPJ i que estan homologades pel Consejo General de la Abogacía Española (CGAE) i pel Consell de l'Advocacia Catalana (CICAC), per la qual cosa ofereixen una garantia de qualitat, ja que estan subjectes a un control permanent, així com a una revisió i renovació constants.

Els lletrats i les lletrades en pràctiques treballen sobre supòsits reals, intervien en simulacions de judicis, poden fer voluntàriament pràctiques en despatxos i es traslladen a l'Escola Judicial, on intervien defensant casos davant jutges.

Les properes edicions del Postgrau es realitzaran d'octubre de 2024 a juny de 2025 i de març a desembre de 2025

A més, es faran visites a institucions públiques i privades (registres, notaries, comissaries, centres penitenciaris, Jutjats de Guàrdia, 1a Instància i Audiència Provincial, Institut Nacional de Toxicologia, Escola de Policia i Servei d'Orientació Jurídica); simulacions de judicis perquè el lletrat en pràctiques aprengui a desenvolupar-se davant d'un jutge i està a disposició exclusiva d'estudi la Biblioteca de l'ICAB.

Participa en la Sessió informativa que realitzarem el 12 de setembre, a les 18h

El 12 de setembre de 2024, a les 18 h i de forma virtual, tindrà lloc la Sessió Informativa, per part de l'Escola de Pràctica Jurídica, de la pròxima edició, la del mes d'octubre. Podreu fer consultes i plantejar dubtes sobre aquesta formació.

2n BALL DE MÀSCARES VENECIANES GAJ - ALUMNI EPJ

El Grup de l'Advocacia Jove de l'ICAB i l'Alumni EPJ celebraran l'inici del curs acadèmic d'una forma ben especial: amb un Ball de Màscares Venecianes que se celebrarà el 10 d'octubre de 2024, a les 20h, al Pati de Columnes del Palauet Casades.

Les entrades es podran adquirir a partir del 12 de setembre. Reserveu-vos la data, hi haurà moltes sorpreses!

JA ESTAN OBERTES LES INSCRIPCIONS PER A L'EDICIÓ 2024-2025 DELS MÀSTERS ICAB

L'especialització és una peça essencial per a l'exercici de l'advocacia. Per aquest motiu, des del Departament de Formació de l'ICAB s'ha dissenyat un ampli programa de màsters que permeten als i les alumnes aprofundir en àrees del Dret tradicional com són el Dret Penal, Família i Successions, Fiscal, Laboral, RRHH, Propietat Industrial i Intel·lectual, Concursal i Immobiliari, Dret dels Negocis i Compliance i, a partir del proper mes d'octubre, impartirà també **el Màster en Intel·ligència Artificial i Dret i el Màster en Dret Urbanístic**.

El Màster en Dret Urbanístic inclou sessions pràctiques com la resolució de casos de reparcel·lació i la intervenció directa en expedients reals assignats per ajuntaments. Aquestes activitats permetran als alumnes aplicar els seus coneixements en situacions concretes, millorant així la seva capacitat d'anàlisi i resolució de problemes.

Per altra banda, el Màster en Intel·ligència Artificial proporcionarà als alumnes una sòlida comprensió dels conceptes bàsics de la IA aplicats al Dret. En aquest sentit, s'ensenyarà com s'utilitza la IA en diversos sectors industrials, incloent-hi salut i finances, mitjançant estudis de cas i

exemples pràctics; s'abordaran les especificitats del tractament de dades personals per sistemes i models d'IA; s'examinaran les qüestions de responsabilitat civil derivades de l'aplicació d'aquesta tecnologia; es mostraran estratègies per a un desenvolupament sostenible i ètic de la IA i es prepararà l'alumnat per a futurs desafiaments legals associats amb tecnologies com la computació quàntica, entre molts altres.

A més d'aquesta formació, que es podrà cursar presencialment o on-line, el departament de Formació de l'ICAB realitzarà a partir del proper octubre el **Postgrau de resolució de conflictes** i el **Postgrau de Pràctica Jurídica**.

SAVE THE DATE! 3r Congrés de Dret de Família els dies 19 i 20

Els pròxims dies 19 i 20 de setembre de 2024, l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) celebrarà el 3r Congrés de Dret de Família, en format únicament presencial, organitzat per la Secció de Dret de Família.

Diversos experts analitzaran les qüestions més rellevants dins l'actualitat del Dret de Família.

Reserveu-vos la data a les vostres agendes!

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

LA FUNDACIÓ ONCOLLIGA

És una entitat sense ànim de lucre que ofereix atenció psicosocial a persones amb càncer i a les seves famílies amb l'objectiu de millorar el seu benestar i la seva qualitat de vida.

Constituïda el desembre de 2003, actua a les comarques de Barcelona i està integrada a la Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer (FECEC), així com a la Federació Catalana de Voluntariat Social (FCVS).

Professionals de la Psicooncologia, del Treball Social i del Treball Familiar, amb el suport del voluntariat, ofereixen, de forma gratuïta, una atenció integral a persones malaltes i familiars i fan la màxima difusió de mesures preventives i foment d'hàbits de vida saludables a la població.

Els valors de la Fundació, són els pilars més sòlids en què se centra la seva activitat: respecte, escolta, confidencialitat, intimitat, agilitat, flexibilitat, professionalitat, responsabilitat, confiança i compromís, una part del qual la vincula directament amb la comunitat; un vincle que és un dels reptes més importants envers un futur millor i la situa amb una mirada d'esperança.

La Fundació Oncolliga ofereix:

- Atenció psicològica individual a pacients i familiars i/o a la persona cuidadora per facilitar l'acceptació i adaptació al diagnòstic, als tractaments i al procés de recuperació al finalitzar el tractament. Atenció psicològica a domicili per a pacients en situació de dependència i/o pal·liativa i per a tota la unitat familiar. Elaboració del dol. Teràpia sexual i de parella i tallers psicoterapèutics grupals.
- Atenció social a través del Servei d'Atenció a Domicili (SAD) de préstec de material clínic; d'ajudes econòmiques puntuals per despeses derivades de la malaltia, així com a través d'orientació jurídica-laboral.
- Orientació dietètica, d'estètica i cura de la pell i banc de perruques.
- Programes comunitaris per fomentar la pràctica de mindfulness, ioga, meditació, gestió de l'estrès, maquillatge oncològic... així com conferències sobre temes d'interès.

- Rehabilitació de la veu per a persones laringectomitzades en el Centre de Rehabilitació per a Laringectomitzats (CRL).
- Programes de voluntariat.
- Assistència a hospitals i a domicili.
- Organització d'activitats per obtenir recursos.
- Suport a la gestió de persones que ofereixen part del seu temps i la seva experiència professional.

Podeu col·laborar amb la Fundació Oncolliga

- A través del web www.oncolliga.cat
- A través del número de Bizum 00912
- A través d'una transferència bancària:

La Caixa ES21 2100 1022 1002 0011 3347

BBVA ES23 0182 1015 0702 0152 6025

Santander ES25 0049 4709 4128 1606 6580

Una companyia externa audita anualment els seus resultats.

Participa en la caminada solidària de la Fundació Oncolliga

Ajuda'ns a recaptar Fons per a la Fundació Oncolliga i participa el dissabte 5 d'octubre de 2024 en la caminada solidària. S'iniciarà a les 7h i passarà pels municipis de Cerdanyola, Barberà, Ripollet, Sabadell, Castellar, Mata-depera, Terrassa, Sant Quirze i Sant Cugat

Hora: inici a les 7h.

La data límit per inscriure's a la prova, que organitza el Club d'Esports de Muntanya Cerdanyola (CEM Cerdanyola), és el 15 de setembre de 2024.

Maximitza els estalvis

amb una gra rendibilitat i una excel·lent fiscalitat

PLAN RENTA VITALICIA

Aquesta assegurança és una manera excel·lent de **rendibilitzar els estalvis** des del primer dia i de beneficiar-te d'una **excel·lent fiscalitat**.

INDICADOR DE RISC

I/6

Aquesta xifra indica el risc del producte; 1/6 indica el risc més baix i 6/6, el més alt.

3,30%

Tipus d'interès tècnic per al 2024

 Renda vitalícia amb devolució **parcial** del capital aportat.

 Renda vitalícia amb devolució **total** del capital aportat.

AMB LIQUIDITAT

 Pots recuperar la inversió a partir del primer any, fins i tot després d'estar cobrant les rendes.

FISCALITAT MILLOR

 Fins a un 92% d'exempció fiscal (per a majors de 70).

Més informació en www.mutualidad.com

*Rendibilitat abans de despeses de gestió i costos de cobertures asseguradores. Rendibilitat bruta, 3,25%. La rendibilitat efectiva determinada pel quocient entre el total de les rendes de l'any i l'aportació pagada per a la modalitat de renda vitalícia amb devolució total del capital aportat (amb rescat) depèn de l'edat i varia entre el 3% i el 3,10% per a edats de contractació entre els 60 i els 90 anys. Per a altres edats o per a la modalitat amb devolució parcial del capital, consulta-ho amb la Mutualidad. Rendibilitats passades no impliquen rendibilitats futures.

Atenció personalitzada
Delegació de la Mutualidad
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Marc Manuera, Gregorio Vila
C/ Mallorca, 283. 08037 Barcelona
T. 936 011 233 | marc.munuera@mutualidad.com
gregorio.vilas@mutualidad.com

MIGUEL ÁNGEL AGUILAR, FISCAL DE SALA DE LA UNIDAD DE LA FISCALÍA
GENERAL DEL ESTADO CONTRA DELITOS DE ODIOS Y DISCRIMINACIÓN

“Las penas de prisión deberían estar reservadas solo para los hechos más graves, es decir para el discurso de odio más profesionalizado”

Texto: Gema Mayol y Roser Ripoll Foto: Albert Muñoz

En junio del 2023 tomó posesión como Fiscal de Sala de la Unidad de la Fiscalía General del Estado contra Delitos de Odio y Discriminación. ¿Cuál es su principal función?

La creación de la Unidad de Delitos de Odio y Discriminación de la Fiscalía General del Estado se produce en virtud de la reforma del Estatuto Orgánico del Ministerio Fiscal operada por Ley 15/2022, de 12 de julio, integral para la Igualdad de Trato y la No Discriminación y constituye una apuesta por profundizar la especialización del Ministerio Fiscal en España en la lucha contra los delitos de odio y discriminación. Como Fiscal de Sala Coordinador de dicha Unidad, entre otras funciones, tengo encomendada la de supervisar y coordinar la actividad de las y los fiscales en esta materia a los efectos garantizar los principios constitucionales de unidad y legalidad que presiden el funcionamiento de la Institución, facilitando criterios unitarios conforme a la doctrina de la Fiscalía General del Estado en la aplicación e interpretación de las leyes, garantizando de esta forma la seguridad jurídica, y prestando además el necesario soporte técnico que permita una efectiva investigación y enjuiciamiento de este tipo delitos así como una adecuada atención y protección de las víctimas.

También son muy relevantes las funciones de cooperación y diálogo con instituciones oficiales nacionales e internacionales que trabajan en esta materia y, muy

especialmente, con entidades y colectivos que representan a las víctimas.

¿Cómo valora este primer año al frente de esta sala?

Además del Fiscal de Sala Coordinador tengo el privilegio de trabajar con mis dos compañeras fiscales adscritas en la Unidad, Marta Marquina Bertrán y María Jesús Raimundo y con un magnífico personal de oficina, todas ellas de extraordinaria entrega. En este año hemos desarrollado una intensa actividad poniendo en marcha una unidad de nueva creación con todo lo que ello comporta desde el punto de vista logístico, pero lo más relevante ha sido el trabajo de coordinación a diario y en equipo con los 50 delegados provinciales que dispone ya la especialidad en toda España, unificando criterios, mejorando la calidad de nuestros informes y escritos y supervisando las sentencias que han ido dictando los juzgados y tribunales. En este sentido, hemos publicado en nuestra página web www.fiscal.es el primer repertorio de jurisprudencia nacional e internacional correspondiente al año 2023.

Fruto de este trabajo, hemos realizado en el mes de abril nuestras primeras jornadas de especialistas como Unidad, congregando a todos los delegados provinciales del Estado en un auténtico foro de diálogo e intercambio de experiencias y obteniendo relevantes conclusiones que afectan a la trascendencia jurídico penal de los insultos discriminatorios efectuados públicamente, a los desa-

fios actuales que plantea la investigación del discurso de odio cometido por medio de internet y al impulso de buenas prácticas en la atención, protección y reparación efectiva de las víctimas.

También hemos participado en multitud de cursos de formación interna y externa.

¿Cómo podría definirse el delito de odio?

La más reciente definición de delito de odio acaba de facilitarla el Comité de Ministros del Consejo de Europa en su Recomendación CM/Rec (2024) 4 que lo define como delito cometido con un elemento de odio basado en una o más características o condiciones personales reales o percibidas, incluyendo dentro del término "odio" los prejuicios, o desprecio, y entendiéndolo como "características o condición personal," entre otros, la "raza," color, idioma, religión, nacionalidad, origen nacional o étnico, edad, discapacidad, sexo, género, orientación sexual, identidad y expresión de género y características sexuales.

Trasladada esta definición internacional a nuestro Código Penal, delito de odio sería toda infracción penal cuya motivación principal o unas de sus principales motivaciones concurrentes esté contemplada en el artículo 22.4 o en alguno de los tipos penales especiales regulados en el Código Penal, y que son motivos racistas, antisemitas, antigitanos u otra clase de discriminación referente a la ideología, religión o creencias de la víctima, la etnia, raza o nación a la que pertenezca, su sexo, edad, orientación o identidad sexual o de género, razones de género, de aporofobia o de exclusión social, la enfermedad que padezca o su discapacidad, con independencia de que tales condiciones o circunstancias concurren efectivamente en la persona sobre la que recaiga la conducta.

Dado que todos los seres humanos pertenecen a la misma especie, el Comité de Ministros rechaza, al igual que la ECRI, las teorías basadas en la existencia de "razas" diferentes. Sin embargo, en el presente documento se utiliza el término "raza" para garantizar que las personas que se perciben general y erróneamente como "pertenecientes a otra raza" no queden excluidas de la protección prevista en la legislación y de la aplicación de políticas para prevenir y combatir los delitos motivados por el odio.

¿Considera que concurre el tipo de delito de odio en ámbitos de máxima relación social como acontecimientos deportivos o conciertos musicales?

Indudablemente que sí.

En el ámbito deportivo, asistimos últimamente a la proliferación de insultos racistas u homófobos efectuados de forma pública. Este tipo de insultos, cuando por su

carácter vejatorio y despreciativo tienen un componente de humillación pública, en mi opinión, alcanzan la gravedad suficiente como para superar la mera afectación del derecho al honor y pasar a incidir directamente en la dignidad y la integridad moral de las personas a quienes van dirigidos, implicando un ataque frontal a principios y derechos fundamentales tutelados en la Constitución Española como los principios de igualdad, dignidad y libre desarrollo de la personalidad y, asimismo, a la prohibición de sufrir cualquier tipo de discriminación como derecho fundamental (artículos 1, 10 y 14 CE) y las previsiones al respecto de tratados y compromisos internacionales de España. Este tipo de comportamientos pueden tener encaje, de una parte y de una forma general, en el artículo 173.1 como delito contra la integridad moral al que le sería de aplicación la agravante genérica de discriminación del art. 22.4, y también tras la reforma del Código Penal operada por LO 1/2015 en el artículo 510.2 A) CP, que castiga la lesión de la dignidad de las personas mediante acciones que entrañan humillación, menosprecio o descrédito por motivos discriminatorios.

En conciertos musicales también pueden cometerse delitos de odio, particularmente, comportamientos de fomento, promoción o incitación pública al odio, la violencia, la hostilidad o discriminación contra personas o grupos por motivos discriminatorios, encajables en el art. 510.1 A) del Código Penal. Existen condenas del Tribunal Supremo como la Sentencia del Tribunal Supremo nº 675/2020, de 11 de diciembre, en un asunto que llevamos en la Fiscalía de Barcelona y en la que se condenó a los líderes de dos grupos musicales y a los responsables de las discográficas por interpretar públicamente, editar y difundir a través de Internet canciones con trasfondo común referidas a la supremacía de la raza blanca y consiguiente discriminación de personas que no pertenecen a dicha raza con la finalidad de extender el odio y la violencia, como consecuencia de la xenofobia, provocando y propagando dichos sentimientos entre los asistentes a los conciertos.

Las redes sociales han sido canales donde se visualiza con más frecuencia el discurso de odio. ¿Cómo se pueden evitar este tipo de conductas?

Las redes sociales son un potente instrumento de comunicación con grandes virtudes y efectos beneficiosos, pero también en muchas ocasiones se usan como medio de difusión de mensajes que lesionan la dignidad de las personas, particularmente del diferente y de los más vulnerables de la sociedad, en ocasiones acosándolas o humillándolas, otras veces estigmatizándolas y en ocasiones incitando al odio, la violencia o la hostilidad contra las mismas. La afectación de la dignidad de las personas en

estos casos se multiplica por la difusión veloz, masiva e indiscriminada de estos contenidos y que, en ocasiones, se refugian en el manto del anonimato.

Son muchos los ámbitos para luchar frente a este fenómeno absolutamente pernicioso, desde la prevención en el ámbito educativo, la intensificación de campañas públicas para sensibilizar a la población, especialmente, la más joven, en un uso responsable y respetuoso de las redes sociales basado en el respeto a la dignidad de las personas y en el aprecio de la diversidad, o alcanzar la efectiva implicación de empresas de plataformas de redes sociales, desplegar en España todo el potencial de previsiones del nuevo Reglamento (UE) 2022/2065 del Parlamento Europeo y del Consejo de 19 de octubre de 2022 de Servicios Digitales de la Unión Europea (DSA), así como mejorar la investigación policial y judicial de este tipo de comportamientos para lograr su plena eficacia.

“Una víctima no puede esperar años en tener una respuesta cuando decide dar el difícil paso de presentar una denuncia”

¿Dónde están los límites entre la libertad de expresión y las manifestaciones que podrían llegar a encajar con el delito del odio?

Los límites para poder determinar si la publicación de determinados mensajes es o no constitutiva de delito es una tarea nada fácil, quizás de las más complicadas a las que nos enfrentamos por cuanto están en juego derechos constitucionales de primer orden como la libertad de expresión o la libertad ideológica y de conciencia, en todo caso se ha de hacer un balance de las circunstancias de cada caso concreto y valorar otros principios y derechos constitucionales no menos relevantes como son el principio de igualdad, el de dignidad de la persona y la prohibición absoluta de discriminación.

A la hora de hacer dicha ponderación es muy importante aplicar los documentos internacionales disponibles como la Recomendación número 15 de la Comisión Europea contra el Racismo y la Intolerancia del Consejo de Europa (ECRI) o la número 35 del Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial de Naciones Unidas y, muy especialmente, la jurisprudencia que marcan el Tribunal Constitucional y Tribunal Supremo siguiendo la del Tribunal Europeo de Derechos Humanos.

Las penas para este tipo de delito van de uno a cuatro años de prisión a una multa de 6 a 12 meses. ¿Considera suficientes las penas establecidas?

El régimen punitivo previsto en el artículo 510.1 del Código Penal en mi opinión debería atemperarse. Contiene, a mi entender, elevadas penas privativas de libertad que alcanzan hasta los 4 años de prisión y que forzosamente se han de aplicar en su tramo superior, por tanto un mínimo de 2 años y 6 meses de prisión, cuando los hechos se lleven a cabo a través de un medio de comunicación social, por medio de Internet o mediante el uso de tecnologías de la información (art. 510.3 CP) y los contenidos son accesibles a un elevado número de personas.

Esa modulación pasaría por introducir en el tipo otras penas alternativas más respetuosas con el principio de proporcionalidad de las penas en aquellos supuestos de difusión pública de mensajes o contenidos que, si bien objetivamente de forma pública fomentan, promueven o incitan, directa o indirectamente, el odio, la hostilidad, la discriminación o la violencia, no obstante, por su contexto, contenido, ausencia de reiteración o características o circunstancias personales del autor, tienen menor entidad y no han de tener un reproche tan elevado, modificación que evitaría el rigor de la redacción actual del art. 510.1 y 510.3 del Código Penal.

La experiencia demuestra que muchos de estos casos son cometidos por personas comunes, es decir, no pertenecientes a grupos u organizaciones criminales, y que insertan en las redes sociales comentarios profundamente ofensivos o humillantes para ciertos colectivos de personas por motivos racistas, xenófobos, religiosos, homófobos o de otro tipo, frecuentemente de forma impulsiva e irreflexiva. Una buena parte de los autores de estos hechos, cuando se logra su identificación, estarían dispuestos a reconocer los hechos, incluso en el propio servicio de guardia, pero no se puede alcanzar una conformidad, primero porque la pena en abstracto supera el umbral de los 3 años de prisión previsto en el 801.1 2º de la Ley de Enjuiciamiento Criminal y, en segundo lugar, ante las elevadas penas previstas para estos casos puesto que comportan el inevitable ingreso en prisión.

Creo que las penas de prisión deberían estar reservadas solo para los hechos más graves, digamos coloquialmente para el discurso de odio más profesionalizado, ofreciendo la posibilidad para los casos menos graves de otras penas como penas de prisión de inferior duración a las ya previstas, penas diferentes a la prisión como multas, pérdida de derechos políticos, o trabajos en beneficio de la comunidad relacionados con el delito cometido y que permitan su reinserción social mediante el conocimiento, respeto y aceptación de sus víctimas. Es un ejemplo de ello la obligación de visitar uno o más memoriales del Holocausto o desempeñar actividades en entidades y colectivos que representan a las víctimas.

Por otra parte, en los comportamientos humillantes lesivos de la dignidad del art. 510.2 A del código Penal y que no tienen nada que ver con las conductas de incitación del art. 510.1 A), necesitamos un cambio de ubicación sistemática para situar juntos los delitos contra la integridad moral y de esta forma poder aplicar las penas accesorias previstas en los arts. 48 y 57 del Código Penal, como las prohibiciones de acercamiento a las víctimas o al lugar de comisión del delito, como por ejemplo estadios de fútbol o lugares digitales.

En un acto celebrado en el ICAB con motivo del Día Internacional contra la LGTBIQ-fobia reclamó más recursos en justicia para hacer frente a los delitos de odio. ¿Podría detallarnos qué medios se necesitarían actualmente para combatirlo? ¿Hay suficientes jueces especializados?

En los últimos años se han aprobado relevantes leyes tanto estatales como autonómicas que tienen el objetivo constitucional de conseguir que la igualdad sea real y efectiva para quienes sufren la discriminación. Por otra parte, todas las instituciones y las entidades del tercer sector estamos animando a la ciudadanía para que denuncie y poco a poco se está logrando que emerja la elevada cifra sumergida de delitos que no se denuncian. Todos estos indudables avances no lograrán su eficacia si no van acompañados de un incremento sustancial de los medios materiales y personales, tanto a nivel de las administraciones públicas como en tribunales de justicia y fiscalías. Una víctima no puede esperar años en tener una respuesta cuando decide dar el difícil paso de presentar una denuncia.

Además, se han de seguir incrementado los esfuerzos realizados en los últimos años en la formación inicial y continuada de integrantes de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, carreras judicial y fiscal y se han de implementar medidas para que esta formación alcance también al personal de las empresas de seguridad privada.

“La UE está valorando modificar su tratado de funcionamiento para incluir los delitos de odio en el catálogo de delitos europeos”

¿España está coordinada con otros países para combatir este tipo de delitos?

La cooperación internacional es decisiva por el componente transnacional que tienen en ocasiones este tipo de delitos, pero por otra parte estamos en un momento trascendental en el que la Unión Europea está valorando modificar su tratado de funcionamiento para incluir los delitos de odio en el catálogo de delitos europeos y poder legislar sobre ellos ante el incremento de este tipo de comportamientos en toda Europa.

En la Unidad de Delitos de Odio y Discriminación de la Fiscalía General del Estado hemos establecido contacto y relaciones en este año de andadura con organizaciones internacionales que llevan años luchando en esta materia como la Organización para la Seguridad y Cooperación en Europa (OSCE) a través de su Oficina para las Instituciones Democráticas y los Derechos Humanos (ODIHR), la Agencia para los derechos Fundamentales de la Unión Europea (FRA) o la Comisión Europea contra el Racismo y la Intolerancia del Consejo de Europa (ECRI). Hemos asistido ya a reuniones de trabajo para el intercambio recíproco de experiencias y conocimientos.

En 2009, fundó el servicio especializado en la Fiscalía Provincial de Barcelona contra los delitos de odio y discriminación, que ha coordinado ininterrumpidamente hasta la actualidad. ¿Cómo surgió la iniciativa?

La iniciativa surgió al tener conocimiento a través de la sociedad civil de la existencia de disfunciones en la investigación de este tipo de delitos y en la atención a las víctimas. También comprobamos que en ciertos casos se minimizaban comportamientos que objetivamente eran humillantes y vejatorios, como el caso de la agresión acompañada de insultos xenófobos a una mujer ecuatoriana sucedida en el año 2007 en los Ferrocarriles Catalanes, que inicialmente se enfocó como un simple delito de faltas (hoy delito leve) y que, afortunadamente, se pudo reconducir al enfocar la Fiscalía dicha agresión como un delito contra la integridad moral, generándose por la Audiencia Provincial de Barcelona la primera condena en España en este sentido y que sirvió de base para otras muchas que le sucedieron.

Ha sido colaborador del grupo de expertos para la redacción del anteproyecto de ley integral por la igualdad de trato y contra la discriminación (2008-2011). ¿Qué elementos fueron tenidos en cuenta en la elaboración de esta ley?

Aquel proyecto de ley no vio la luz por la disolución anticipada de las Cortes Generales en septiembre de 2011, pero gran parte de su contenido ha sido recogido en la vigente Ley 15/2022, de 12 de julio, integral para la igualdad de trato y no discriminación. El texto legal no pretende reconocer derechos que ya lo están, sino medidas para hacer efectivo el principio de igualdad, especialmente cuando es vulnerado, previendo infracciones y sanciones administrativas para aquellos hechos que por carecer de la entidad y gravedad suficientes para ser considerados infracción penal sin embargo han de tener una respuesta desde el derecho administrativo sancionador. También contempla la creación de una Autoridad Independiente de Igualdad de Trato y No discriminación con relevantes competencias y, finalmente, blinda legalmente la especialización del Ministerio Fiscal en la lucha contra este tipo de delitos reformando el Estatuto Orgánico del Ministerio Fiscal.

Es fiscal desde 1993 y ha pasado por las fiscalías de El Prat de Llobregat, Arenys de Mar y Barcelona. A lo largo de su trayectoria ha estado adscrito a los servicios de vigilancia penitenciaria, siniestralidad laboral y delincuencia organizada y antidroga. ¿Qué es lo que más destacaría de aquellas etapas?

Haber trabajado en diferentes servicios especializados de la fiscalía, además de permitirme adquirir conocimientos y experiencia tanto en derecho sustantivo como procesal, me ha llevado al convencimiento de que la especialización

de las y los fiscales es fundamental para afrontar con eficacia los desafíos que plantean hoy en día determinadas formas de delincuencia caracterizadas por su complejidad o por afectar a víctimas especialmente frágiles.

¿Qué le motivo a convertirse en fiscal?

La verdad es que no entré en la carrera fiscal con una motivación especial inicial. Estudié derecho en una ciudad como Zaragoza en la que, a finales de los años ochenta, no existían muchas posibilidades de ejercicio del derecho para quienes procedíamos de una familia trabajadora; la función pública era una oportunidad y me atraía mucho poder trabajar en el ámbito de la justicia con imparcialidad y legalidad.

Una vez comencé a desempeñar mi actividad como Fiscal desarrollé profundamente una vocación de servicio público, fue decisivo para ello pertenecer a una fiscalía tan moderna como la de Barcelona, dirigida en aquella época por grandes fiscales como Carlos Jiménez Villarejo y José María Mena y en la que he trabajado durante 31 años descubriendo las enormes posibilidades de intervenir en los procesos penales en defensa de las víctimas y muy especialmente de aquellas que se encuentran en situación de mayor fragilidad y vulnerabilidad.

Si no se hubiera dedicado a la judicatura ¿qué otra profesión le hubiera gustado ejercer?

La medicina me apasiona, sin duda habría cursado dicha carrera de no haber estudiado derecho.

¿Qué relación mantiene con la abogacía?

Desde hace años mantengo relaciones estupendas con la abogacía, más intensamente desde que me dedico a los delitos de odio y discriminación, ámbito en el que he tenido el privilegio de conocer magníficos profesionales muy comprometidos con este tipo de delitos y sus víctimas. Creo que la abogacía desempeña un rol clave en la lucha contra este fenómeno delictivo pudiendo crear turnos de oficio específicos como ya lo han hecho algunos colegios, por sus enormes posibilidades en la litigación estratégica y muy en particular por la legitimación procesal que tiene para acudir al Tribunal Europeo de Derechos Humanos y conseguir de esta forma generar jurisprudencia.

¿Qué le gusta hacer en su tiempo libre?

Me gusta disfrutar de las cosas sencillas y sin lujos, como por ejemplo disfrutar con mi pareja de nuestras amistades en torno a una mesa en nuestra casa, viajar para conocer culturas diferentes, visitar exposiciones de arte o asistir al cine o al teatro.

CARLES GRIMA CAMPS

Col·legiat Núm: 30.056
Professor de Dret Constitucional de
la UAB i de la UB

CARA

ÉS NECESSÀRIA UNA REGENERACIÓ DEMOCRÀTICA?

El president del Govern espanyol va anunciar el passat 29 d'abril, un cop transcorreguts 5 dies de reflexió davant els atacs adreçats cap a la seva família, que "es duria a terme un pla per iniciar una regeneració

Quina opinió té sobre la iniciativa governamental en relació amb els límits al finançament dels mitjans de comunicació que va anunciar el president del Govern espanyol el passat 17 de juliol?

CG: Caldrà veure com s'acaba concretant la proposta, però en principi em sembla positiva. Crec que és bo posar límits al finançament públic per evitar que hi hagi un excés de finançament a determinats mitjans de comunicació atenent a criteris ideològics discriminant altres mitjans d'ideologia diferent.

JB: Contesto este cuestionario después de haber visto el discurso del Presidente del Gobierno del día 17 de julio. En cuanto al tema de la financiación de los medios informativos el Reglamento europeo (no Directiva) sobre la libertad de los medios de comunicación establece que los fondos públicos para publicidad estatal se asignarán conforme a criterios objetivos, transparentes, proporcionados y no discriminatorios. Parece ser que el propósito del Gobierno es limitar la financiación pública a los medios de comunicación en función de su audiencia. Habrá que ver cómo se desarrolla esta propuesta y en qué medida puede usarse la financiación como instrumento para combatir a aquellos medios indeterminados que, según el Presidente, ponen en riesgo la democracia con sus mentiras y desinformación.

Considera que hi ha un dèficit de veracitat en les notícies que s'estan publicant actualment en determinats mitjans de comunicació digitals i a les xarxes socials?

CG: Crec que s'han de distingir tres tipus de notícies. Aquelles que obeeixen a criteris de veracitat informativa, que és en definitiva el dret recollit a l'art. 20.1.d) CE. En segon lloc, aquelles notícies que no són veraces segons els paràmetres establerts pel Tribunal Constitucional

CARA

democràcia i per l'avanç i la consolidació de drets i llibertats". El passat 17 de juliol va donar a conèixer tot un seguit de mesures sobre aquest projecte. Des de Món Jurídic analitzem si és necessària una regeneració democràtica amb els experts de Dret Constitucional Carles Grima i Camps i Javier Béjar García.

(notícies falses, inventades o basades en rumors). En tercer lloc, aquelles notícies que no es basen en fets noticiables, sinó que són opinions personals dels periodistes que es mostren com si fossin fets reals. Certament, hi ha un dèficit de veracitat, ja que determinats mitjans digitals difonen notícies falses o opinions personals dels periodistes amb la intenció de manipular l'opinió pública. Això ho estem veient recentment amb el tema d'Israel quan es difonen notícies manipulades i es transmet una imatge distorsionada de la realitat fomentant l'antisemitisme. Des d'aquest punt de vista crec que sí, que hi ha un dèficit de veracitat informativa en determinats mitjans de comunicació.

JB: No es posible dar una respuesta unívoca a esta pregunta. En primer lugar, se ha de distinguir entre medios de información y redes sociales. La cuestión que ahora está en discusión, a raíz del anuncio por parte del Gobierno de la adopción de medidas para la regeneración democrática, es la referente a los medios informativos, lo que en terminología clásica se denomina como prensa o periódicos. A algunos de estos medios, hasta ahora no identificados, se hace referencia como digitales, pseudo digitales (sic) o tabloides digitales y se les imputa desde el Gobierno la creación de bulos y noticias fake. Vale decir, por cierto, que en la actualidad todos los medios informativos son digitales, con independencia de que parte de ellos publiquen, además, una edición en papel. Aunque tampoco se explica a qué bulos, a los que también se califica como fango, se refiere la imputación de falsedad, parece ser que se está hablando de determinadas noticias que afectan a personas pertenecientes al poder político o a círculos cercanos al mismo, que han sido publicadas en primer lugar por medios exclusivamente digitales, así The Objective y El Confidencial, a los que en modo alguno cabe calificar de pseudo medios, sea lo

**JAVIER BÉJAR
GARCÍA**

Col·legiat Núm: 30.056
Membre de la Secció de Dret
Constitucional ICAB

que sea que esto signifique. En términos generales, hay ciertamente diferencias en cuanto al rigor en el tratamiento de las noticias por los diversos medios informativos, pero no es éste un fenómeno nuevo ni predicable sólo de los medios exclusivamente digitales.

En el contexto anterior, considera que cal reformar la Llei del Dret a la Intimitat?

CG: Certament, aquesta llei es va fer en un context històric determinat i pensada únicament pels mitjans de comunicació convencionals. Internet ha influït en molts aspectes de la vida dels ciutadans i ha provocat l'aparició dels mitjans de comunicació digitals. Per tant, aquesta llei de 1982 s'ha d'adaptar a aquesta nova realitat jurídica, ja que es publiquen notícies que no responen als cànons de veracitat i que, quan es publiquen comporten una vulneració dels drets dels ciutadans. Crec que caldria reformar la llei per protegir amb més intensitat aquests drets davant de determinades intromissions fetes amb una determinada intencionalitat política. Quan no es busca informar sinó que es busca incidir políticament a través de notícies falses vulnerant drets de determinades persones.

JB: La Ley Orgánica 1/82, de Protección Civil del Derecho al Honor, a la Intimidad Personal y a la Propia Imagen es una ley vigente desde hace más de cuarenta años. Es posible que sea conveniente ver si ha de ser modificada en algún aspecto, pero lo cierto es que, en términos generales, se ha revelado como un instrumento adecuado para el tratamiento de los conflictos entre los derechos de información y a la libre expresión y los derechos al honor y a la intimidad en sede judicial, que es donde deben exclusivamente resolverse. No hay que olvidar que el derecho al honor también está protegido penalmente (delitos de calumnias e injurias). Lo que debe excluirse en cualquier caso es que el poder ejecutivo, en cualquiera de sus manifestaciones, tenga la potestad de entrar a calificar el contenido de la información publicada, lo que equivaldría a la censura.

Igualment, i sobre la base de l'anterior, considera insuficient l'àmbit de la Llei Orgànica reguladora del Dret a la Rectificació? Considera que les penes que actualment s'estableixen són limitades i no desincentiven les males pràctiques?

CG: Un dels problemes que planteja aquesta llei és que si el mitjà de comunicació no considera que la no-

tícia sigui falsa no accedirà a la rectificació i generarà un conflicte jurídic que hauran de resoldre els tribunals... La llei és de l'any 1984 i caldria adaptar-la a la nova situació generada per l'aparició d'Internet sobretot perquè la rectificació a la que fa referència la llei és relativa a fets i no a opinions. I quan els fets es barregen amb opinions es fa molt difícil la seva aplicació efectiva. Al marge que, de vegades, al mitjà de comunicació li compensa la indemnització que hagi de pagar per vulnerar els drets d'una persona en relació amb els ingressos publicitaris que obté.

FB: La Ley Orgánica 2/84, reguladora del derecho de rectificación, es una buena ley. Si se cumplen con rigor los plazos que establece, permite dar respuesta en un término razonable a las solicitudes de rectificación de noticias inexactas que se formulan. Llama la atención, por cierto, la falta de ejercicio de la acción de rectificación en casos de supuestos bulos. En cuanto a las penas, entiendo que se hace referencia a las indemnizaciones reguladas en la legislación civil en materia de protección del honor y a las penas de las calumnias e injurias. Las indemnizaciones civiles se fijan por los tribunales conforme a criterios que han sido desarrollados por copiosa jurisprudencia. Su carácter compensatorio del perjuicio sufrido por el afectado va unido (como asimismo las penas de los delitos de calumnias e injurias) a un efecto desincentivador de las conductas atentatorias al honor e intimidad de las personas. En todo caso, no cabe sujetar esta materia a un régimen de sanciones administrativas.

Pel que fa a la creació de mitjans digitals, considera que cal adaptar l'actual llei de publicitat i comunicació institucional que els regula?

CG: Cal adaptar-la. El que no pot ser és que determinats mitjans que no informen l'opinió pública, sinó que la manipulen amb una clara intencionalitat política, obtinguin finançament públic a través d'aquesta llei. Aquests mitjans són lliures de manipular l'opinió pública amb finançament privat, però no amb finançament públic.

FB: Ni la Ley de Publicidad y Comunicación Institucional, de 2005, ni la posterior Ley de Transparencia, de 2013, hacen específica referencia a los medios digitales de comunicación. Sin embargo, la segunda, que afecta a todas las administraciones públicas de cualquier nivel,

establece la obligación de hacer pública la información de todos los contratos de las Administraciones Públicas (más concretamente, los de publicidad institucional, según la Ley de Publicidad y Comunicación Institucional) con especificación de su importe, duración y adjudicatarios, así como de las subvenciones y ayudas públicas concedidas, con su importe, objetivo y beneficiarios. Sin embargo, se producen supuestos de opacidad en estas materias, a niveles tanto estatal como autonómico y local, lo que quizá haga conveniente una reforma legislativa en la materia.

Aquesta iniciativa legislativa s'empara en una presumpta degradació de l'ecosistema informatiu i en un context jurídic, polític i social on apareix una terminologia nova i "ad hoc" amb expressions com, "pseudomedios", "bulos", "fango", etc. Des del punt de vista jurídic, i especialment des de la vessant més constitucionalista, considera justificada l'expressió regeneració democràtica?

CG: Si la democràcia s'ha de regenerar és que alguna cosa està fallant. A Catalunya fa temps que ho estem patint. Hi ha determinats mitjans que no informen, sinó que busquen crear conflictes socials a partir de notícies falses i a través de judicis paral·lels amb intencionalitat política i no complint amb la finalitat informativa. Jo crec que aquesta situació s'ha de revertir. Si un mitjà vol manipular l'opinió pública és lliure de fer-ho, però també cal que l'opinió pública conegui la intenció política del mitjà i el seu perfil ideològic. Un partit polític pot finançar un mitjà de comunicació, però també cal que la ciutadania ho conegui. Per tant, crec que l'expressió està justificada.

JB: No me parece justificada la expresión regeneración (o acción) democrática. A nivel de medios de comunicación, que es de lo que se trata ahora, existe una situación de libertad de información y expresión plenas y una pluralidad irrestricta de medios de todas las tendencias políticas y sociales. Los conceptos de bulos, fango y pseudo medios, al igual que el de regeneración (o acción) democrática, son significantes vacíos, confusos e indeterminados y forman parte, a criterio mío, de una campaña política dirigida desde el Gobierno contra los medios que considera hostiles, sin especificar ni a qué medios se refiere, ni cuales sean las informaciones falsas que invoca.

Aquestes reformes legislatives poden entrar en col·lisió de drets amb les lleis que regulen drets fonamentals com el de la Llibertat d'Expressió i els que se'n deriven?

CG: Jo crec que no, que les reformes no tenen perquè entrar en conflicte amb la llibertat d'expressió. Crec que els tribunals són els que han de resoldre els conflictes i cal que els resolguin partint del principi de proporcionalitat i tenint present que la llibertat d'expressió és garantia de l'opinió pública lliure i que aquesta actua com a mecanisme de ponderació de drets. El problema no és la reforma legislativa. El problema serà si els tribunals no apliquen la llei correctament.

JB: En este momento no cabe afirmar, dado el limitado nivel de concreción de la propuesta presentada por el Presidente del Gobierno, que las medidas que se anuncian puedan colisionar con los derechos a la libertad de información y de expresión. Sin embargo, a este respecto habrá que estar atentos al contenido que se pretenda dar a las medidas sobre publicidad institucional y a la reforma de las leyes de Protección del Honor y de Rectificación.

Finalment, mirant Europa, considera proporcionada la citada reforma interna justificada pels seus promotors en l'obligatorietat d'aplicar als Estats de la Unió la Llei Europea de Llibertat dels mitjans de Comunicació (EMFA) recentment aprovada?

CG: Caldrà veure com és la reforma anunciada, però crec que s'adiu amb el que preveu la norma europea. Aquesta norma europea té per finalitat protegir la independència dels mitjans, augmentar la transparència de la propietat dels mitjans o garantir que els mitjans públics siguin independents. No pot ser que s'amagui als ciutadans qui són els propietaris d'un mitjà de comunicació o que s'utilitzin els mitjans de comunicació públics per fer proselitisme d'una determinada ideologia.

JB: No tenemos aún elementos de juicio bastantes para saber si se va a desarrollar de modo correcto el Reglamento europeo sobre libertad de los medios de comunicación. Hemos de esperar para hacer una valoración más precisa a que se presenten los correspondientes proyectos o proposiciones de ley. Insisto en la particular importancia de las reformas en materia de financiación y publicidad institucional y de las normas sobre protección del honor y derecho de rectificación.

ENTREVISTA A THUBTEN WANGCHEN,
FUNDADOR Y DIRECTOR DE LA FUNDACIÓN
CASA DEL TÍBET EN BARCELONA

“Convivir 11 años con el Dalai Lama fue un regalo de la vida”

Texto: Gema Mayol, Marta Carbó y Roser Ripoll

Se cumplen 30 años de la fundación de la Casa del Tíbet en Barcelona. El XIV Dalai Lama inauguró la primera sede de la Fundación Casa del Tíbet en Barcelona en diciembre de 1994, y la segunda y actual en septiembre de 2007. ¿Qué motivó la instauración de la casa del Tíbet en la Ciudad condal?

El propósito principal de la Casa del Tíbet en Barcelona es la preservación de la cultura tibetana, así como de nuestra identidad y nuestra filosofía budista. También proteger y dar a conocer al mundo lo que está pasando en el Tíbet y la vulneración de los Derechos Humanos que se está produciendo.

El Dalai Lama es mi maestro. Hay una relación total con él. Conviví con Dalai Lama en el Monasterio de Dharamsala once años; desde los 16 hasta los 27 años le veía cada día. Yo acompañaba al Dalai Lama en sus enseñanzas por todo el mundo y al concederme unos años sabáticos me instalé en Barcelona hace 40 años. Transcurridos tres años y al ser el primer tibetano instalado en España, le pregunté cuál era mi misión y me pidió que me quedara en Barcelona con el objetivo de poner en marcha un centro cultural; así nació la Fundación Casa del Tíbet en 1994, que tiene como misión principal difundir los principios y valores del Tíbet y del budismo centrados en el amor, compasión, paz y la no violencia basados en el mensaje de Buda, Mahatma Gandhi y el Dalai Lama.

Además, mi función ha sido la de dar a conocer la situación en que se encuentra el Tíbet y la vulneración de los Derechos Humanos que sufren los tibetanos desde hace décadas. Igualmente represento desde hace 15 años a los refugiados tibetanos en Europa, Francia y Suiza. En Barcelona, la comunidad tibetana es de 80 personas.

En la Fundación Casal de Tíbet no tenemos ningún tipo de subvención, el arrendamiento y mantenimiento del actual local es una cesión privada de un ciudadano particular alemán, y en noviembre celebraremos nuestro 30 aniversario. Desde este centro realizamos actos benéficos para ayudar y apadrinar niños refugiados como lo fuimos nosotros, ancianos o enfermos. También atendemos a gente que vive sola o personas mayores que necesitan compañía o apoyo en sus terapias psicológicas.

¿Cómo describiría la situación actual en el Tíbet?

Llevamos 65 años de conflicto entre el Tíbet y la China. Los tibetanos sufren represión porque no hay libertad, ni respeto a los Derechos Humanos (religión, educación, información, etc). Actualmente viven en el Tíbet 6 millones de tibetanos y 8 millones de chinos, con lo cual se ha invertido la proporción de la población.

El gobierno chino justifica su actuación en el Tíbet diciendo que ha devuelto la prosperidad a la población, que antes era más pobre; igualmente incentiva el traslado de los nacionales chinos al Tíbet ya que les ofrece el doble de salario y buenas condiciones para vivir en el Tíbet, de forma que se está produciendo un proceso de colonización. En este contexto, hay que lamentar que se hacen discriminaciones en el ámbito de la enseñanza y la sanidad entre la población infantil.

Hemos pedido a la ONU que intervenga, pero no es viable porque China tiene poder de veto en este organismo.

Otro perjuicio para el Tíbet y su población se produce en relación a la protección del medio ambiente, ya que el budismo tiene unos principios rectores para proteger la naturaleza (Himalaya, otras montañas y ríos más importantes de Asia),

que no coinciden con los intereses de China, que prioriza la economía por encima de las reservas naturales.

¿Qué percepción cree que tiene actualmente la Comunidad Internacional respecto a la vulneración de Derechos Humanos en el Tíbet? ¿Cree que la Comunidad internacional ha dado la espalda a este conflicto?

Sí. El Parlamento Europeo apoyó inicialmente la causa del Tíbet, pero actualmente China es una potencia económica que puede compartir intereses económicos con Europa, con lo cual el conflicto en Tíbet ha quedado relegado a un segundo plano.

¿Considera que los dramas que se viven actualmente en Ucrania y Gaza eclipsan al que se vive en el Tíbet?

El Gobierno de Francia apoya mucho al Tíbet, porque existe una comunidad de 13.000 tibetanos en París. En Barcelona, en cambio, solo somos 80. En Suiza viven 7.000 tibetanos. Francia siempre ha ayudado al Tíbet, pero es cierto que al estallar los conflictos de Ucrania y de Palestina/Israel esta ayuda ha disminuido porque entendemos que está diversificando sus recursos. Es una decisión entendible.

Yo mismo me trasladé a la frontera de Ucrania al inicio del conflicto de Ucrania porque pensé que teníamos que hacer algo y para ayudar a la población, especialmente a mujeres y niños a salir de allí. Esta situación me recordó a lo que viví en Tíbet siendo niño. Yo también fui un niño refugiado y me hubiera gustado encontrar ayuda en la frontera como la que había en Ucrania (ONG, prensa, etc.).

No obstante, la ONU y la comunidad internacional deberían promover el fin de la guerra en lugar de enviar armas y dinero a Ucrania porque solo se consigue la escalada de violencia.

¿Qué solicitan a las Instituciones españolas en relación a su situación?

La historia de desencuentros entre China y Tíbet es muy larga; en el año 1978/79, en el Tíbet se hizo un referéndum, y el Dalai Lama preguntó a la población que estatus preferían para el país. La elección era entre recuperar la independencia total (anterior a la invasión), o luchar por reclamar un estatus autónomo (similar al régimen de CCAA que hay en España) que permitiera mantener la cultura, los valores y las tradiciones tibetanas, pero siempre dentro de China, sin independizarse. El 64% de la población votó por esta segunda opción, que es la que salió vencedora, y en función de ella se iniciaron reuniones de trabajo entre las autoridades chinas y las tibetanas; siempre bajo el lema del diálogo, aunque no se alcanzaron acuerdos.

El problema es que las delegaciones de ambas partes no se reúnen desde 2010... y han pasado ya 14 años... Sería muy

positivo que la comunidad internacional en general, y las autoridades españolas en particular, apostaran por la recuperación de ese diálogo no violento y que instaran a ambas partes a retomarlo para alcanzar una solución pacífica y no violenta del conflicto de forma definitiva.

“Buda nos enseña que los animales son hermanos”

¿Qué motivó su conversión como maestro del budismo?

Yo nací en Kyirong, que significa “Valle de la Felicidad”; en todo Tíbet no es así, pero en Kyirong hay prohibición expresa de matar cualquier animal. Mi madre murió cuando yo era muy pequeño, pero tuve una infancia muy feliz hasta los 4 o 5 años, cuando se produjo la invasión. Mi padre lo dejó todo (casa, trabajo...) y decidió escapar a Nepal con mis hermanos y conmigo. Fue una travesía muy dura donde debíamos escondernos continuamente y donde veíamos muchos cadáveres. Finalmente llegamos a Katmandú, y nos quedamos allí, aunque vivíamos en la calle mendigando; pasados unos años el Dalai Lama fue a India y el gobierno hindú abrió las puertas de India a los tibetanos para iniciar una vida allí; seguíamos mendigando, aunque los Sikh nos alimentaban bien. Posteriormente, el presidente Nehru escolarizó a todos los niños tibetanos que estábamos en la calle y después de los estudios iniciales, a los 16 años decidí ser monje (mi padre siempre me lo preguntaba porque tenía mucha esperanza en que lo fuera).

A partir de esa edad, tuve la suerte, que no tienen todos los niños, de ser llamado al Monasterio donde estaba el Dalai Lama y allí le conocí; viví 11 años con él y fue un regalo de la vida.

¿Cuáles son las líneas o principios fundamentales del budismo? ¿Qué aporta el budismo al ser humano?

En esta vida, soy budista. El Dalai Lama me enseñó a respetar y armonizar todas las religiones. El budismo, más que una religión, es una filosofía de vida; predica que hay que “actuar” bien, hablar y pensar bien no solo para uno mismo, sino especialmente para los demás. Buda nos enseñó que el “ego” trae muchas complicaciones, hay que luchar contra el “yo egoísta” y practicar la paciencia, el amor, la sabiduría y la compasión hacia todos los seres vivos. Buda simplemente te pide que actúes bien cada día.

No hay obligación de ser budista. Si puedes medita (en el sentido de reflexionar y programar), aunque sea 5 minutos al día. Y, sobre todo, agradece, al Dios que tú quieras, pero agradece cada día que estás vivo.

Lo importante es que la filosofía y las enseñanzas de Buda están "muy vivas" porque siguen la transmisión generacional, aunque su antigüedad sea de 2.500 años a.C. No es solo devoción y creencia, es teoría y práctica.

La Comisión de Protección de los Derechos de los Animales del ICAB colabora con usted desde hace años. Ha sido ponente en varios congresos y aniversarios de la CPDA y en 2019 le otorgamos el premio de dicha Comisión. ¿Podría describir cuáles son los principios budistas de compasión y respeto hacia los animales?

El budismo promueve una evolución interior y un crecimiento personal no solo para la mejora de uno mismo sino para que puedas servir y ayudar a los demás. Debemos recordar que los humanos no somos únicos en el planeta, coexistimos con otros seres vivos, como los animales que sienten, sufren y tienen derecho a no sentir miedo.

Buda nos enseña que los animales son hermanos. Tienen futuro, porque pueden volver a nacer adoptando forma humana (reencarnación), y también puede suceder al revés, el humano puede regresar en forma animal.

El budismo parte de la base de que el alma nunca muere; el alma, ya sea humana o animal, sale del cuerpo en el momento de la muerte física pero no va directamente al paraíso como proclaman otras religiones; es cierto que el paraíso existe, pero las almas que llegan a él deben vivir otras vidas primero, para limpiar las frustraciones, la rabia o el estrés que han sufrido en la vida terrenal. Por ejemplo, nosotros ahora somos humanos, pero es posible que antes o en el futuro adoptemos forma animal.

Esto explica el fenómeno de la "karmiconexión"; hay gente (entre la que me incluyo) que amamos especialmente a los animales, que tenemos una especial conexión con ellos y ellos con nosotros, y eso es debido a que en vidas pasadas fuimos animales y nos quedamos "conectados" a ese mundo, con ellos...

Esta "conexión kármica" también se produce entre humanos: por ejemplo, cuando sin conocer a la persona previamente sientes que tienes una especial conexión con ella, como si la conocieras desde hace tiempo y en cambio te la acaban de presentar... o al revés, cuando sin conocerla sientes que una persona te genera energías negativas y tú a ella, sin explicación, porque aparentemente no os conocéis de nada... Todo eso es la esfera del karma de las vidas pasadas que hemos vivido.

“Sería muy positivo que la comunidad internacional instara a China y al Tíbet a retomar el diálogo para alcanzar una solución pacífica y no violenta del conflicto de forma definitiva”

Buda nos enseña a ir más allá; un animal, en otra vida ha podido ser tu hermano o tu padre... es por eso que nuestra filosofía de vida los protege y los defiende, y por supuesto, jamás los consumimos.

¿Le hubiera gustado ejercer alguna profesión en concreto?

Me encanta mi vida y ser monje, pero de no haberlo sido me hubiera gustado ser médico.

¿Qué le gusta hacer en su tiempo libre?

Tengo poco tiempo libre, como máximo un domingo al mes. En ese tiempo libre me gusta leer y acompañar a los amigos que sufren y que me piden compañía; a veces consigo mucho más con esa dedicación personal que con todas las medicinas.

ESPAI CRAJ: EN DEFENSA DE L'ADVOCACIA

CRITERIS ORIENTADORS ADOPTATS PELS JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA DE BARCELONA SOBRE LA CELEBRACIÓ DE VISTES TELEMÀTIQUES

Recentment es van publicar uns criteris orientadors aprovats pels Jutges de Primera Instància de Barcelona, amb motiu del Reial Decret-Llei 6/2023 de 19 de desembre, fent referència de manera específica a la celebració de les vistes telemàtiques.

Amb el temps, la pràctica definirà l'habitualitat en aquest àmbit; però mentre això es produeix sorgeixen alguns dubtes sobre l'aplicació de la reforma abans referida que, amb aquests criteris i davant la disparitat de resolucions emeses davant la petició de presència telemàtica, s'intenten aclarir.

En primer lloc, els Jutges consideren la necessitat de valorar en tota resolució en què es convoqui a les parts per a la celebració d'un judici o vista si aquests s'han de celebrar o no de manera telemàtica. Valoració en la que s'han d'atendre les circumstàncies del cas i els mitjans a disposició de l'òrgan judicial.

Encara que no s'hagi acordat la celebració telemàtica, els professionals poden demanar la seva assistència de manera virtual, d'acord amb el que disposa el nou article 137 bis LEC. Possibilitat que, segons l'apartat quart d'aquest precepte, s'ha de demanar amb una antelació suficient i, en tot cas, deu dies abans de la data fixada per a l'assenyalament en qüestió.

Un dels aspectes que més dubtes ha plantejat la reforma, des que les mesures en matèria d'eficiència

processal i digital van entrar en vigor el 20 de març de 2024, fa referència a què s'ha de considerar com a "punt d'accés segur". Sobre aquests, la norma –concretament, l'art. 62 del RDL 6/2023 de 19 de desembre– indica que seran aquells que reuneixin els requisits que es determinin per part del Comitè Tècnic Estatal de l'Administració Judicial Electrònica, a més dels que específicament disposa el precepte citat i que es refereixen als següents elements: permetre la transacció segura de les comunicacions, garantir la identitat dels intervinents i complir amb les exigències d'integritat, interoperabilitat, confidencialitat i disponibilitat del que s'ha actuat.

Sobre aquest extrem, i a diferència de com ha succeït en altres llocs, on alguns TSJ s'han pronunciat dient que hauran d'esperar al que reglamentàriament es determini per part del CTEAJE, els criteris dels Jutjats civils de Barcelona han estat els de valorar la possibilitat que els professionals de l'advocacia i de la procura es connectin des dels seus despatxos, mentre que l'actual sistema de connexió telemàtica que s'utilitza (Webex) no compleixi els requisits per ser considerats com a punt d'accés segur.

En qualsevol cas, i com s'ha anat fent en aquests últims anys, el professional, al realitzar la seva sol·licitud, haurà d'indicar un correu electrònic per tal de poder fer la connexió, així com un telèfon de contacte per si durant aquesta es planteja algun tipus d'incidència.

Els criteris insisteixen molt en la idea que aquesta petició es faci amb la màxima antelació possible, doncs realitzada aquesta per un dels professionals, el jutjat dona trasllat a la resta dels compareguts per tal que expressin la seva voluntat de comparèixer també de forma telemàtica, sempre que aquesta sol·licitud es faci amb una antelació mínima de 10 dies hàbils. Si la sol·licitud es fa en un termini inferior, s'haurà de justificar documentalment la causa per la qual la petició es realitza en aquest moment.

Respecte a la presentació de minuts de prova i documents quan el professional assisteixi a una vista de manera virtual, aquests s'han de fer arribar a l'oficina judicial de manera prèvia, ja sigui mitjançant un correu electrònic o presentant un escrit via RED (Ejustícia). D'acord amb els criteris, es recomana fer l'enviament a través del correu electrònic, per assegurar que a l'expedient electrònic únicament s'incorporin els documents que han estat admesos, doncs el sistema de gestió processal EjCat no permet en l'actualitat eliminar ni tornar documents a la part.

I durant el desenvolupament de l'audiència prèvia es permetrà fer correccions sobre la minuta prèviament presentada, d'acord amb el que resulti durant la pràctica d'aquella. Així mateix, amb posterioritat, l'òrgan judicial podrà demanar que tant la minuta de prova com els documents que hagin estat admesos s'aportin mitjançant escrit presentat via RED, per tal que aquests es puguin incorporar a l'expedient judicial electrònic, en el termini de dos dies d'acord amb el que es preveu en l'art. 429.1 LEC.

Per últim, quant a la declaració de les parts, testimonis i pèrits, com a norma general es permetrà la seva declaració via Webex sempre que es realitzi en una oficina judicial o centre públic, per tal de poder garantir la identificació de la persona que presta declaració. De manera excepcional, el Jutge pot autoritzar que la declaració es faci via Webex en un lloc diferent, sempre que les parts mostrin expressament la seva conformitat.

Els criteris recullen altres aspectes, com per exemple el sol·licitar a la sala de Govern del TSJ perquè requereixi al Departament de Justícia la dotació als òrgans

judicials amb eines que compleixen amb els requeriments del RDL 6/2023, de 19 de desembre. Així mateix, i malgrat que considera que el Webex no reuneix els requisits que actualment la normativa exigeix, sí es posa de manifest que durant la pandèmia aquest sistema va funcionar sense que s'hagin registrat incidències rellevants i que es pot valorar, d'acord amb els apartats 2 i 3 de l'art. 137 bis LEC, l'accés a aquest per part dels professionals de l'advocacia i la procura per a les seves actuacions.

En qualsevol cas, el detall del document es pot consultar a la pàgina web del Col·legi a través del següent enllaç:

<https://www.icab.cat/ca/actualitat/noticies/noticia/La-CRAJ-informa-Criteris-orientadors-adoptats-pels-Jutjats-de-Primera-Instancia-de-Barcelona-sobre-la-celebracio-de-vistes-telematiques/>

Com contactar amb la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ)?

936 011 212- EXT.5345

craj@icab.cat

CRAJ
COMISSIÓ de RELACIONS amb
l'ADMINISTRACIÓ i la JUSTÍCIA
IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

L'ICAB I L'AJUNTAMENT DE BARCELONA SIGNEN UN CONVENI PER IMPULSAR UN PROGRAMA PILOT DE JUSTÍCIA RESTAURATIVA PER A VÍCTIMES D'ACCIDENTS DE TRÀNSIT A BARCELONA

El degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Jesús M. Sánchez, i el tinent d'alcalde de l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Interior de l'Ajuntament de Barcelona, Albert Batlle, van signar el passat 17 de juny un conveni per ratificar l'acord entre ambdues Institucions per a la realització d'un programa pilot de justícia restaurativa a Barcelona.

El programa, dirigit a les persones que han estat víctimes d'accidents de trànsit i els seus familiars i les persones que han participat en els fets, vol introduir les pràctiques restauratives per facilitar un espai on aportar informació i dades que serveixin per reparar les parts implicades en els fets, tant en un vessant personal com material, possibilitant la seva participació en la gestió dels seus propis interessos més enllà del que està previst poder tractar en seu judicial.

Aquesta prova pilot, que es gestiona des del Centre ADR de l'ICAB de manera coordinada amb la Guàrdia Urbana de Barcelona, va entrar en funcionament a finals del passat mes de juny i tindrà una previsió temporal de 6 mesos, després dels quals es realitzarà la corresponent valoració i presentació dels resultats, valorant la conveniència de la implantació d'aquests serveis.

L'acte també va comptar amb l'assistència de Carles García Roqueta, diputat de la Junta de Govern responsable del Centre ADR ICAB – Mediació, i de Paz Valles, diputada responsable de la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia.

EL CENTRE ADR-ICAB I GEMME ASSENYALEN EN EL V CONGRÉS DE MEDIACIÓ QUE CAL PROMOURE LES PRÀCTIQUES RESTAURATIVES PERQUÈ RESOLEN CONFLICTES AMB MÉS SATISFACCIÓ PER A LES PARTS

El manifest 'Impulsant la justícia restaurativa des de les pràctiques restauratives a través de la Mediació', que es va donar a conèixer en finalitzar el 'V Congrés de Mediació: Justícia i pràctiques restauratives: reconeixement, retorn i reparació' i que va llegir la diputada de l'ICAB Carmen Valenzuela, va posar en relleu la necessitat de promoure les pràctiques restauratives, ja que la pura imposició d'una pena no repara ni contribueix a tancar les ferides familiars, socials i emocionals. En canvi, el text destaca que les pràctiques restauratives tenen indubtables beneficis perquè faciliten que l'infractor pugui reconèixer la seva implicació en els fets, reflexionar sobre l'abast de les seves accions i, en definitiva, tant víctima com victimari poden obtenir una millor resposta basada en la justícia.

Per això, en el marc d'aquest esdeveniment el diputat responsable del Centre ADR ICAB-Mediació, Carles García Roqueta, va ressaltar que les pràctiques restauratives tenen indubtables beneficis personals i socials en un ventall d'àmbits molt diversos, més enllà de la juris-

dicció penal i va afirmar que “cal fer una aposta ferma per aquesta i aplicar-la a través de vies com la mediació, perquè permet la reparació del dany causat a través d'espais d'escolta activa i de mutu reconeixement; a més, situa en el centre del procediment tant a víctimes com a infractors, fet que permet una major responsabilització i una reparació integral dels danys ocasionats”. I va afegir: “Si volem reconèixer que tenim al nostre abast un dret modern hem d'incorporar, com una nova filosofia del dret, que es pot humanitzar la perspectiva sancionadora per incorporar mesures restauratives, reconeixent d'aquesta manera el que ens demana la ciutadania”.

El V Congrés de Mediació, celebrat els dies 19 i 20 de juny sota l'organització de GEMME i el Centre ADR ICAB, va ser inaugurat per Gemma Ubasart, consellera de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya; Carme Guil, magistrada i presidenta de GEMME Espanya; Jesús M. Sánchez, degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona; i Marta Martínez Gellida, presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana a l'antiga presó Model de Barcelona, després d'una brillant actuació dels alumnes de l'Institut Escola Oriol Martorell.

La celebració d'aquest Congrés va permetre donar a conèixer la justícia restaurativa com una forma de solució dels conflictes. Durant la segona jornada del Congrés, celebrada a la seu del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, es van realitzar diferents taules d'experiències sobre l'ús de la justícia restaurativa, més enllà de l'àmbit pena, i també es va mostrar com s'apliquen els mètodes alternatius de resolució de conflictes (ADR) i els processos propis d'una mediació. Per finalitzar, es

va realitzar una sessió dedicada al paper dels mitjans de comunicació com a via per a la difusió i reparació de la reputació de les víctimes.

Més de quaranta experts de l'àmbit acadèmic, els cosos policials, la magistratura, l'advocacia, la mediació, la psicologia i el periodisme van participar com a ponents d'aquest Congrés, que es va cloure amb les intervencions d'Immaculada Barral, directora general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació de la Generalitat; Carme Guil, presidenta de GEMME Espanya; i Carles García Roqueta, diputat responsable del Centre ADR ICAB-Mediació.

CONVOCATÒRIA OBERTA PER ALS PREMIS “ADR EUROPEAN AWARDS”

La Comissió de Mediació de la Federació Europea d'Advocats (FBE) ha obert la convocatòria per a la segona edició dels “ADR European Awards”, creats per tal de reconèixer les institucions, els projectes i les publicacions més destacades en l'àmbit de la mediació i els ADR d'Europa.

En aquesta nova edició es premiarà al millor mediador/a professional. Les persones col·legiades que vulguin optar al premi han d'omplir un formulari abans del 6 de setembre que trobareu al web de l'FBE. La cerimònia de lliurament del Premi se celebrarà a l'Assemblea General que se celebrarà a París el 28 de setembre, amb motiu del Congrés de l'FBE.

JULIO DE MIQUEL BERENGUER (1941 – 2024) UN ENAMORADO DEL DERECHO

Cuando escribo estas líneas en recuerdo de Julio de Miquel, han transcurrido pocas semanas desde que nos dejó. Tras el dolor intenso de los primeros días llega ahora el dolor sereno, pero duradero. El dolor de la despedida. Del amigo durante 66 años y también del abogado, una de las figuras señeras de la abogacía en Catalunya.

No sé si alcanzaré a referir con suficiente precisión sus méritos jurídicos porque, aunque nos licenciamos juntos en 1963 y compartimos muchas horas de estudios, yo nunca ejercí la profesión. Pero sí es cierto que nuestra estrecha amistad me permitió seguir muy de cerca su trayectoria como profesional del Derecho y hombre entregado vocacionalmente a la actividad jurídica.

De esa entrega apasionada dan testimonio sus largos años – hasta su último día – como abogado y socio fundador del bufete Arasa & De Miquel (luego convertido en Euroforo Arasa de Miquel) y también sus cargos como miembro de la Junta de Gobierno y de la Comisión Deontológica del Colegio de la Abogacía de Barcelona. Más recientemente, como presidente del Tribunal Arbitral de Barcelona.

Recuerdo uno de sus logros profesionales más relevantes: la defensa de las víctimas del atentado de ETA en Hipercor, que tuvo como consecuencia una sentencia del Tribunal Supremo condenando al Estado como responsable civil subsidiario. Fue el primer abogado en conseguir el reconocimiento del derecho de las víctimas a ser indemnizadas. Un hito que culminó en la aprobación de la Ley de Víctimas del Terrorismo en 1999.

Julio de Miquel fue un referente en Derecho mercantil y societario, profesor de Derecho Internacional Privado en la Universitat de Barcelona y de Derecho Societario en ESADE, además de autor de varios libros y artículos de contenido jurídico. Toda esta formidable tarea profesional y docente sólo cabía en quien, como él, vivía lo jurídico como un sacerdocio.

Sé que el mayor premio a su trayectoria le llenó de gran orgullo: en 2021 recibía la Cruz Distinguida de 1ª clase de la

Orden de Sant Raimon de Penyafort, concedida por el Ministerio de Justicia.

Pero eso no era todo. Aun le quedaba tiempo y energía para dedicarse a ayudar a los demás, como presidente en Barcelona y vicepresidente del Consejo Nacional de la Asociación Española contra el cáncer. Una lucha que él también sufrió y a la que tuvo que rendirse finalmente.

En una entrevista radiofónica que le hacen en 2022 responde así a la pregunta de qué le hubiera gustado ser si volviese a nacer: “o abogado o médico de medicina general.” Todo un mensaje que apuntaba en las dos direcciones que practicó en su vida: preservar el Derecho y preservar la salud de las personas.

Julio era muy sociable, un gran conversador, un líder nato. Le gustaba mucho polemizar, también en temas políticos. Pero su insubornable talante jurídico le permitía controlar impulsos y emociones, para analizar cualquier tema con la objetividad que sólo consigue quien lleva el predominio de la ley fluyendo por sus venas. Como vicepresidente del Círculo Ecuéstre de Barcelona, como tertuliano de varias peñas y jugador de bridge o de tenis, todos recordarán su personalidad, su señorío, su generosidad. Cualidades que proyectó en su familia, con su esposa, Isabel Balmes, a la que estaba profundamente unido, sus hijas y yernos, y sus nietos, para los que seguirá como ejemplo indiscutible. Un hombre de una pieza.

Germán Loewe

6 raons per a recomanar la incorporació d'una clàusula arbitral

Ràpid i àgil

Si les parts no han decidit una altra cosa, l'àrbitre ha de dictar el laude en el termini màxim de sis mesos des de l'acte d'inici. Molt més ràpid que els tribunals.

Flexible

Les parts i l'àrbitre poden modelar el curs del procediment, establint les fases i terminis que estimin convenients.

Especialitzat

Els àrbitres són professionals especialistes en la matèria jurídica objecte d'arbitratge.

Confidencial

Tal com imposa la llei, el Tribunal no donarà cap mena d'informació ni publicitat sobre els assumptes tramitats.

Competitiu

En aquesta instància s'obté una solució definitiva i sense més sobrecost que el produït pel mateix arbitratge.

Eficient

La gran majoria dels laudes dictats en els arbitratges del TAB es compleixen per les parts de forma voluntària, sense necessitat d'execució judicial.

NOVA “DUE DILIGENCE” DIRECTIVE I LES SEVES FONAMENTALS IMPLICACIONS TRANSFORMADORES PER A LES EMPRESES EN SOSTENIBILITAT, DRETS HUMANS I GOVERNANÇA (ESG) A LA UE

Andrea Accuosto Suárez
Col·legiada Núm. 29.648

El passat 24 de maig de 2024, el Consell va aprovar la Directiva (UE) del Parlament Europeu i del Consell sobre la diligència deguda de les empreses en matèria de sostenibilitat i per la qual es modifiquen la Directiva (UE) 2019/1937 i el Reglament (UE) 2023/2859. La norma està pendent de la seva publicació al Diari Oficial de la Unió Europea, entrant en vigor 20 dies més tard.

Estem davant d'una de les normes de major impacte dels últims anys, amb una previsió de transformació en el món de les relacions empresarials de gran calat.

La Directiva regula els deures empresarials sobre la governança, els drets humans i la protecció del medi ambient. En els seus annexos conté una part I d'instruments internacionals sobre drets humans, que van des del respecte a la vida, la dignitat i, en general, la prevenció de riscos laborals, fins a l'eliminació d'obstacles per a la igualtat, com ara les bretxes salarials basades en discriminació laboral per raons de gènere, o discriminació laboral o sexual per raons de raça, ètnia, sexe, orientació sexual, política, religió, filosofia, entre d'altres. A la part II es remet als instruments mediambientals.

La clau es basa en establir el deure de les empreses d'avaluació de riscos i compliment de mesures de diligència deguda com a eina fonamental per identificar i mitigar els efectes adversos de l'activitat industrial i

comercial per a les persones i el medi ambient. Per això, les empreses han d'integrar aquestes pràctiques en les seves polítiques i sistemes de gestió i estendre aquestes polítiques a les seves cadenes de valor.

1- Àmbit d'aplicació:

Totes les empreses de la UE i matrius fora de la UE que operin a la Unió amb més de 450 milions d'euros de volum de negoci net mundial i més de 1.000 persones treballadores o aquelles la matriu de les quals hagi assolit aquests límits en el darrer exercici.

També estan obligades les empreses que hagin celebrat acords de franquícia o de llicència a la Unió a canvi de cànon que:

- a) suposin una identitat comuna, un concepte empresarial comú i apliquin mètodes empresarials uniformes i
- b) els cànon dels quals superin 22,5 milions d'euros en l'últim exercici
- c) sempre que l'empresa hagi generat -o sigui matriu d'un grup que hagi generat- un volum de negoci mundial net superior a 80 milions d'euros en l'últim exercici.

En el cas de holdings, sempre que la matriu no participi en la presa de decisions, aquesta podrà quedar exempta del compliment de les obligacions si designa una de les seves filials establerta a la Unió per complir les obligacions en el seu nom i li proporciona tots els mitjans i l'autoritat jurídica necessària.

2- Terminis d'aplicació:

Els Estats hauran de transposar la Directiva en el termini de dos anys des de la seva publicació.

El compliment de la directiva serà exigible per a les empreses:

- a) a partir de 2027 per a les empreses amb una plantilla superior a 5 mil persones i volum de negocis mundial net superior a 1.500 milions d'euros.
- b) a partir de 2028 per a les empreses amb una plantilla superior a 3 mil persones i volum de negocis mundial net superior a 900 milions d'euros.
- c) a partir de l'exercici 2029 per a totes les altres empreses obligades a què es refereix l'article 2.

3- Possibilitat de compartir recursos i informació:

Per reduir la càrrega sobre les empreses, aquestes tenen dret a compartir recursos i informació dins dels seus grups d'empreses i amb altres entitats jurídiques. Les empreses matrius poden complir algunes de les obligacions de diligència deguda en nom de les seves filials, sense perjudici de la responsabilitat civil de cada entitat.

4- Aplicació continuada:

Les mesures en la detecció, prevenció i mitigació de riscos adversos per als drets humans i el medi ambient s'han d'aplicar de manera continuada al llarg de tot el cicle de vida de producció, distribució, transport i emmagatzematge d'un producte o prestació de serveis. Això inclou les pròpies operacions de les empreses i les de les seves filials i socis comercials.

Per això, hauran d'utilitzar mètodes adequats i basar-se en informació quantitativa i qualitativa, obtinguda mitjançant el mapatge de les seves pròpies operacions i les de les seves filials i socis comercials per detectar les àrees de major vulnerabilitat i avaluar i adoptar mesures de control, evitació o mitigació.

5- Polítiques de diligència deguda, governança i participació:

Les empreses han d'integrar la diligència deguda en les seves polítiques i sistemes de gestió de riscos, prevenint també la participació de les representacions de les persones treballadores, inclosos sindicats i organitzacions de treballadors i treballadores.

En el marc de la regulació interna a adoptar, s'ha d'incloure un codi de conducta i una descripció dels processos per integrar la diligència deguda en les polítiques corresponents de manera transversal en totes les àrees.

6- Modificacions i suport a pimes:

Les empreses obligades, al seu torn, han de donar suport a les petites i mitjanes empreses (pimes), a les quals han d'estendre les seves exigències proporcionant formació, desenvolupament i, si és necessari, suport financer, si l'exigència pogués arribar a «comprometre la viabilitat de la pime».

7- Sancions i supervisió:

La imposició de sancions estarà a càrrec de les Autoritats de Control, encara per determinar en cada Estat.

Les sancions amb finalitat dissuasiva s'hauran de publicar i estar disponibles durant almenys tres anys.

La quantia de les sancions a imposar pels Estats tindrà un límit màxim no inferior al 5% del volum de negocis mundial net de l'empresa en l'exercici financer anterior.

8- Responsabilitat civil i protecció de denunciants:

A més de les sancions, les empreses seran responsables civils pels danys causats en cas d'incompliment.

Així mateix, s'ha de garantir que les persones denunciants rebin la protecció adequada, evitant represàlies. Es relaciona així aquesta Directiva amb l'anomenada "Directiva Whistleblower" de protecció a les persones informants (a Espanya transposada per la Llei 2/2023 de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció).

En síntesi, les urgències climàtica i humanitària actuals han fet necessària aquesta nova Directiva que trasllada a totes les empreses -siguin directament objecte d'aplicació de la norma, formin part de la cadena de valor de les empreses obligades, o vulguin accedir a formar part d'aquesta cadena de valor- el deure d'adopció d'una cultura de compliment normatiu (i ètic) integrada en la seva estructura corporativa i aplicada de forma transversal, que faciliti la detecció, el coneixement, l'avaluació i les correccions necessàries per alinear-se amb la protecció del medi ambient i dels drets humans, amb la finalitat de donar compliment coercitiu a unes noves exigències normatives que, de fet, ja eren en gran mesura deures legals ètics i recomanacions de bones pràctiques preexistents des de fa dècades que, fins ara, o bé es trobaven disperses en diferents textos o bé eren de compliment voluntari.

CRÓNICA DE ACTIVIDADES DE LA COMISIÓN DE JUSTICIA PENAL INTERNACIONAL DEL ICAB

Elena Vallejo
Col·legiada Núm: 31.824

Jesús Becerra
Col·legiada Núm: 37.769

La Comisión de Justicia Penal Internacional y Derechos Humanos del ICAB tiene entre sus finalidades fomentar la cultura jurídica penal en materia de delitos internacionales bajo el principio de Justicia Penal Internacional y la protección de los derechos de los justiciables y de las víctimas en el marco de los procesos internacionales, así como poner el foco en los derechos humanos y su defensa y, espeto en todas las instancias.

En años anteriores, entre otras actividades, presentamos dos ciclos de cinefóruns distintos. En 2022 llevamos a cabo el ciclo "Refugiados, más allá de Ucrania", en el que viajábamos por diferentes experiencias vitales de personas migrantes desde diversas experiencias. En el año 2023 nos centramos en el crimen internacional de genocidio y en el nacimiento de la justicia penal internacional con títulos como "Vencedores o vencidos".

En esta primera mitad del año 2024 hemos iniciado un ciclo de DDHH de la mujer. En este caso hemos ido

más allá y, además de dos cinefóruns en que hemos debatido sobre los derechos políticos, laborales y económicos de la mujer con títulos como "Sufragistas"; también hemos presentado a los y las colegiados/as algunas conferencias.

La primera de ellas, en colaboración con la Comisión de Mujeres con el título "Violación de los derechos de las niñas y las mujeres en Irán y Afganistán"; nos acercaba a la terrible realidad de las mujeres y las niñas en estos países. Contamos con la participación de Doña Rosa Rabanni, exiliada iraní, y de Doña Fariba Quriashi, jueza afgana exiliada.

También en colaboración con la Comisión de Mujeres del ICAB, organizamos una conferencia que examinaba la violencia machista desde una perspectiva transnacional y contamos con las ponencias de la compañera Olga Hernández de Paz y Teresa Hergueta Cholmeley, coordinadora para Violencia contra la Mujer, Menores y Asistencia Social de la Subdirección General de Protección y Asistencia Consular del MAEC.

Con el ánimo de ampliar nuestra perspectiva, también hemos presentado una conferencia sobre los derechos humanos de las mujeres en China y Corea del Sur, lo que nos ha permitido salir de cierto eurocentrismo y abrirnos a otras culturas y evoluciones sociopolíticas que, habitualmente, quedan olvidadas.

Para finalizar este ciclo sobre los derechos humanos de las mujeres, el 27 de junio de 2024 presentamos el título "Osama"; una película que nos cuenta la historia de una niña que debe hacerse pasar por su hermano, muerto en un bombardeo, para poder trabajar y mantener al resto de supervivientes de su familia, todas mujeres, en el Afganistán de los años 90. Esta pieza sirve de cierre para este ciclo sobre los derechos humanos de las mujeres y, para ello, contamos con la participación de una ponente excepcional, Doña Nadia Ghulam, sobre cuya vida se basa la película de nuestro último cineforum. Nadia Ghulam es escritora y refugiada afgana que, a causa de los bombardeos durante la guerra civil afgana, tuvo que sufrir en el hospital durante 6 meses, en los que fue sometida a 14 operaciones para salvarle la vida y que, con la ayuda de la Asociación para los Derechos Humanos en Afganistán (ASDHA), pudo salir de su país.

Asimismo, el pasado 17 de abril tuvimos el privilegio de contar con la presencia de Blas Jesús Imbroda, decano del Colegio de Abogados de Melilla, y la profesora Soranib Nathali Hernández de Deffendini, quienes expusieron el estado actual de la denominada "Situación Venezuela I": la causa tramitada por la Corte Penal Internacional (CPI) respecto de las gravísimas violaciones a los Derechos Humanos que han tenido lugar en ese país y, por consiguiente, la presunta comisión de delitos previstos y sancionados en el Estatuto de Roma. A tales efectos, se explicó, en primer lugar, las etapas del procedimiento ante la Corte Penal Internacional, así como el papel fundamental de la Fiscalía ante la Corte Penal Internacional, que es la autoridad competente para realizar todo lo concerniente a la fase de investigación del procedimiento. Se realizó además una muy completa cronología del caso en cuestión en la que se expuso, por ejemplo, cómo la fiscalía ante la CPI a partir del 18 de febrero de 2018 anunció el inicio de un examen preliminar sobre el asunto y, asimismo, la remisión por parte de seis Estados (Argentina, Canadá, Chile, Colombia, Paraguay y Perú) de una solicitud expresa a la Corte para que se investigase la posible comisión de crímenes de lesa humanidad en territorio venezolano. Entre otros acontecimientos expuestos,

cabe destacar que en 2020 la Fiscalía ante la CPI concluyó que hay bases razonables para presumir que se han cometido crímenes de lesa humanidad al menos a partir del año 2017 en Venezuela. Asimismo, concretamente el día 3 de noviembre de 2021, la propia fiscalía anunció la decisión de iniciar una investigación que, como hemos dicho, se denominó "Situación Venezuela I" y que contó con la confirmación de la Corte.

También fueron objeto de mención dos importantes particularidades del procedimiento ante la CPI. La primera de ellas es que a pesar de tratarse de una Corte penal in se —que enjuicia única y exclusivamente la responsabilidad penal de personas físicas—, los Estados involucrados tienen la posibilidad de intervenir. Es el caso del estado venezolano, que impugnó la decisión de la Sala de Cuestiones Preliminares de la CPI de autorizar al fiscal a reanudar la investigación en el sentido expuesto. A este respecto, conviene además agregar que la Sala de Apelaciones rechazó dicho recurso y confirmó la decisión que autoriza la reanudación de la investigación por parte de la Fiscalía ante la CPI.

La segunda característica distintiva del sistema procesal instituido en la CPI es la posibilidad de que las víctimas de delitos competencia de la CPI sean representadas a través de una oficina adscrita a la propia corte que permite dar voz a las numerosas personas afectadas.

En definitiva, las ponencias pusieron de manifiesto el importantísimo avance en materia de persecución penal de violaciones gravísimas a DDHH que ha supuesto la instalación y puesta en marcha de la Corte Penal Internacional, tanto desde el punto de vista procesal y de derecho penal material respecto de la protección de bienes jurídicos fundamentales, como desde las denominadas prevención general y especial del Derecho penal: la intimidación a (futuros o actuales) dictadores y adláteres de posibles persecuciones penales respecto de la comisión de estos gravísimos crímenes y la afirmación de cara a la colectividad de convicciones jurídicas fundamentales que permiten el mantenimiento de la paz a través de la persecución penal de estos delitos y la aplicación de sanciones penales.

Recordemos, en este sentido, a Kant, que consideraba la Ley Penal un imperativo categórico "...pues cuando perece la Justicia, ya no tiene valor alguno que los hombres vivan sobre la tierra..."

JORNADA RJC 2024: LA LEY POR EL DERECHO A LA VIVIENDA Y LAS NOVEDADES DE 2024

Chantal Moll de Alba Lacuve
Col·legiada Núm: 21.501
Directora Càtedra UB
de Dret Registral

Eva Cordobés Millán
Doctora en Dret i advocada
Directora del Departament
Jurídic de la Cambra de la
Propietat Urbana de Barcelona

El pasado 31 de mayo se celebró una exitosa jornada sobre la Ley del derecho a la vivienda con más de 300 asistentes inscritos entre presenciales y on-line, cifras que ponen de manifiesto el especial interés que suscita entre los colegiados el tema de la vivienda y su normativa.

La Jornada fue organizada por la Revista Jurídica de Catalunya (RJC); el ICAB y la Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya y su objetivo era dar a conocer las últimas novedades en materia de vivienda, así como presentar el nuevo monográfico de la Revista Jurídica de Catalunya, titulado “La Ley por el derecho a la vivienda. Balance de un año de aplicación”. Esta obra, dirigida por el catedrático de Derecho Mercantil Daniel Vázquez; coordinada por el Registrador de la Propiedad Rafael Arnaiz y el catedrático de Derecho Administrativo Julio Ponce, y publicada por la editorial Tirant Lo Blanch, contiene diversos estudios que analizan la Ley 12/2023, por el derecho a la vivienda, así como su aplicación a lo largo de este año de vigencia, desde la perspectiva constitucional, civil, procesal, penal, administrativo, urbanístico y tributario.

Los autores de las contribuciones son los ponentes que ya participaron en otra Jornada sobre la Ley de vivienda que también organizó la RJC el 26 y 27 de octubre de 2023. Una de las ponentes en aquel acto fue la profesora de Derecho Internacional Público de la Universitat de Barcelona Marta Ortega, que desgraciadamente falleció pocas semanas después provocando una gran conmo-

ción y tristeza en el ámbito jurídico. Por ello, la obra que ahora sale a la luz está dedicada a ella como homenaje a su valioso legado académico y personal.

La Jornada fue inaugurada por los representantes de las tres entidades organizadoras: el decano del ICAB, Jesús M. Sánchez; el presidente de la Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, Francesc Tusquets, y el director de la Revista Jurídica de Catalunya, Eugeni Gay. A continuación, se sucedieron cuatro mesas que fueron moderadas por el decano del ICAB, Jesús M. Sánchez; el abogado y miembro de la Sección de Derecho Civil, Josep María Espinet; la vicepresidenta de la Sección de Derecho Civil y directora de la Càtedra UB de Derecho Registral, Chantal Moll de Alba, y el profesor de Derecho Administrativo y abogado Josep María Moltó.

En la primera mesa, se trataron los problemas procesales, a nivel civil y penal, que genera la ocupación ilegal de inmuebles (Cristina Vallejo y Zita Hernández) y las medidas fiscales para el fomento del arrendamiento (Alejandro Ebrat). En la segunda mesa se abordaron los criterios de los jueces de primera instancia y el acuerdo de la Audiencia provincial para determinar qué es un “gran tenedor” (Roberto María Cenicerros); la limitación de los precios de la vivienda en alquiler a través del índice de precios de referencia (Eva Cordobés) así como el nuevo régimen de prórrogas en el arrendamiento de viviendas (Alejandro Fuentes-Lojo). La tercera mesa versó sobre el derecho de tanteo y retracto en las transmisiones de vivienda (Rafael Arnaiz); la problemática civil y fiscal de la vivienda en el ámbito del derecho sucesorio (Jesús Gómez) y la atribución del uso de la vivienda y la disolución del condominio en las crisis de pareja (Raquel Alastruey). La última mesa se dedicó a aspectos de derecho administrativo como las Zonas de Mercado Residencial Tensionado (Julio Ponce); el derecho urbanístico y la vivienda (Irene Araguás) y la vivienda protegida (Aleix Canals).

A lo largo del acto se puso de relieve como la Ley para el derecho a la vivienda (LDV) ha supuesto un cambio de paradigma en cuanto al concepto de derecho de propiedad, pues impone nuevas obligaciones y limitaciones a los propietarios que desfiguran el contenido tradicional del derecho real por antonomasia para, supuestamente, mejorar el problema social de la vivienda. La LDV traslada, a través de varios mecanismos a los propietarios privados, un problema que compete a las administraciones públicas por mandato constitucional. Como en España estamos a la cola de Europa en inversión pública en vivienda social (que no alcanza el 3% del parque total de la vivienda, mientras que la media europea se sitúa en el 9,3% y en los Países Bajos llega a ser de un 30%), la Ley utiliza a los propietarios privados para que otras personas puedan tener vivienda. La repercusión de la

Ley de vivienda estatal es especialmente importante en Cataluña pues solo en nuestra Comunidad Autónoma se han declarado Zonas de Mercado Residencial Tensionado y se ha puesto límite a los alquileres, provocando que muchos propietarios decidan no poner en alquiler sus viviendas. También Cataluña lidera el ranking de ocupaciones ilegales de inmuebles, teniendo en 2023 más “okupaciones” que la suma de Andalucía, Comunidad Valenciana y Comunidad de Madrid. Ante esta anomalía, desde el ICAB se ha presentado una propuesta de lege ferenda que consiste en incorporar un artículo 544 sexies, que permita adoptar una medida cautelar de desalojo, sin prestar caución, en el plazo máximo de 48 horas, cuando los ocupantes del inmueble no exhiban título jurídico válido otorgado por su legítimo titular. También se prevé que, en caso de especial vulnerabilidad de los ocupantes, se ponga en conocimiento de los servicios sociales municipales para que adopten las medidas oportunas para su protección. Esta propuesta, como dijo el decano en su presentación, pretende mejorar el enorme retraso y colapso existente en algunos Juzgados, en pro de una justicia más ágil y eficaz para todos y que proteja adecuadamente a la ciudadanía.

La conclusión de la Jornada es que, desgraciadamente, la Ley estatal de vivienda, con estas limitaciones procesales y sustantivas en contra de los propietarios de vivienda, ha dificultado el acceso a la vivienda, reduciendo la oferta y el mercado. Los organizadores consideran que es necesario un pacto de Estado por la vivienda que cuente con la opinión de todos los operadores del sector inmobiliario y profesionales jurídicos para crear, así, un marco normativo equilibrado y eficaz que permita solucionar el problema social de la vivienda en España y especialmente en Cataluña. ¹⁴

LA DESNATURALITZACIÓ DE L'EXTINCIÓ PER NO SUPERACIÓ DEL PERÍODE DE PROVA

Mireia Sanromà i Aguilar
Col·legiada Núm. 44.859

El nostre ordenament jurídic laboral preveu la possibilitat, durant els primers mesos de contractació, que tant l'empresa com la persona treballadora tinguin un marge de temps d'avaluació mútua per tal de decidir si els convenç la relació laboral iniciada. És el que s'anomena període de prova, el qual es troba regulat a l'article 14 de l'Estatut dels treballadors (ET).

Aquesta decisió es caracteritza per una falta de formalitat i la no necessitat de justificació dels motius que han portat a prendre-la. Ara bé, darrerament, i especialment des de l'entrada en vigor de la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per la igualtat de tracte i la no discriminació, cada vegada resulta més arriscat fer ús d'aquesta facultat per part de l'empresa. Cal fer l'exercici de posar en una balança la facilitat d'execució d'una extinció per no superació del període de prova (NSPP), enfront de la càrrega de la prova que suposarà en un futur litigi el no haver donat cap explicació i que la persona treballadora apunti algun indici de discriminació.

En aquest sentit, l'article 14 ET estableix com a supòsit de nul·litat objectiva solament la resolució a instància empresarial en el cas de treballadores que estiguin en situació d'embaràs. Atenint-nos al principi d'especialitat

normativa, la causa de nul·litat de l'extinció per tenir la mateixa per mòbil alguna causa de discriminació prohibida per la Constitució o la Llei està únicament prevista en la regulació de l'acomiadament, però no en l'extinció per no superació del període de prova.

A més a més, tot i que l'indicat precepte ha sofert modificacions posteriors l'avantddita Llei 15/2022, el legislador no ha optat per modificar ni ampliar els supòsits de nul·litat que preveu l'específica regulació del període de prova.

Així i tot, a través de l'article 9.1 de la Llei 15/2022, s'ha regulat la prohibició d'establir limitacions, segregacions o exclusions per raó de les causes de discriminació que preveu la mateixa llei en diverses situacions relacionades amb el lloc de treball, i concretament a l'acomiadament "o altres causes d'extinció del contracte de treball".

A banda, la jurisprudència ha tractat els casos de NSPP en què s'al·leguen motius discriminatoris de rerefons de la mateixa manera que l'acomiadament. Ja a la sentència 94/1984, de 16 d'octubre, el Tribunal Constitucional va entendre que el fet "Que aquesta resolució no consisteixi en un acomiadament causal fundat en una

sèrie de motius taxats, sinó en una decisió no motivada, no exclou que des de la perspectiva constitucional sigui igualment il·lícita una resolució discriminatòria. En altres termes, la facultat de resolució de la relació laboral concedida per l'art. 14.2 de l'Estatut dels Treballadors, i de la qual en el present cas ha fet ús l'Empresa, està limitada en el sentit que no es pot fer valer, per causes alienes al propi treball, en contra d'un dret fonamental, com en el present cas el d'igualtat, recollit en l'art. 14 de la C.E."

Per tant, ja abans de l'aprovació de la Llei 15/2022 es revisava la possible existència de discriminació en la decisió empresarial de la NSPP, si bé amb l'ampliació o major concreció feta a través d'aquesta llei són moltes més les demandes en què la persona treballadora al·lega alguna vulneració de drets fonamentals en la decisió, provocant així la inversió de la càrrega de la prova.

Això ens porta a la pràctica, i per evitar situacions d'inseguretat jurídica o dependre en gran part de la credibilitat dels motius d'extinció que s'exposin en acte de judici -o inclús de continuar tenint la prova suficient a la data de celebració-, a què les empreses hagin de decantar la balança que comentàvem en el sentit de

justificar, no de forma exhaustiva com es faria en un acomiadament, però si mínimament els motius que sustenten la decisió extintiva.

En la mateixa línia, el passat mes es va anunciar per part de la Inspecció del Treball i Seguretat Social la posada en marxa d'una campanya per a comprovar l'existència d'abusos en el període de prova, donat que des de la darrera reforma laboral, que va tenir especial afectació a la regulació de les contractacions temporals, s'han incrementat exponencialment les extincions per part de les empreses en ús del període de prova.

Cal tenir present que l'article 14 ET estableix l'obligació de "realitzar les experiències que constitueixen l'objecte de la prova"; si bé aquestes mai es defineixen al contracte laboral. Caldrà començar a fer-ho ara? En tot cas, i pel que fa concretament a la comunicació d'extinció per no superació del període de prova, ja sigui per l'ampliació de supòsits de nul·litat com per la nova campanya de la ITSS, cada vegada resulta més necessari incloure una breu motivació de l'extinció practicada. És cert que d'aquesta manera s'està diluint l'esperit de no haver de donar explicacions quan es realitza una NSPP, però més val prevenir que curar.

ICAB
INSTITUT CATALÀ DE
INICIACIÓ I FORMACIÓ

FIRA DE L'OCUPACIÓ ICAB 2024

**DIJOUS, 10 D'OCTUBRE
DE 10 A 17HS.**
CENTRE FORMACIÓ · CARRER MALLORCA, 281

DIMECRES, 9 D'OCTUBRE
JORNADA PER A L'ADVOACACIA EMPRENEDORA
· TALLERS INNOVADORS ·

**Ens importa el teu futur,
ens importes tu**

SOOP **SOOP**
BORSA DE TREBALL ADVOACACIA EMPRENEDORA

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una selecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

REVISTES

Asuntos constitucionales
Editor: Jaén: Centro de Estudios Sociales y Jurídicos "Sur de Europa"
ISSN: 2660-9444
Periodicitat: Semestral
Primer número: Núm. 0 (enero-junio 2021)
 Accés lliure Biblioteca Digital
(<https://www.asuntosconstitucionales.com/>)

Boletín de Inteligencia Artificial para la Democracia
Editor: Madrid: Jueces y Jueces para la Democracia
ISSN: 2660-9444
Primer número: Vol. 1 (abril 2024)
 Accés lliure Biblioteca Digital

Monogràfics:

"Las estrategias de Lawfare"
En: Jueces para la democracia: información y debate, n. 109, marzo 2024, 136 p.

"El proceso civil tras el Real Decreto-Ley 6/2023, de 19 de diciembre", En: Práctica de tribunales: revista de derecho procesal y mercantil, n. 166, enero-febrero 2024
 Accessible només des de la Sala Multimèdia de la Biblioteca

"Solidaridad en el espacio europeo de libertad, de seguridad y de justicia: retos jurídicos ante tiempos inciertos", En: Revista vasca de administración pública, n. 128-II, enero-abril 2024, 417 p.
 Versió en línia d'accés lliure Biblioteca Digital
<https://www.ivap.euskadi.eus/ultimo-numero-rvap/z16-a3rvap/es/>

MONOGRAFIES

DRET ADMINISTRATIU

Análisis y propuestas para el impulso de la mediación con las Administraciones Públicas.
Madrid: GEMME (España) y Escuela de Mediación, 2023.
[35.077.2(46):304Ana]

GARCÍA URETA, AGUSTÍN, SORO MATEO, BLANCA (DIRS.)
Restauración y compensación ecológica: la perspectiva jurídica.
Madrid: Iustel, 2023.
[351.71(46)Res]

GIMENO PRESA, MARÍA CONCEPCIÓN (DIR.)
Derecho y cambio climático: cómo abordar los eventos meteorológicos extremos.
Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024.
[351.77760Der]

GÓMEZ ZAMORA, LEOPOLDO J., ORTILLÉS BUITRÓN, JORGE (COORDS.)
Guía práctica sobre responsabilidad patrimonial de las administraciones públicas.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2024.
[35.076(46)(036)Gui]
 Biblioteca Digital

MILIAN I MASSANA, ANTONI (COORD.)
Sensellarisme: de l'assistencialisme al reconeixement de drets.
Barcelona: Icaria, 2023.
[351.778.53(46.71)Sen]

MUÑOZ MUÑOZ, FERMÍN, PALOMAR OLMEDA, ALBERTO (DIRS.)
Las valoraciones urbanísticas en las expropiaciones.
Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters, 2024.
[351.778.4(46)Muñ]

ORDEN BOSCH, GUSTAVO DE LA
El derecho de asilo ante la criminalización de la migración en las fronteras: un estudio sobre el derecho de la Unión Europea.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [351.756.7(4-672UE)Ord]
 Biblioteca Digital

PALOMAR OLMEDA, ALBERTO (DIR.)
Claves actuales de la responsabilidad patrimonial sanitaria.
Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023.
[35.076(46):61Cla]

SERRANO ALBERCA, JOSÉ MANUEL
La nulidad del planeamiento urbanístico por motivos medioambientales.
Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023. [351.778.5(46)Ser]

DRET CIVIL

BARONA VILAR, SILVIA (ED.)
Masc, to be or not to be?: (medios adecuados de solución de conflictos en la justicia).
Valencia: Tirant lo Blanch, 2024.
[34.74(46):304Mas]
 Biblioteca Digital

BLANDINO GARRIDO, MARÍA AMALIA
El defensor judicial.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.644(46)Bla]
 Biblioteca Digital

CABEDO MALLOL, VICENTE, RAVETLLAT BALLESTÉ, ISAAC (COORDS.)
Los derechos de la infancia y la adolescencia en contextos migratorios.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2024.
[351.756.4(46):347.157Der]
 Biblioteca Digital

Cómo salir de un registro de morosos: análisis práctico de los procedimientos a seguir en caso de inclusión en un fichero de solvencia patrimonial.
A Coruña: Colex, 2024. [347.425(46)Com]
 Biblioteca Digital

IZQUIERDO GRAU, GUILLEM
El nuevo régimen de la conformidad de los bienes: la directiva (UE) 2019/771 y su transposición al ordenamiento jurídico español.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2024.
[347.751(46:4-672UE)Izq]
 Biblioteca Digital

MORCILLO MORENO, JUANA
La directiva de accesibilidad y su implantación en España: un estudio crítico.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.155(46)"2021"Mor]
 Biblioteca Digital

SERRANO OCHOA, MARÍA DE LOS ÁNGELES
Legitimidad constitucional de la gestación por sustitución solidaria en el ordenamiento jurídico español.
Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024.
[347.63(46):340.614Ser]

 Recurs electrònic eBook Biblioteca Digital

Per a més informació consulteu el Catàleg de la Biblioteca

VAQUER ALOY, ANTONI
Comentario al Código civil de Cataluña: Libro 4: derecho de sucesiones. Barcelona: Atelier, 2024. [347.65(46.71)Vaq]

VERDAY BEAMONTE, JOSÉ RAMÓN DE (DIR.); CHAPARRO MATAMOROS, PEDRO (COORD.)
La modernización del derecho de familia a través de la práctica jurisprudencial.

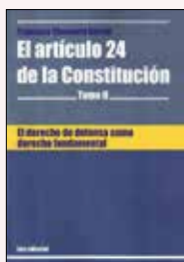
Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.6(46)Mod]

 eBook Biblioteca Digital

VIVAS TESÓN, INMACULADA (DIR.); BOTELLO HERMOSA, PEDRO (COORD.)
La obligación de alimentos: un análisis multidisciplinar. Barcelona: Atelier, 2024. [347.615(46)Obi]

DRET CONSTITUCIONAL

CHAMORRO BERNAL, FRANCISCO
El artículo 24 de la Constitución: el derecho de defensa como derecho fundamental (T.2). Barcelona: Iura, 2024. [347.9(46):342.722Cha]

GONZÁLEZ DEL RÍO, JOSÉ MARÍA
El derecho a la libertad de

expresión del trabajador a través de las redes sociales.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [331(46):342.7Gon]

MARTÍN-HERRERA, DAVID (ED.)
La inteligencia artificial y el control algorítmico de los derechos fundamentales.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [342.7(46):004.8Int]

VILLALBA CANO, LAURA
El contenido esencial del derecho fundamental a la protección de datos personales en Europa: análisis en perspectiva multinivel. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023. [342.738(4-672UE)Vii]

DRET FISCAL

CORCUERA TORRES, AMABLE, ANÍBARRO PÉREZ, SUSANA (COORDS.)

Sobre la prevención y lucha contra el fraude fiscal: estudios en homenaje al profesor Dr. D. Alejandro Menéndez Moreno. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023. [336.225.68(46)“2021”Sob]

GARCÍA HEREDIA, ALEJANDRO
La armonización de los impuestos especiales y sus efectos en el derecho interno.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [336.226.33(46)Gar]

LITAGO LLEDÓ, ROSA
La revisión jurisdiccional de la inactividad de la administración

tributaria conforme a los principios de tutela judicial efectiva y buena administración.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [336.225(46)Lit]

PÉREZ BERNABEU, BEGOÑA
Medidas tributarias y acuerdos de protección de inversiones.

Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [336.227.1Per]

 eBook Biblioteca Digital

PORTILLO NAVARRO, MARÍA JOSÉ
La fiscalidad de la discapacidad en España: un análisis integral.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023. [347.155(46)“2021”]:336Por]

DRET INTERNACIONAL

CANOSA USERA, RAÚL, CARMONA CUENCA, ENCARNACIÓN (EDS.)

La Europa de los derechos sociales: la Carta Social Europea y otros sistemas internacionales de protección. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [331.91(4):341.96Eur]

IGLESIAS SÁNCHEZ, SARA

La independencia judicial ante el Tribunal de Justicia de la UE: [vías procesales, estándar de control y perspectivas de futuro]. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023. [341.645(4-672UE)Igl]

JIMÉNEZ PINEDA, EDUARDO
La Unión Europea y la promoción de sus valores y objetivos a través de los acuerdos con terceros. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [341.24(4-672UE)Jim]

ORTEGA GIMÉNEZ, ALFONSO
Los matrimonios internacionales en España. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.62(46)Ort]

 eBook Biblioteca Digital

DRET LABORAL

ALTÉS TÁRREGA, JUAN ANTONIO, YAGÜE BLANCO, SERGIO (DIRS.)
Convenio 190 de la OIT sobre violencia y acoso.

Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [331.44Con]

ORTEGA LOZANO, POMPEYO GABRIEL

El despido colectivo. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [331.135(46:4-672UE)Ort]

PÉREZ GÁZQUEZ, ISABEL Mº
La seguridad Social de los trabajadores transnacionales y su jubilación: especial referencia a los teletrabajadores transfronterizos y nómadas digitales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [331.1:004.7Per]

SANTIAGO MARCOS, DANIEL
La tributación de las actividades laborales prestadas a distancia. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [331.1(46):004.7San]

 eBook Biblioteca Digital

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una selecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex. 788-13 o també [324.4(46)Hor]).

DRET MERCANTIL

ALFONSO SÁNCHEZ, ROSALÍA, ANDREU MARTÍ, MARÍA DEL MAR (DIRS.)
Relevo generacional en cooperativas y sociedades laborales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023. [347.726(46):334.6Rel]

AZNAR GINER, EDUARDO
El concurso necesario de acreedores: adaptado y revisado conforme a las últimas modificaciones legales, incluidas las introducidas por la Ley 16/2022, de 5 de septiembre, de Reforma del Texto Refundido de la Ley Concursal. 2ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.736(46)“2022”Az]

Crecimiento sostenible e infraestructuras. Barcelona: Real Academia de Ciencias Económicas y Financieras, 2024. [825-254]

ESPÍN, CRISTÓBAL, JUSTE, JAVIER, MARTÍNEZ, Mª TERESA (DIRS.)
Estudios sobre el aumento y la reducción del capital en las sociedades anónimas y limitadas. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.72.033(46)Est]

LAGOS RODRÍGUEZ, BEGONA
La sociedad familiar mercantil: vínculo entre familia y sociedad e insolvencia (el procedimiento especial para la microempresa). Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023. [347.724.1(46)Lag]

LUQUIN BERGARECHE, RAQUEL
Smart contracts: aplicaciones jurídicas y de salud digital. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.74:004.65Luq]

PANIAGUA ZURERA, MANUEL
Derecho mercantil: (empresa, empresario, derecho de la competencia y de la propiedad industrial, derecho de sociedades, derecho de la insolvencia). 4ª ed.. Madrid: lustel, 2024. [PRA-347.7Pan]

TALÉNS VISCONTI, EDUARDO E.
Tratado de derecho concursal laboral. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.736(46)“2022”:331Tal]

VIGUERA REVUELTA, RODRIGO
La protección jurídica del diseño industrial. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.773(46)Vig]

DRET PENAL

ARANDA JURADO, MAR
Justicia restaurativa y mediación penal en España. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.224.1(46):304Ara]

CARPIO DELGADO, JUANA DEL
El delito de enriquecimiento injustificado en el Código Penal espanyol. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [343.35(46)“2015”Car]

CERRATO GURI, ELISABET
La protección judicial de las víctimas de violencia de género: algunas cuestiones problemáticas. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.615(46)“2015”Cer]

CORCOY BIDASOLO, MIRENTXU, MIR PUIG, SANTIAGO (DIRS.); RAMÍREZ MARTÍN, GUILLERMO,

ROGÉ SUCH, GABRIEL (COORDS.)
Comentarios al Código Penal: reformas LLOO 1/2023, 3/2023 y 4/2023. 2ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.2(46)“2015”Com]

FERRÉ OLIVÉ, JUAN CARLOS
El delito de blanqueo de dinero. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.537(46)“2015”Fer]

LEÓN ALAPONT, JOSÉ
La prisión permanente revisable en España. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.26(46)“2015”Leo]

LÓPEZ DE ZUBIRÍA DÍAZ, SANDRA
El derecho penal internacional ante las manifestaciones de violencia de género: un análisis jurídico-criminológico. Madrid: lustel, 2024. [ID-349]

LÓPEZ GOROSTIDI, JON
Ciberdelincuencia: espacio delictivo y participación. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [343.72(46)“2015”:004.7Lop]

MARCO FRANCA, MARIA PILAR
El agresor sexual de menores: aspectos penales y criminológicos. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.546(46)“2015”Mar]

MONGE FERNÁNDEZ, ANTONIA (DIR.)
La protección jurídica del menor. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. 343.224.1(46)“2015”Pro]

RODRÍGUEZ-GARCÍA, NICOLÁS, CARRILLO DELTESO, ANA, CERINA, GIORGIO DARIO MARÍA (EDS.)
Delincuencia corporativa: compliance, canales de denuncia y persecución penal. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [657(46):005.33Del]

DRET PROCESSAL

HERRERA PETRUS, CHRISTIAN, MONTAÑA MORA, MIQUEL (COORDS.)
Arbitraje comercial: nuevas tendencias y oportunidades. Barcelona: JM Bosch Editor, 2024. [347.918:341.63Arb]

JIMENO BULNES, MAR
La Orden europea de detención y entrega. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.137(46:4-672UE):341.44Jim]

JULLIEN DE ASÍS, JESSICA
La participación de la víctima menor de edad en el proceso penal: avanzando hacia una justicia integral. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.157(46)“2021”Jul]

LÓPEZ BARJA DE QUIROGA, JACOBO
La prueba ilegalmente obtenida por particulares: baches decepcionantes y avances esperanzadores. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.14(46)“2015”Lop]

MARTÍN CONTRERAS, LUIS (DIR.); MAYA MORENO, ENRIQUE ALBERTO (COORD.)

¿Cómo adaptarse a las reformas procesales del RDL 6/2023, de 19 de diciembre?. Las Rozas (Madrid): ICAB: Editorial jurídica Sepín, 2024. [347.9(46)“2023”Com] Biblioteca Digital

Nuevas medidas de eficacia digital y procesal en la justicia. A Coruña: Colex, 2024. [347.97(46):004.7Nue] Biblioteca Digital

ORTIZ PRADILLO, JUAN CARLOS, ABELLÁN ALBERTOS, ANTONIO (DIRS.) El derecho de defensa en la justicia penal digital. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [343.137/.139(46):342.722Der] Biblioteca Digital

SÁNCHEZ ÁLVAREZ, EDUARDO El régimen jurídico de la prueba de oficio: órdenes civil, contencioso-administrativo y social. Barcelona: Atelier, 2024. [347.94(46)“2015”San]

DRETS DIGITALS

ARTIÑANO MARRA, PASTORA DE Régimen jurídico de las plataformas de mediación electrónica: nuevas perspectivas para un fenómeno en constante desarrollo. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [347.74(46):004.7Art]

Inteligencia artificial: innovaciones económicas y sociales, solemne acto académico conjunto entre la Universidad de Kragujevac y la Real Academia de Ciencias Económicas y Financieras: 19-23

de abril de 2023. Barcelona: Real Academia de Ciencias Económicas y Financieras, 2024. (825-251) Biblioteca Digital

LAFUENTE SÁNCHEZ, RAÚL Inteligencia artificial y vehículos autónomos: responsabilidad civil extracontractual internacional. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2024. [347.77:004.8Laf]

LUQUIN BERGARECHE, RAQUEL (DIR.) Servicios privados de telemedicina y salud digital: desafíos e implicaciones jurídicas. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [351.77(46):004.7Ser] Biblioteca Digital

LLANO ALONSO, FERNANDO H. Homo ex machina: ética de la inteligencia artificial y derecho digital ante el horizonte de la singularidad tecnológica. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [347.77:004.8LJa] Biblioteca Digital

MANZORRO REYES, ALEJANDRO Desafíos de la justicia civil y penal digital. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2023. [343.1(46):004.7Man]

VIDAL BELTRÁN, JOSÉ MARÍA La regulación de la comunicación en la era digital: contenidos, retos y objetivos de la nueva regulación española y europea del audiovisual. Valencia: Tirant lo Blanch, 2024. [351.817(46):342.727Vid]

RECENSIONIS

ADROHER BIOSCA, SALOMÉ (DIR.) **Tratado de derecho de mayores.** Cizur Menor (Navarra): Civitas Thomson Reuters, 2024. [347.157-053.9(46)Tra] Obra coral dirigida per Salomé Adroher, i que aborda de forma completa el tractament jurídic de les persones grans en el Dret espanyol, partint de la base del seu dret a la dignitat i els possibles problemes derivats de l'edadisme i de la vulnerabilitat i el marc jurídic estatal i internacional. Dividit en 41 capítols analitza la protecció dels drets de la gent gran en l'àmbit del consum, manteniment del lloc de feina i drets laborals i la seva hipervulnerabilitat en l'àmbit delinqüent (en especial agressions físiques i espoli patrimonial). Igualment, s'aborden el tractament i protecció dels drets que es assisteixen en l'àmbit familiar (avis i nets, acolliments, envelliment a casa, situacions de dependència...) i els conflictes que se'n deriven en l'àmbit successori així com les resolucions alternatives per a la solució dels mateixos; També es tracten i analitzen drets laborals i fiscals en l'àmbit de la jubilació, protecció social i habitatges tutelats i qüestions socio-sanitàries. En definitiva, un amplexat tractat de lectura molt recomanable que es converteix en guia imprescindible per la ciutadania en general i una eina per als professionals de l'advocacia especialitzats en aquesta matèria.

ANDINO LÓPEZ, JUAN ANTONIO **La correspondencia entre abogados y su aportación procesal: un problema a resolver.** Las Rozas (Madrid): La Ley, 2024. [347.942(46):004.7And] El prestigiós autor especialista en aquesta matèria ens presenta una nou tractat sobre l'espinesa i no pacífica qüestió de les conseqüències de l'aportació processal de la correspondència entre companys. Prologat pel Degà de l'ICAB, en l'obra s'analitza una qüestió que preocupa molt en l'àmbit de la deontologia professional per afectar de forma gravíssima al pilar de la nostre professió com es el secret professional. L'obra que avui us presentem i recomanem d'obligada lectura, aborda el problema encara per resoldre de la consideració processal que ha de tenir l'aportació de documentació privada sotmesa a secret professional i considerada matèria reservada; i la consideració no és baladí perquè quan queda acreditat que l'esmentada aportació ha vulnerat la normativa deontològica, s'afirma que dita documentació ha de quedar expulsada del procés per la seva consideració d'il·legal, il·licita o contrària a la bona fe processal. Arrodoneix l'excel·lència d'aquesta obra el fet de què en la segona part de la mateixa, el prestigiós autor realitza un succint estudi d'aquesta problemàtica en dret comparat.

VÁZQUEZ ALBERT, DANIEL (DIR.); AMAIZ RAMOS, RAFAEL, PONCE SOLÉ, JULI (COORDS.) **La Ley por el derecho a la vivienda: balance de un año de aplicación: en homenaje a la profesora Marta Ortega Gómez.** Barcelona: Revista Jurídica de Catalunya: Tirant lo Blanch, 2024. [351.778.53(46)“2023”Ley] Nova publicació trimestral de la RJC que dirigida pel Dr. Daniel Vázquez, té com objectiu analitzar en profunditat la Llei 12/2023, de 24 de maig, pel Dret a l'habitatge i, especialment, fer balanç del primer any de la seva aplicació. En paraules del propi director, l'anàlisi de la llei que es fa en l'obra que avui us presentem es exhaustiu i polièdric, perquè s'analitza des d'una pluralitat de perspectives, que abasten tant el dret privat com el públic. La tasca dels prestigiosos autors que signen els diferents capítols recollits no ha estat, sense més, analitzar la Llei, sinó també la de fer balanç dels seu primer any de vigència; per això, el llibre examina novetats recents i rellevants relacionades amb aquesta polèmica llei, i aquest anàlisi de la llei es fa des de cinc blocs d'estudi (Unió Europea i Constitució, propietaris i deutors hipotecaris, arrendataris i consumidors, contractes, família i successions i dret administratiu), La seva rigorositat i precisió la converteix en una eina de treball imprescindible i d'obligada consulta per la casuística del dia a dia.

D'UN COP D'ULL

JESÚS M. SÁNCHEZ DEFENSA LA PROFESSIÓ A LA TROBADA “AFTERWORK” D’EL PERIÓDICO

El passat 4 de juliol el degà de l'ICAB, Jesús M. Sánchez, va ser el protagonista de l'Afterwork d'El Periódico, un espai d'entrevista que té com a objectiu apropar a la ciutadania una figura rellevant de la societat civil. El degà de l'ICAB va destacar la tasca de l'advocacia, que sempre busca solucions a problemàtiques de la ciutadania. El degà va afirmar que per legislar cal comptar amb una bona tècnica jurídica i que aquesta no té color polític. També va reclamar al nou Govern “potenciar el Torn d'Ofici, inversió per reformar la Justícia i millorar l'eficiència, i impulsar la seguretat jurídica modificant normes que afecten la seguretat ciutadana”.

RENOVACIÓ DEL CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE L'ICAB I BANCO SANTANDER

El passat 10 de juliol es va formalitzar la renovació del conveni de col·laboració entre l'ICAB i Banco Santander per seguir treballant en benefici de l'advocacia barcelonina. Van formalitzar l'acord el degà de l'ICAB, Jesús M. Sánchez, la directora territorial a Catalunya i la directora de negoci a Catalunya de l'entitat, Sonia Colomar i Beatriz Vega, respectivament.

altermútua
ADVOCATS I ADVOCADES

La teva **alternativa**
La teva **mutualitat**

Som **la teva solució** per protegir els teus ingressos, la teva salut, la teva família i el teu futur.

- ✔ Un compromís de **183 anys d'experiència**. Som la primera mutualitat de Previsió Social d'Espanya.
- ✔ Un **269% de ràtio de solvència**, més de dues vegades el valor requerit per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions.
- ✔ **25.018 persones** confien en nosaltres.
- ✔ **254 milions d'euros gestionats** per garantir els nostres compromisos.

Dades a tancament del 2023

Ningú et cuidarà com nosaltres *Vine!*

Delegació ICAB
C. Mallorca, 283
08037 BARCELONA
Tel. 900 05 22 75

www.altermutua.com
[@altermutua](https://www.instagram.com/altermutua)

joieriagrau.com

GRAU

Show off your essence

Diagonal, 538